

Dokument s plenarne sjednice

A9-0101/2023

3.4.2023

IZVJEŠĆE

o razrješnici za izvršenje općeg proračuna Europske unije za financijsku godinu 2021., dio III. – Komisija i izvršne agencije (2022/2081(DEC))

Odbor za proračunski nadzor

Suizvjestitelji: Jeroen Lenaers (POGLAVLJE I. – Višegodišnji financijski okvir)

Monika Hohlmeier (POGLAVLJE II. – Mehanizam za oporavak i otpornost)

SADRŽAJ**Stranica**

1.	PRIJEDLOG ODLUKE EUROPSKOG PARLAMENTA	
	o razrješnici za izvršenje općeg proračuna Europske unije za financijsku godinu 2021., dio III. – Komisija	4
2.	PRIJEDLOG ODLUKE EUROPSKOG PARLAMENTA	
	o razrješnici za izvršenje proračuna Izvršne agencije za potrošače, zdravlje, poljoprivredu i hranu za financijsku godinu 2021.....	6
3.	PRIJEDLOG ODLUKE EUROPSKOG PARLAMENTA	
	o razrješnici za izvršenje proračuna Europske izvršne agencije za klimu, infrastrukturu i okoliš (do 1.4.2021. Izvršna agencija za inovacije i mreže) za financijsku godinu 2021. 9	
4.	PRIJEDLOG ODLUKE EUROPSKOG PARLAMENTA	
	o razrješnici za izvršenje proračuna Europske izvršne agencije za obrazovanje i kulturu (do 1.4.2021. Izvršna agencija za obrazovanje, audiovizualnu politiku i kulturu) za financijsku godinu 2021.	12
5.	PRIJEDLOG ODLUKE EUROPSKOG PARLAMENTA	
	o razrješnici za izvršenje proračuna Izvršne agencije za Europsko vijeće za inovacije i MSP-ove (do 1.4.2021. Izvršna agencija za mala i srednja poduzeća) za financijsku godinu 2021.	15
6.	PRIJEDLOG ODLUKE EUROPSKOG PARLAMENTA	
	o razrješnici za izvršenje proračuna Izvršne agencije Europskog istraživačkog vijeća za financijsku godinu 2021.	18
7.	PRIJEDLOG ODLUKE EUROPSKOG PARLAMENTA	
	o razrješnici za izvršenje proračuna Europske izvršne agencije za zdravlje i digitalno gospodarstvo za financijsku godinu 2021.	21
8.	PRIJEDLOG ODLUKE EUROPSKOG PARLAMENTA	
	o razrješnici za izvršenje proračuna Europske izvršne agencije za istraživanje (do 1.4.2021. Izvršna agencija za istraživanje) za financijsku godinu 2021.	24
9.	PRIJEDLOG ODLUKE EUROPSKOG PARLAMENTA	
	o zaključenju poslovnih knjiga općeg proračuna Europske unije za financijsku godinu	

2021., dio III. – Komisija	27
10. PRIJEDLOG REZOLUCIJE EUROPSKOG PARLAMENTA	
s primjedbama koje su sastavni dio odluka o razrješnici za izvršenje općeg proračuna Europske unije za financijsku godinu 2021., dio III. – Komisija i izvršne agencije.....	29
POGLAVLJE I. - Višegodišnji financijski okvir	34
POGLAVLJE II. - Mehanizam za oporavak i otpornost	51
MIŠLJENJE ODBORA ZA VANJSKE POSLOVE.....	76
MIŠLJENJE ODBORA ZA RAZVOJ	80
MIŠLJENJE ODBORA ZA ZAPOSŁJAVANJE I SOCIJALNA PITANJA	85
MIŠLJENJE ODBORA ZA OKOLIŠ, JAVNO ZDRAVLJE I SIGURNOST.....	90
HRANE	
MIŠLJENJE ODBORA ZA PROMET I TURIZAM.....	97
MIŠLJENJE ODBORA ZA REGIONALNI RAZVOJ	105
MIŠLJENJE ODBORA ZA POLJOOPRIVREDU I RURALNI RAZVOJ.....	112
MIŠLJENJE ODBORA ZA KULTURU I OBRAZOVANJE	115
MIŠLJENJE ODBORA ZA GRAĐANSKE SLOBODE, PRAVOSUĐE I UNUTARNJE POSLOVE	120
MIŠLJENJE ODBORA ZA PRAVA ŽENA I RODNU RAVNOPRAVNOST	125
INFORMACIJE O USVAJANJU U ODBORU KOJI DAJE MIŠLJENJE	130
KONAČNO POIMENIČNO GLASOVANJE U ODBORU KOJI DAJE MIŠLJENJE	131

1. PRIJEDLOG ODLUKE EUROPSKOG PARLAMENTA

o razrješnici za izvršenje općeg proračuna Europske unije za financijsku godinu 2021., dio III. – Komisija (2022/2081(DEC))

Europski parlament,

- uzimajući u obzir opći proračun Europske unije za financijsku godinu 2021.¹,
- uzimajući u obzir konsolidiranu godišnju računovodstvenu dokumentaciju Europske unije za financijsku godinu 2021. (COM(2022)0323 – C9-0227/2022)²,
- uzimajući u obzir izvješće Komisije o daljnjim mjerama u vezi s razrješnicom za financijsku godinu 2020. (COM(2022)0331) i detaljne odgovore Komisije na posebne zahtjeve Europskog parlamenta,
- uzimajući u obzir godišnje izvješće Komisije za 2021. o upravljanju proračunom EU-a i o njegovu izvršenju (COM(2022)0401),
- uzimajući u obzir godišnje izvješće Komisije tijelu nadležnom za davanje razrješnice o unutarnjim revizijama provedenima 2021. (COM(2022)292), kao i radni dokument službi Komisije priložen tom izvješću (SWD(2022)160),
- uzimajući u obzir godišnje izvješće Revizorskog suda o izvršenju proračuna za financijsku godinu 2021. kojemu su priloženi odgovori institucija³, izvješće Revizorskog suda o uspješnosti proračuna EU-a – stanje na kraju 2021., kojemu su priloženi odgovori institucija⁴, i tematska izvješća Revizorskog suda,
- uzimajući u obzir izjavu o jamstvu⁵ u pogledu pouzdanosti računa te zakonitosti i pravilnosti povezanih transakcija, koju je podnio Revizorski sud za financijsku godinu 2021., u skladu s člankom 287. Ugovora o funkcioniranju Europske unije,
- uzimajući u obzir preporuku Vijeća od 28. veljače 2023. o razrješnici koju Komisija treba dobiti za izvršenje proračuna za financijsku godinu 2021. (06247/2023 – C9-0063/2023),
- uzimajući u obzir članke 317., 318. i 319. Ugovora o funkcioniranju Europske unije,
- uzimajući u obzir članak 106.a Ugovora o osnivanju Europske zajednice za atomsku energiju,

¹ SL L 93, 17.3.2021.

² SL C 399, 17.10.2022., str. 1.

³ SL C 391, 12.10.2022. str. 6.

⁴ SL C 429, 11.11.2022., str. 8.

⁵ SL C 399, 17.10.2022., str. 240.

- uzimajući u obzir Uredbu (EU, Euratom) 2018/1046 Europskog Parlamenta i Vijeća od 18. srpnja 2018. o financijskim pravilima koja se primjenjuju na opći proračun Unije, o izmjeni uredaba (EU) br. 1296/2013, (EU) br. 1301/2013, (EU) br. 1303/2013, (EU) br. 1304/2013, (EU) br. 1309/2013, (EU) br. 1316/2013, (EU) br. 223/2014, (EU) br. 283/2014 i Odluke br. 541/2014/EU te o stavljanju izvan snage Uredbe (EU, Euratom) br. 966/2012⁶, a posebno njezine članke 69., 260., 261. i 262.,
 - uzimajući u obzir članak 99. Poslovnika i Prilog V. Poslovniku,
 - uzimajući u obzir mišljenja Odbora za vanjske poslove, Odbora za razvoj, Odbora za zapošljavanje i socijalna pitanja, Odbora za okoliš, Odbora za promet i turizam, Odbora za regionalni razvoj, Odbora za kulturu i obrazovanje, Odbor za građanske slobode, pravosuđe i unutarnje poslove te Odbora za prava žena i rodnu ravnopravnost,
 - uzimajući u obzir pismo Odbora za poljoprivredu i ruralni razvoj,
 - uzimajući u obzir izvješće Odbora za proračunski nadzor (A9-0101/2023),
1. daje razrješnicu Komisiji za izvršenje općeg proračuna Europske unije za financijsku godinu 2021.;
 2. iznosi svoje primjedbe u Rezoluciji koja je sastavni dio odluka o razrješnici za izvršenje općeg proračuna Europske unije za financijsku godinu 2021., dio III. – Komisija i izvršne agencije;
 3. nalaže svojoj predsjednici da ovu Odluku i Rezoluciju, koja je njezin sastavni dio, proslijedi Vijeću, Komisiji i Revizorskom sudu te nacionalnim parlamentima i nacionalnim i regionalnim revizijskim institucijama država članica te da ih da na objavu u *Službenom listu Europske unije* (serija L).

⁶ SL L 193, 30.7.2018., str. 1.

2. PRIJEDLOG ODLUKE EUROPSKOG PARLAMENTA

**o razrješnici za izvršenje proračuna Izvršne agencije za potrošače, zdravlje, poljoprivredu i hranu za financijsku godinu 2021.
(2022/2081(DEC))**

Europski parlament,

- uzimajući u obzir opći proračun Europske unije za financijsku godinu 2021.¹,
- uzimajući u obzir konsolidiranu godišnju računovodstvenu dokumentaciju Europske unije za financijsku godinu 2021. (COM(2022)0323 – C9-0227/2022)²,
- uzimajući u obzir završnu godišnju računovodstvenu dokumentaciju Izvršne agencije za potrošače, zdravlje, poljoprivredu i hranu za financijsku godinu 2021.³,
- uzimajući u obzir izvješće Komisije o daljnjim mjerama u vezi s razrješnicom za financijsku godinu 2020. (COM(2022)0331) i detaljne odgovore Komisije na posebne zahtjeve Europskog parlamenta,
- uzimajući u obzir godišnje izvješće Komisije tijelu nadležnom za davanje razrješnice o unutarnjim revizijama provedenima 2021. (COM(2022)0292), kao i radni dokument službi Komisije priložen tom izvješću (SWD(2022)160),
- uzimajući u obzir godišnje izvješće Revizorskog suda o agencijama Unije za financijsku godinu 2021., kojemu su priloženi odgovori agencija⁴,
- uzimajući u obzir izjavu o jamstvu⁵ u pogledu pouzdanosti računa te zakonitosti i pravilnosti povezanih transakcija, koju je podnio Revizorski sud za financijsku godinu 2021., u skladu s člankom 287. Ugovora o funkcioniranju Europske unije,
- uzimajući u obzir preporuku Vijeća od 28. veljače 2023. o razrješnici koju trebaju dobiti izvršne agencije za izvršenje proračuna za financijsku godinu 2021. (06250/2023 – C9-0055/2023),
- uzimajući u obzir članke 317., 318. i 319. Ugovora o funkcioniranju Europske unije,
- uzimajući u obzir članak 106.a Ugovora o osnivanju Europske zajednice za atomsku energiju,
- uzimajući u obzir Uredbu (EU, Euratom) 2018/1046 Europskog Parlamenta i Vijeća od 18. srpnja 2018. o financijskim pravilima koja se primjenjuju na opći proračun Unije, o izmjeni uredaba (EU) br. 1296/2013, (EU) br. 1301/2013, (EU) br. 1303/2013, (EU)

¹ SL L 93, 17.3.2021.

² SL C 399, 17.10.2022., str. 1.

³ SL C 478, 16.12.2022., str. 21.

⁴ SL C 412, 27.10.2022., str. 12.

⁵ SL C 399, 17.10.2022., str. 240.

- br. 1304/2013, (EU) br. 1309/2013, (EU) br. 1316/2013, (EU) br. 223/2014, (EU) br. 283/2014 i Odluke br. 541/2014/EU te o stavljanju izvan snage Uredbe (EU, Euratom) br. 966/2012⁶, a posebno njezine članke 69., 260., 261. i 262.,
- uzimajući u obzir Uredbu Vijeća (EZ) br. 58/2003 od 19. prosinca 2002. o određivanju statuta izvršnih agencija kojima se dodjeljuju određeni zadaci u upravljanju programima Zajednice⁷, a posebno njezin članak 14. stavak 3,
 - uzimajući u obzir Uredbu Komisije (EZ) br. 1653/2004 od 21. rujna 2004. o standardnoj financijskoj uredbi za izvršne agencije na temelju Uredbe Vijeća (EZ) br. 58/2003 o utvrđivanju statusa izvršnih agencija kojima se povjeravaju određene zadaće u vezi s upravljanjem programima Zajednice⁸, a posebno njezin članak 66. prvi i drugi stavak,
 - uzimajući u obzir Provedbenu odluku Komisije 2013/770/EU od 17. prosinca 2013. o osnivanju Izvršne agencije za potrošače, zdravlje, poljoprivredu i hranu te o stavljanju izvan snage Odluke 2004/858/EZ⁹,
 - uzimajući u obzir Provedbenu odluku Komisije 2014/927/EU od 17. prosinca 2014. o izmjeni Provedbene odluke 2013/770/EU radi preoblikovanja „Izvršne agencije za potrošače, zdravlje i hranu” u „Izvršnu agenciju za potrošače, zdravlje, poljoprivredu i hranu”¹⁰,
 - uzimajući u obzir Provedbenu odluku Komisije (EU) 2021/173 od 12. veljače 2021. o osnivanju Europske izvršne agencije za klimu, infrastrukturu i okoliš, Europske izvršne agencije za zdravlje i digitalno gospodarstvo, Europske izvršne agencije za istraživanje, Izvršne agencije za Europsko vijeće za inovacije i MSP-ove, Izvršne agencije Europskog istraživačkog vijeća i Europske izvršne agencije za obrazovanje i kulturu te o stavljanju izvan snage provedbenih odluka 2013/801/EU, 2013/771/EU, 2013/778/EU, 2013/779/EU, 2013/776/EU i 2013/770/EU¹¹,
 - uzimajući u obzir članak 99. Poslovnika i Prilog V. Poslovniku,
 - uzimajući u obzir mišljenja Odbora za vanjske poslove, Odbora za razvoj, Odbora za zapošljavanje i socijalna pitanja, Odbora za okoliš, Odbora za promet i turizam, Odbora za regionalni razvoj, Odbora za kulturu i obrazovanje, Odbor za građanske slobode, pravosuđe i unutarnje poslove te Odbora za prava žena i rodnu ravnopravnost,
 - uzimajući u obzir pismo Odbora za poljoprivredu i ruralni razvoj,
 - uzimajući u obzir izvješće Odbora za proračunski nadzor (A9-0101/2023),
1. daje razrješnicu privremenom direktoru Izvršne agencije za potrošače, zdravlje, poljoprivredu i hranu za izvršenje proračuna Agencije za financijsku godinu 2021.;

⁶ SL L 193, 30.7.2018., str. 1.

⁷ SL L 11, 16.1.2003., str. 1.

⁸ SL L 297, 22.9.2004., str. 6.

⁹ SL L 341, 18.12.2013., str. 69.

¹⁰ SL L 363, 18.12.2014., str. 183.

¹¹ SL L 50, 15.2.2021., str. 9.

2. iznosi svoje primjedbe u Rezoluciji koja je sastavni dio odluka o razrješnici za izvršenje općeg proračuna Europske unije za financijsku godinu 2021., dio III. – Komisija i izvršne agencije;
3. nalaže svojoj predsjednici da ovu Odluku, Odluku o razrješnici za izvršenje općeg proračuna Europske unije za financijsku godinu 2021., dio III. – Komisija i Rezoluciju koja je sastavni dio tih odluka prosljedi privremenom direktoru Izvršne agencije za potrošače, zdravlje, poljoprivredu i hranu, Vijeću, Komisiji i Revizorskom sudu te da ih da na objavu u *Službenom listu Europske unije* (serija L).

3. PRIJEDLOG ODLUKE EUROPSKOG PARLAMENTA

o razrješnici za izvršenje proračuna Europske izvršne agencije za klimu, infrastrukturu i okoliš (do 1.4.2021. Izvršna agencija za inovacije i mreže) za financijsku godinu 2021. (2022/2081(DEC))

Europski parlament,

- uzimajući u obzir opći proračun Europske unije za financijsku godinu 2021.¹,
- uzimajući u obzir konsolidiranu godišnju računovodstvenu dokumentaciju Europske unije za financijsku godinu 2021. (COM(2022)0323 – C9-0227/2022)²,
- uzimajući u obzir završnu godišnju računovodstvenu dokumentaciju Europske izvršne agencije za klimu, infrastrukturu i okoliš za financijsku godinu 2021.³,
- uzimajući u obzir izvješće Komisije o daljnjim mjerama u vezi s razrješnicom za financijsku godinu 2020. (COM(2022)0331) i detaljne odgovore Komisije na posebne zahtjeve Europskog parlamenta,
- uzimajući u obzir godišnje izvješće Komisije tijelu nadležnom za davanje razrješnice o unutarnjim revizijama provedenima 2021. (COM(2022)0292), kao i radni dokument službi Komisije priložen tom izvješću (SWD(2022)160),
- uzimajući u obzir godišnje izvješće Revizorskog suda o agencijama EU-a za financijsku godinu 2021. kojemu su priloženi odgovori agencija⁴,
- uzimajući u obzir izjavu o jamstvu⁵ u pogledu pouzdanosti računa te zakonitosti i pravilnosti povezanih transakcija, koju je podnio Revizorski sud za financijsku godinu 2021., u skladu s člankom 287. Ugovora o funkcioniranju Europske unije,
- uzimajući u obzir preporuku Vijeća od 28. veljače 2023. o razrješnici koju trebaju dobiti izvršne agencije za izvršenje proračuna za financijsku godinu 2021. (06250/2023 – C9-0055/2023),
- uzimajući u obzir članke 317., 318. i 319. Ugovora o funkcioniranju Europske unije,
- uzimajući u obzir članak 106.a Ugovora o osnivanju Europske zajednice za atomsku energiju,
- uzimajući u obzir Uredbu (EU, Euratom) 2018/1046 Europskog Parlamenta i Vijeća od 18. srpnja 2018. o financijskim pravilima koja se primjenjuju na opći proračun Unije, o

¹ SL L 93, 17.3.2021.

² SL C 399, 17.10.2022., str. 1.

³ SL C 427, 9.11.2022., str. 10.

⁴ SL C 412, 27.10.2022., str. 12.

⁵ SL C 399, 17.10.2022., str. 240.

izmjeni uredaba (EU) br. 1296/2013, (EU) br. 1301/2013, (EU) br. 1303/2013, (EU) br. 1304/2013, (EU) br. 1309/2013, (EU) br. 1316/2013, (EU) br. 223/2014, (EU) br. 283/2014 i Odluke br. 541/2014/EU te o stavljanju izvan snage Uredbe (EU, Euratom) br. 966/2012⁶, a posebno njezine članke 69., 260., 261. i 262.,

- uzimajući u obzir Uredbu Vijeća (EZ) br. 58/2003 od 19. prosinca 2002. o određivanju statuta izvršnih agencija kojima se dodjeljuju određeni zadaci u upravljanju programima Zajednice⁷, a posebno njezin članak 14. stavak 3,
 - uzimajući u obzir Uredbu Komisije (EZ) br. 1653/2004 od 21. rujna 2004. o standardnoj financijskoj uredbi za izvršne agencije na temelju Uredbe Vijeća (EZ) br. 58/2003 o utvrđivanju statusa izvršnih agencija kojima se povjeravaju određene zadaće u vezi s upravljanjem programima Zajednice⁸, a posebno njezin članak 66. prvi i drugi stavak,
 - uzimajući u obzir Provedbenu odluku Komisije 2013/801/EU od 23. prosinca 2013. o osnivanju Izvršne agencije za inovacije i mreže i o stavljanju izvan snage odluke 2007/60/EZ izmijenjene Odlukom 2008/593/EZ⁹,
 - uzimajući u obzir Provedbenu odluku Komisije (EU) 2021/173 od 12. veljače 2021. o osnivanju Europske izvršne agencije za klimu, infrastrukturu i okoliš, Europske izvršne agencije za zdravlje i digitalno gospodarstvo, Europske izvršne agencije za istraživanje, Izvršne agencije za Europsko vijeće za inovacije i MSP-ove, Izvršne agencije Europskog istraživačkog vijeća i Europske izvršne agencije za obrazovanje i kulturu te o stavljanju izvan snage provedbenih odluka 2013/801/EU, 2013/771/EU, 2013/778/EU, 2013/779/EU, 2013/776/EU i 2013/770/EU¹⁰,
 - uzimajući u obzir članak 99. Poslovnika i Prilog V. Poslovniku,
 - uzimajući u obzir mišljenja Odbora za vanjske poslove, Odbora za razvoj, Odbora za zapošljavanje i socijalna pitanja, Odbora za okoliš, Odbora za promet i turizam, Odbora za regionalni razvoj, Odbora za kulturu i obrazovanje, Odbor za građanske slobode, pravosuđe i unutarnje poslove te Odbora za prava žena i rodnu ravnopravnost,
 - uzimajući u obzir pismo Odbora za poljoprivredu i ruralni razvoj,
 - uzimajući u obzir izvješće Odbora za proračunski nadzor (A9-0101/2023),
1. daje razrješnicu direktoru Europske izvršne agencije za klimu, infrastrukturu i okoliš za izvršenje proračuna Agencije za financijsku godinu 2021.;
 2. iznosi svoje primjedbe u Rezoluciji koja je sastavni dio odluka o razrješnici za izvršenje općeg proračuna Europske unije za financijsku godinu 2021., dio III. – Komisija i izvršne agencije;
 3. nalaže svojoj predsjednici da ovu Odluku, Odluku o razrješnici za izvršenje općeg

⁶ SL L 193, 30.7.2018., str. 1.

⁷ SL L 11, 16.1.2003., str. 1.

⁸ SL L 297, 22.9.2004., str. 6.

⁹ SL L 352, 24.12.2013., str. 65.

¹⁰ SL L 50, 15.2.2021., str. 9.

proračuna Europske unije za financijsku godinu 2021., dio III. – Komisija i Rezoluciju koja je sastavni dio tih odluka prosljedi direktoru Europske izvršne agencije za klimu, infrastrukturu i okoliš, Vijeću, Komisiji i Revizorskom sudu te da ih da na objavu u *Službenom listu Europske unije* (serija L).

4. PRIJEDLOG ODLUKE EUROPSKOG PARLAMENTA

o razrješnici za izvršenje proračuna Europske izvršne agencije za obrazovanje i kulturu (do 1.4.2021. Izvršna agencija za obrazovanje, audiovizualnu politiku i kulturu) za financijsku godinu 2021. (2022/2081(DEC))

Europski parlament,

- uzimajući u obzir opći proračun Europske unije za financijsku godinu 2021.¹,
- uzimajući u obzir konsolidiranu godišnju računovodstvenu dokumentaciju Europske unije za financijsku godinu 2021. (COM(2022)0323 – C9-0227/2022)²,
- uzimajući u obzir završnu godišnju računovodstvenu dokumentaciju Europske izvršne agencije za obrazovanje i kulturu za financijsku godinu 2021.³,
- uzimajući u obzir izvješće Komisije o daljnjim mjerama u vezi s razrješnicom za financijsku godinu 2020. (COM(2022)0331) i detaljne odgovore Komisije na posebne zahtjeve Europskog parlamenta,
- uzimajući u obzir godišnje izvješće Komisije tijelu nadležnom za davanje razrješnice o unutarnjim revizijama provedenima 2021. (COM(2022)0292), kao i radni dokument službi Komisije priložen tom izvješću (SWD(2022)160),
- uzimajući u obzir godišnje izvješće Revizorskog suda o agencijama EU-a za financijsku godinu 2021. kojemu su priloženi odgovori agencija⁴,
- uzimajući u obzir izjavu o jamstvu⁵ u pogledu pouzdanosti računa te zakonitosti i pravilnosti povezanih transakcija, koju je podnio Revizorski sud za financijsku godinu 2021., u skladu s člankom 287. Ugovora o funkcioniranju Europske unije,
- uzimajući u obzir preporuku Vijeća od 28. veljače 2023. o razrješnici koju trebaju dobiti izvršne agencije za izvršenje proračuna za financijsku godinu 2021. (06250/2023 – C9-0055/2023),
- uzimajući u obzir članke 317., 318. i 319. Ugovora o funkcioniranju Europske unije,
- uzimajući u obzir članak 106.a Ugovora o osnivanju Europske zajednice za atomsku energiju,
- uzimajući u obzir Uredbu (EU, Euratom) 2018/1046 Europskog Parlamenta i Vijeća od 18. srpnja 2018. o financijskim pravilima koja se primjenjuju na opći proračun Unije, o

¹ SL L 93, 17.3.2021.

² SL C 399, 17.10.2022., str. 1.

³ SL C 427, 9.11.2022., str. 11.

⁴ SL C 412, 27.10.2022., str. 12.

⁵ SL C 399, 17.10.2022., str. 240.

izmjeni uredaba (EU) br. 1296/2013, (EU) br. 1301/2013, (EU) br. 1303/2013, (EU) br. 1304/2013, (EU) br. 1309/2013, (EU) br. 1316/2013, (EU) br. 223/2014, (EU) br. 283/2014 i Odluke br. 541/2014/EU te o stavljanju izvan snage Uredbe (EU, Euratom) br. 966/2012⁶, a posebno njezine članke 69., 260., 261. i 262.,

- uzimajući u obzir Uredbu Vijeća (EZ) br. 58/2003 od 19. prosinca 2002. o određivanju statuta izvršnih agencija kojima se dodjeljuju određeni zadaci u upravljanju programima Zajednice⁷, a posebno njezin članak 14. stavak 3,
 - uzimajući u obzir Uredbu Komisije (EZ) br. 1653/2004 od 21. rujna 2004. o standardnoj financijskoj uredbi za izvršne agencije na temelju Uredbe Vijeća (EZ) br. 58/2003 o utvrđivanju statusa izvršnih agencija kojima se povjeravaju određene zadaće u vezi s upravljanjem programima Zajednice⁸, a posebno njezin članak 66. prvi i drugi stavak,
 - uzimajući u obzir Provedbenu odluku Komisije 2013/776/EU od 18. prosinca 2013. o osnivanju Izvršne agencije za obrazovanje, audiovizualnu politiku i kulturu i stavljanju izvan snage Odluke 2009/336/EZ⁹,
 - uzimajući u obzir Provedbenu odluku Komisije (EU) 2021/173 od 12. veljače 2021. o osnivanju Europske izvršne agencije za klimu, infrastrukturu i okoliš, Europske izvršne agencije za zdravlje i digitalno gospodarstvo, Europske izvršne agencije za istraživanje, Izvršne agencije za Europsko vijeće za inovacije i MSP-ove, Izvršne agencije Europskog istraživačkog vijeća i Europske izvršne agencije za obrazovanje i kulturu te o stavljanju izvan snage provedbenih odluka 2013/801/EU, 2013/771/EU, 2013/778/EU, 2013/779/EU, 2013/776/EU i 2013/770/EU¹⁰,
 - uzimajući u obzir članak 99. Poslovnika i Prilog V. Poslovniku,
 - uzimajući u obzir mišljenja Odbora za vanjske poslove, Odbora za razvoj, Odbora za zapošljavanje i socijalna pitanja, Odbora za okoliš, Odbora za promet i turizam, Odbora za regionalni razvoj, Odbora za kulturu i obrazovanje, Odbor za građanske slobode, pravosuđe i unutarnje poslove te Odbora za prava žena i rodnu ravnopravnost,
 - uzimajući u obzir pismo Odbora za poljoprivredu i ruralni razvoj,
 - uzimajući u obzir izvješće Odbora za proračunski nadzor (A9-0101/2023),
1. daje razrješnicu direktoru Europske izvršne agencije za obrazovanje i kulturu za izvršenje proračuna Agencije za financijsku godinu 2021.;
 2. iznosi svoje primjedbe u Rezoluciji koja je sastavni dio odluka o razrješnici za izvršenje općeg proračuna Europske unije za financijsku godinu 2021., dio III. – Komisija i izvršne agencije;
 3. nalaže svojoj predsjednici da ovu Odluku, Odluku o razrješnici za izvršenje općeg

⁶ SL L 193, 30.7.2018., str. 1.

⁷ SL L 11, 16.1.2003., str. 1.

⁸ SL L 297, 22.9.2004., str. 6.

⁹ SL L 343, 19.12.2013., str. 46.

¹⁰ SL L 50, 15.2.2021., str. 9.

proračuna Europske unije za financijsku godinu 2021., dio III. – Komisija i Rezoluciju koja je sastavni dio tih odluka prosljedi direktoru Europske izvršne agencije za obrazovanje i kulturu, Vijeću, Komisiji i Revizorskom sudu te da ih da na objavu u *Službenom listu Europske unije* (serija L).

5. PRIJEDLOG ODLUKE EUROPSKOG PARLAMENTA

**o razrješnici za izvršenje proračuna Izvršne agencije za Europsko vijeće za inovacije i MSP-ove (do 1.4.2021. Izvršna agencija za mala i srednja poduzeća) za financijsku godinu 2021.
(2022/2081(DEC))**

Europski parlament,

- uzimajući u obzir opći proračun Europske unije za financijsku godinu 2021.¹,
- uzimajući u obzir konsolidiranu godišnju računovodstvenu dokumentaciju Europske unije za financijsku godinu 2021. (COM(2022)0323 – C9-0227/2022)²,
- uzimajući u obzir završnu godišnju računovodstvenu dokumentaciju Izvršne agencije za Europsko vijeće za inovacije i MSP-ove za financijsku godinu 2021.³,
- uzimajući u obzir izvješće Komisije o daljnjim mjerama u vezi s razrješnicom za financijsku godinu 2020. (COM(2022)0331) i detaljne odgovore Komisije na posebne zahtjeve Europskog parlamenta,
- uzimajući u obzir godišnje izvješće Komisije tijelu nadležnom za davanje razrješnice o unutarnjim revizijama provedenima 2021. (COM(2022)0292), kao i radni dokument službi Komisije priložen tom izvješću (SWD(2022)160),
- uzimajući u obzir godišnje izvješće Revizorskog suda o agencijama EU-a za financijsku godinu 2021. kojemu su priloženi odgovori agencija⁴,
- uzimajući u obzir izjavu o jamstvu⁵ u pogledu pouzdanosti računa te zakonitosti i pravilnosti povezanih transakcija, koju je podnio Revizorski sud za financijsku godinu 2021., u skladu s člankom 287. Ugovora o funkcioniranju Europske unije,
- uzimajući u obzir preporuku Vijeća od 28. veljače 2023. o razrješnici koju trebaju dobiti izvršne agencije za izvršenje proračuna za financijsku godinu 2021. (06250/2023 – C9-0055/2023),
- uzimajući u obzir članke 317., 318. i 319. Ugovora o funkcioniranju Europske unije,
- uzimajući u obzir članak 106.a Ugovora o osnivanju Europske zajednice za atomsku energiju,
- uzimajući u obzir Uredbu (EU, Euratom) 2018/1046 Europskog Parlamenta i Vijeća od 18. srpnja 2018. o financijskim pravilima koja se primjenjuju na opći proračun Unije, o

¹ SL L 93, 17.3.2021.

² SL C 399, 17.10.2022., str. 1.

³ SL C 427, 9.11.2022., str. 23.

⁴ SL C 412, 27.10.2022., str. 12.

⁵ SL C 399, 17.10.2022., str. 240.

izmjeni uredaba (EU) br. 1296/2013, (EU) br. 1301/2013, (EU) br. 1303/2013, (EU) br. 1304/2013, (EU) br. 1309/2013, (EU) br. 1316/2013, (EU) br. 223/2014, (EU) br. 283/2014 i Odluke br. 541/2014/EU te o stavljanju izvan snage Uredbe (EU, Euratom) br. 966/2012⁶, a posebno njezine članke 69., 260., 261. i 262.,

- uzimajući u obzir Uredbu Vijeća (EZ) br. 58/2003 od 19. prosinca 2002. o određivanju statuta izvršnih agencija kojima se dodjeljuju određeni zadaci u upravljanju programima Zajednice⁷, a posebno njezin članak 14. stavak 3,
 - uzimajući u obzir Uredbu Komisije (EZ) br. 1653/2004 od 21. rujna 2004. o standardnoj financijskoj uredbi za izvršne agencije na temelju Uredbe Vijeća (EZ) br. 58/2003 o utvrđivanju statusa izvršnih agencija kojima se povjeravaju određene zadaće u vezi s upravljanjem programima Zajednice⁸, a posebno njezin članak 66. prvi i drugi stavak,
 - uzimajući u obzir Provedbenu odluku Komisije 2013/771/EU od 17. prosinca 2013. o osnivanju Izvršne agencije za mala i srednja poduzeća te o stavljanju izvan snage odluka 2004/20/EZ i 2007/372/EZ⁹,
 - uzimajući u obzir Provedbenu odluku Komisije (EU) 2021/173 od 12. veljače 2021. o osnivanju Europske izvršne agencije za klimu, infrastrukturu i okoliš, Europske izvršne agencije za zdravlje i digitalno gospodarstvo, Europske izvršne agencije za istraživanje, Izvršne agencije za Europsko vijeće za inovacije i MSP-ove, Izvršne agencije Europskog istraživačkog vijeća i Europske izvršne agencije za obrazovanje i kulturu te o stavljanju izvan snage provedbenih odluka 2013/801/EU, 2013/771/EU, 2013/778/EU, 2013/779/EU, 2013/776/EU i 2013/770/EU¹⁰,
 - uzimajući u obzir članak 99. Poslovnika i Prilog V. Poslovniku,
 - uzimajući u obzir mišljenja Odbora za vanjske poslove, Odbora za razvoj, Odbora za zapošljavanje i socijalna pitanja, Odbora za okoliš, Odbora za promet i turizam, Odbora za regionalni razvoj, Odbora za kulturu i obrazovanje, Odbor za građanske slobode, pravosuđe i unutarnje poslove te Odbora za prava žena i rodnu ravnopravnost,
 - uzimajući u obzir pismo Odbora za poljoprivredu i ruralni razvoj,
 - uzimajući u obzir izvješće Odbora za proračunski nadzor (A9-0101/2023),
1. daje razrješnicu direktoru Izvršne agencije za Europsko vijeće za inovacije i MSP-ove za izvršenje proračuna Agencije za financijsku godinu 2021.;
 2. iznosi svoje primjedbe u Rezoluciji koja je sastavni dio odluka o razrješnici za izvršenje općeg proračuna Europske unije za financijsku godinu 2021., dio III. – Komisija i izvršne agencije;
 3. nalaže svojoj predsjednici da ovu Odluku, Odluku o razrješnici za izvršenje općeg

⁶ SL L 193, 30.7.2018., str. 1.

⁷ SL L 11, 16.1.2003., str. 1.

⁸ SL L 297, 22.9.2004., str. 6.

⁹ SL L 341, 18.12.2013., str. 73.

¹⁰ SL L 50, 15.2.2021., str. 9.

proračuna Europske unije za financijsku godinu 2021., dio III. – Komisija i Rezoluciju koja je sastavni dio tih odluka proslijedi direktoru Izvršne agencije za Europsko vijeće za inovacije i MSP-ove, Vijeću, Komisiji i Revizorskom sudu te da ih da na objavu u *Službenom listu Europske unije* (serija L).

6. PRIJEDLOG ODLUKE EUROPSKOG PARLAMENTA

o razrješnici za izvršenje proračuna Izvršne agencije Europskog istraživačkog vijeća za financijsku godinu 2021. (2022/2081(DEC))

Europski parlament,

- uzimajući u obzir opći proračun Europske unije za financijsku godinu 2021.¹,
- uzimajući u obzir konsolidiranu godišnju računovodstvenu dokumentaciju Europske unije za financijsku godinu 2021. (COM(2022)0323 – C9-0227/2022)²,
- uzimajući u obzir završnu godišnju računovodstvenu dokumentaciju Izvršne agencije Europskog istraživačkog vijeća za financijsku godinu 2021.³,
- uzimajući u obzir izvješće Komisije o daljnjim mjerama u vezi s razrješnicom za financijsku godinu 2020. (COM(2022)0331) i detaljne odgovore Komisije na posebne zahtjeve Europskog parlamenta,
- uzimajući u obzir godišnje izvješće Komisije tijelu nadležnom za davanje razrješnice o unutarnjim revizijama provedenima 2021. (COM(2022)0292), kao i radni dokument službi Komisije priložen tom izvješću (SWD(2022)160),
- uzimajući u obzir godišnje izvješće Revizorskog suda o agencijama EU-a za financijsku godinu 2021. kojemu su priloženi odgovori agencija⁴,
- uzimajući u obzir izjavu o jamstvu⁵ u pogledu pouzdanosti računa te zakonitosti i pravilnosti povezanih transakcija, koju je podnio Revizorski sud za financijsku godinu 2021., u skladu s člankom 287. Ugovora o funkcioniranju Europske unije,
- uzimajući u obzir preporuku Vijeća od 28. veljače 2023. o razrješnici koju trebaju dobiti izvršne agencije za izvršenje proračuna za financijsku godinu 2021. (06250/2023 – C9-0055/2023),
- uzimajući u obzir članke 317., 318. i 319. Ugovora o funkcioniranju Europske unije,
- uzimajući u obzir članak 106.a Ugovora o osnivanju Europske zajednice za atomsku energiju,
- uzimajući u obzir Uredbu (EU, Euratom) 2018/1046 Europskog Parlamenta i Vijeća od 18. srpnja 2018. o financijskim pravilima koja se primjenjuju na opći proračun Unije, o izmjeni uredaba (EU) br. 1296/2013, (EU) br. 1301/2013, (EU) br. 1303/2013, (EU)

¹ SL L 93, 17.3.2021.

² SL C 399, 17.10.2022., str. 1.

³ SL C 427, 9.11.2022., str. 32.

⁴ SL C 412, 27.10.2022., str. 12.

⁵ SL C 399, 17.10.2022., str. 240.

br. 1304/2013, (EU) br. 1309/2013, (EU) br. 1316/2013, (EU) br. 223/2014, (EU) br. 283/2014 i Odluke br. 541/2014/EU te o stavljanju izvan snage Uredbe (EU, Euratom) br. 966/2012⁶, a posebno njezine članke 69., 260., 261. i 262.,

- uzimajući u obzir Uredbu Vijeća (EZ) br. 58/2003 od 19. prosinca 2002. o određivanju statuta izvršnih agencija kojima se dodjeljuju određeni zadaci u upravljanju programima Zajednice⁷, a posebno njezin članak 14. stavak 3,
 - uzimajući u obzir Uredbu Komisije (EZ) br. 1653/2004 od 21. rujna 2004. o standardnoj financijskoj uredbi za izvršne agencije na temelju Uredbe Vijeća (EZ) br. 58/2003 o utvrđivanju statusa izvršnih agencija kojima se povjeravaju određene zadaće u vezi s upravljanjem programima Zajednice⁸, a posebno njezin članak 66. prvi i drugi stavak,
 - uzimajući u obzir Provedbenu odluku Komisije 2013/779/EU od 17. prosinca 2013. o osnivanju Izvršne agencije Europskog istraživačkog vijeća i o stavljanju izvan snage Odluke 2008/37/EZ⁹,
 - uzimajući u obzir Provedbenu odluku Komisije (EU) 2021/173 od 12. veljače 2021. o osnivanju Europske izvršne agencije za klimu, infrastrukturu i okoliš, Europske izvršne agencije za zdravlje i digitalno gospodarstvo, Europske izvršne agencije za istraživanje, Izvršne agencije za Europsko vijeće za inovacije i MSP-ove, Izvršne agencije Europskog istraživačkog vijeća i Europske izvršne agencije za obrazovanje i kulturu te o stavljanju izvan snage provedbenih odluka 2013/801/EU, 2013/771/EU, 2013/778/EU, 2013/779/EU, 2013/776/EU i 2013/770/EU¹⁰,
 - uzimajući u obzir članak 99. Poslovnika i Prilog V. Poslovniku,
 - uzimajući u obzir mišljenja Odbora za vanjske poslove, Odbora za razvoj, Odbora za zapošljavanje i socijalna pitanja, Odbora za okoliš, Odbora za promet i turizam, Odbora za regionalni razvoj, Odbora za kulturu i obrazovanje, Odbor za građanske slobode, pravosuđe i unutarnje poslove te Odbora za prava žena i rodnu ravnopravnost,
 - uzimajući u obzir pismo Odbora za poljoprivredu i ruralni razvoj,
 - uzimajući u obzir izvješće Odbora za proračunski nadzor (A9-0101/2023),
1. daje razrješnicu vršitelju dužnosti direktora Izvršne agencije Europskog istraživačkog vijeća za izvršenje proračuna Agencije za financijsku godinu 2021.;
 2. iznosi svoje primjedbe u Rezoluciji koja je sastavni dio odluka o razrješnici za izvršenje općeg proračuna Europske unije za financijsku godinu 2021., dio III. – Komisija i izvršne agencije;
 3. nalaže svojoj predsjednici da ovu Odluku, Odluku o razrješnici za izvršenje općeg proračuna Europske unije za financijsku godinu 2021., dio III. – Komisija i Rezoluciju

⁶ SL L 193, 30.7.2018., str. 1.

⁷ SL L 11, 16.1.2003., str. 1.

⁸ SL L 297, 22.9.2004., str. 6.

⁹ SL L 346, 20.12.2013., str. 58.

¹⁰ SL L 50, 15.2.2021., str. 9.

koja je sastavni dio tih odluka prosljedi vršitelju dužnosti direktora Izvršne agencije Europskog istraživačkog vijeća, Vijeću, Komisiji i Revizorskom sudu te da ih da na objavu u *Službenom listu Europske unije* (serija L).

7. PRIJEDLOG ODLUKE EUROPSKOG PARLAMENTA

**o razrješnici za izvršenje proračuna Europske izvršne agencije za zdravlje i digitalno gospodarstvo za financijsku godinu 2021.
(2022/2081(DEC))**

Europski parlament,

- uzimajući u obzir opći proračun Europske unije za financijsku godinu 2021.¹,
- uzimajući u obzir konsolidiranu godišnju računovodstvenu dokumentaciju Europske unije za financijsku godinu 2021. (COM(2022)0323 – C9-0227/2022)²,
- uzimajući u obzir završnu godišnju računovodstvenu dokumentaciju Europske izvršne agencije za zdravlje i digitalno gospodarstvo za financijsku godinu 2021.³,
- uzimajući u obzir izvješće Komisije o daljnjim mjerama u vezi s razrješnicom za financijsku godinu 2020. (COM(2022)0331) i detaljne odgovore Komisije na posebne zahtjeve Europskog parlamenta,
- uzimajući u obzir godišnje izvješće Komisije tijelu nadležnom za davanje razrješnice o unutarnjim revizijama provedenima 2021. (COM(2022)0292), kao i radni dokument službi Komisije priložen tom izvješću (SWD(2022)160),
- uzimajući u obzir godišnje izvješće Revizorskog suda o agencijama EU-a za financijsku godinu 2021. kojemu su priloženi odgovori agencija⁴,
- uzimajući u obzir izjavu o jamstvu⁵ u pogledu pouzdanosti računa te zakonitosti i pravilnosti povezanih transakcija, koju je podnio Revizorski sud za financijsku godinu 2021., u skladu s člankom 287. Ugovora o funkcioniranju Europske unije,
- uzimajući u obzir preporuku Vijeća od 28. veljače 2023. o razrješnici koju trebaju dobiti izvršne agencije za izvršenje proračuna za financijsku godinu 2021. (06250/2023 – C9-0055/2023),
- uzimajući u obzir članke 317., 318. i 319. Ugovora o funkcioniranju Europske unije,
- uzimajući u obzir članak 106.a Ugovora o osnivanju Europske zajednice za atomsku energiju,
- uzimajući u obzir Uredbu (EU, Euratom) 2018/1046 Europskog Parlamenta i Vijeća od 18. srpnja 2018. o financijskim pravilima koja se primjenjuju na opći proračun Unije, o izmjeni uredaba (EU) br. 1296/2013, (EU) br. 1301/2013, (EU) br. 1303/2013, (EU)

¹ SL L 93, 17.3.2021.

² SL C 399, 17.10.2022., str. 1.

³ SL C 427, 9.11.2022., str. 47.

⁴ SL C 412, 27.10.2022., str. 12.

⁵ SL C 399, 17.10.2022., str. 240.

- br. 1304/2013, (EU) br. 1309/2013, (EU) br. 1316/2013, (EU) br. 223/2014, (EU) br. 283/2014 i Odluke br. 541/2014/EU te o stavljanju izvan snage Uredbe (EU, Euratom) br. 966/2012⁶, a posebno njezine članke 69., 260., 261. i 262.,
- uzimajući u obzir Uredbu Vijeća (EZ) br. 58/2003 od 19. prosinca 2002. o određivanju statuta izvršnih agencija kojima se dodjeljuju određeni zadaci u upravljanju programima Zajednice⁷, a posebno njezin članak 14. stavak 3,
 - uzimajući u obzir Uredbu Komisije (EZ) br. 1653/2004 od 21. rujna 2004. o standardnoj financijskoj uredbi za izvršne agencije na temelju Uredbe Vijeća (EZ) br. 58/2003 o utvrđivanju statusa izvršnih agencija kojima se povjeravaju određene zadaće u vezi s upravljanjem programima Zajednice⁸, a posebno njezin članak 66. prvi i drugi stavak,
 - uzimajući u obzir Provedbenu odluku Komisije (EU) 2021/173 od 12. veljače 2021. o osnivanju Europske izvršne agencije za klimu, infrastrukturu i okoliš, Europske izvršne agencije za zdravlje i digitalno gospodarstvo, Europske izvršne agencije za istraživanje, Izvršne agencije za Europsko vijeće za inovacije i MSP-ove, Izvršne agencije Europskog istraživačkog vijeća i Europske izvršne agencije za obrazovanje i kulturu te o stavljanju izvan snage provedbenih odluka 2013/801/EU, 2013/771/EU, 2013/778/EU, 2013/779/EU, 2013/776/EU i 2013/770/EU⁹,
 - uzimajući u obzir članak 99. Poslovnika i Prilog V. Poslovniku,
 - uzimajući u obzir mišljenja Odbora za vanjske poslove, Odbora za razvoj, Odbora za zapošljavanje i socijalna pitanja, Odbora za okoliš, Odbora za promet i turizam, Odbora za regionalni razvoj, Odbora za kulturu i obrazovanje, Odbor za građanske slobode, pravosuđe i unutarnje poslove te Odbora za prava žena i rodnu ravnopravnost,
 - uzimajući u obzir pismo Odbora za poljoprivredu i ruralni razvoj,
 - uzimajući u obzir izvješće Odbora za proračunski nadzor (A9-0101/2023),
1. daje razrješnicu direktoru Europske izvršne agencije za zdravlje i digitalno gospodarstvo za izvršenje proračuna Agencije za financijsku godinu 2021.;
 2. iznosi svoje primjedbe u Rezoluciji koja je sastavni dio odluka o razrješnici za izvršenje općeg proračuna Europske unije za financijsku godinu 2021., dio III. – Komisija i izvršne agencije;
 3. nalaže svojoj predsjednici da ovu Odluku, Odluku o razrješnici za izvršenje općeg proračuna Europske unije za financijsku godinu 2021., dio III. – Komisija i Rezoluciju koja je sastavni dio tih odluka proslijedi direktoru Europske izvršne agencije za zdravlje i digitalno gospodarstvo, Vijeću, Komisiji i Revizorskom sudu te da ih da na objavu u *Službenom listu Europske unije* (serija L).

⁶ SL L 193, 30.7.2018., str. 1.

⁷ SL L 11, 16.1.2003., str. 1.

⁸ SL L 297, 22.9.2004., str. 6.

⁹ SL L 50, 15.2.2021., str. 9.

8. PRIJEDLOG ODLUKE EUROPSKOG PARLAMENTA

o razrješnici za izvršenje proračuna Europske izvršne agencije za istraživanje (do 1.4.2021. Izvršna agencija za istraživanje) za financijsku godinu 2021. (2022/2081(DEC))

Europski parlament,

- uzimajući u obzir opći proračun Europske unije za financijsku godinu 2021.¹,
- uzimajući u obzir konsolidiranu godišnju računovodstvenu dokumentaciju Europske unije za financijsku godinu 2021. (COM(2022)0323 – C9-0227/2022)²,
- uzimajući u obzir završnu godišnju računovodstvenu dokumentaciju Europske izvršne agencije za istraživanje za financijsku godinu 2021.³,
- uzimajući u obzir izvješće Komisije o daljnjim mjerama u vezi s razrješnicom za financijsku godinu 2020. (COM(2022)0331) i detaljne odgovore Komisije na posebne zahtjeve Europskog parlamenta,
- uzimajući u obzir godišnje izvješće Komisije tijelu nadležnom za davanje razrješnice o unutarnjim revizijama provedenima 2021. (COM(2022)0292), kao i radni dokument službi Komisije priložen tom izvješću (SWD(2022)160),
- uzimajući u obzir godišnje izvješće Revizorskog suda o agencijama EU-a za financijsku godinu 2021. kojemu su priloženi odgovori agencija⁴,
- uzimajući u obzir izjavu o jamstvu⁵ u pogledu pouzdanosti računa te zakonitosti i pravilnosti povezanih transakcija, koju je podnio Revizorski sud za financijsku godinu 2021., u skladu s člankom 287. Ugovora o funkcioniranju Europske unije,
- uzimajući u obzir preporuku Vijeća od 28. veljače 2023. o razrješnici koju trebaju dobiti izvršne agencije za izvršenje proračuna za financijsku godinu 2021. (06250/2023 – C9-0055/2023),
- uzimajući u obzir članke 317., 318. i 319. Ugovora o funkcioniranju Europske unije,
- uzimajući u obzir članak 106.a Ugovora o osnivanju Europske zajednice za atomsku energiju,
- uzimajući u obzir Uredbu (EU, Euratom) 2018/1046 Europskog Parlamenta i Vijeća od 18. srpnja 2018. o financijskim pravilima koja se primjenjuju na opći proračun Unije, o izmjeni uredaba (EU) br. 1296/2013, (EU) br. 1301/2013, (EU) br. 1303/2013, (EU)

¹ SL L 93, 17.3.2021.

² SL C 399, 17.10.2022., str. 1.

³ SL C 427, 9.11.2022., str. 50.

⁴ SL C 412, 27.10.2022., str. 12.

⁵ SL C 399, 17.10.2022., str. 240.

- br. 1304/2013, (EU) br. 1309/2013, (EU) br. 1316/2013, (EU) br. 223/2014, (EU) br. 283/2014 i Odluke br. 541/2014/EU te o stavljanju izvan snage Uredbe (EU, Euratom) br. 966/2012⁶, a posebno njezine članke 69., 260., 261. i 262.,
- uzimajući u obzir Uredbu Vijeća (EZ) br. 58/2003 od 19. prosinca 2002. o određivanju statuta izvršnih agencija kojima se dodjeljuju određeni zadaci u upravljanju programima Zajednice⁷, a posebno njezin članak 14. stavak 3,
 - uzimajući u obzir Uredbu Komisije (EZ) br. 1653/2004 od 21. rujna 2004. o standardnoj financijskoj uredbi za izvršne agencije na temelju Uredbe Vijeća (EZ) br. 58/2003 o utvrđivanju statusa izvršnih agencija kojima se povjeravaju određene zadaće u vezi s upravljanjem programima Zajednice⁸, a posebno njezin članak 66. prvi i drugi stavak,
 - uzimajući u obzir Provedbenu odluku Komisije 2013/778/EU od 13. prosinca 2013. o osnivanju Izvršne agencije za istraživanje i o stavljanju izvan snage Odluke 2008/46/EZ⁹,
 - uzimajući u obzir Provedbenu odluku Komisije (EU) 2021/173 od 12. veljače 2021. o osnivanju Europske izvršne agencije za klimu, infrastrukturu i okoliš, Europske izvršne agencije za zdravlje i digitalno gospodarstvo, Europske izvršne agencije za istraživanje, Izvršne agencije za Europsko vijeće za inovacije i MSP-ove, Izvršne agencije Europskog istraživačkog vijeća i Europske izvršne agencije za obrazovanje i kulturu te o stavljanju izvan snage provedbenih odluka 2013/801/EU, 2013/771/EU, 2013/778/EU, 2013/779/EU, 2013/776/EU i 2013/770/EU¹⁰,
 - uzimajući u obzir članak 99. Poslovnika i Prilog V. Poslovniku,
 - uzimajući u obzir mišljenja Odbora za vanjske poslove, Odbora za razvoj, Odbora za zapošljavanje i socijalna pitanja, Odbora za okoliš, Odbora za promet i turizam, Odbora za regionalni razvoj, Odbora za kulturu i obrazovanje, Odbor za građanske slobode, pravosuđe i unutarnje poslove te Odbora za prava žena i rodnu ravnopravnost,
 - uzimajući u obzir pismo Odbora za poljoprivredu i ruralni razvoj,
 - uzimajući u obzir izvješće Odbora za proračunski nadzor (A9-0101/2023),
1. daje razrješnicu direktoru Europske izvršne agencije za istraživanje za izvršenje proračuna Agencije za financijsku godinu 2021.;
 2. iznosi svoje primjedbe u Rezoluciji koja je sastavni dio odluka o razrješnici za izvršenje općeg proračuna Europske unije za financijsku godinu 2021., dio III. – Komisija i izvršne agencije;
 3. nalaže svojoj predsjednici da ovu Odluku, Odluku o razrješnici za izvršenje općeg proračuna Europske unije za financijsku godinu 2021., dio III. – Komisija i Rezoluciju

⁶ SL L 193, 30.7.2018., str. 1.

⁷ SL L 11, 16.1.2003., str. 1.

⁸ SL L 297, 22.9.2004., str. 6.

⁹ SL L 346, 20.12.2013., str. 54.

¹⁰ SL L 50, 15.2.2021., str. 9.

koja je sastavni dio tih odluka proslijedi direktoru Europske izvršne agencije za istraživanje, Vijeću, Komisiji i Revizorskom sudu te da ih da na objavu u *Službenom listu Europske unije* (serija L).

9. PRIJEDLOG ODLUKE EUROPSKOG PARLAMENTA

o zaključenju poslovnih knjiga općeg proračuna Europske unije za financijsku godinu 2021., dio III. Komisija (2022/2081(DEC))

Europski parlament,

- uzimajući u obzir opći proračun Europske unije za financijsku godinu 2021.¹,
- uzimajući u obzir konsolidiranu godišnju računovodstvenu dokumentaciju Europske unije za financijsku godinu 2021. (COM(2022)0323 – C9-0227/2022)²,
- uzimajući u obzir izvješće Komisije o daljnjim mjerama u vezi s razrješnicom za financijsku godinu 2020. (COM(2022)0331) i detaljne odgovore Komisije na posebne zahtjeve Europskog parlamenta,
- uzimajući u obzir godišnje izvješće Komisije za 2021. o upravljanju proračunom EU-a i o njegovu izvršenju (COM(2022)0401),
- uzimajući u obzir godišnje izvješće Komisije tijelu nadležnom za davanje razrješnice o unutarnjim revizijama provedenima 2021. (COM(2022)0292), kao i radni dokument službi Komisije priložen tom izvješću (SWD(2022)160),
- uzimajući u obzir godišnje izvješće Revizorskog suda o izvršenju proračuna za financijsku godinu 2021. kojemu su priloženi odgovori institucija³, i tematska izvješća Revizorskog suda,
- uzimajući u obzir izjavu o jamstvu⁴ u pogledu pouzdanosti računa te zakonitosti i pravilnosti povezanih transakcija, koju je podnio Revizorski sud za financijsku godinu 2021., u skladu s člankom 287. Ugovora o funkcioniranju Europske unije,
- uzimajući u obzir preporuku Vijeća od 28. veljače 2023. o razrješnici koju Komisija treba dobiti za izvršenje proračuna za financijsku godinu 2021. (06247/2023 – C9-0063/2023),
- uzimajući u obzir preporuku Vijeća od 28. veljače 2023. o razrješnici koju trebaju dobiti izvršne agencije za izvršenje proračuna za financijsku godinu 2021. (06250/2023 – C9-0055/2023),
- uzimajući u obzir članke 317., 318. i 319. Ugovora o funkcioniranju Europske unije,
- uzimajući u obzir članak 106.a Ugovora o osnivanju Europske zajednice za atomsku

¹ SL L 93, 17.3.2021.

² SL C 399, 17.10.2022., str. 1.

³ SL C 391, 12.10.2022. str. 6.

⁴ SL C 399, 17.10.2022., str. 240.

energiju,

- uzimajući u obzir Uredbu (EU, Euratom) 2018/1046 Europskog Parlamenta i Vijeća od 18. srpnja 2018. o financijskim pravilima koja se primjenjuju na opći proračun Unije, o izmjeni uredaba (EU) br. 1296/2013, (EU) br. 1301/2013, (EU) br. 1303/2013, (EU) br. 1304/2013, (EU) br. 1309/2013, (EU) br. 1316/2013, (EU) br. 223/2014, (EU) br. 283/2014 i Odluke br. 541/2014/EU te o stavljanju izvan snage Uredbe (EU, Euratom) br. 966/2012⁵, a posebno njezine članke 69., 260., 261. i 262.,
 - uzimajući u obzir Uredbu Vijeća (EZ) br. 58/2003 od 19. prosinca 2002. o određivanju statuta izvršnih agencija kojima se dodjeljuju određeni zadaci u upravljanju programima Zajednice⁶, a posebno njezin članak 14. stavke 2. i 3.,
 - uzimajući u obzir članak 99. Poslovnika i Prilog V. Poslovniku,
 - uzimajući u obzir mišljenja Odbora za vanjske poslove, Odbora za razvoj, Odbora za zapošljavanje i socijalna pitanja, Odbora za okoliš, Odbora za promet i turizam, Odbora za regionalni razvoj, Odbora za kulturu i obrazovanje, Odbor za građanske slobode, pravosuđe i unutarnje poslove te Odbora za prava žena i rodnu ravnopravnost,
 - uzimajući u obzir pismo Odbora za poljoprivredu i ruralni razvoj,
 - uzimajući u obzir izvješće Odbora za proračunski nadzor (A9-0101/2023),
1. odobrava zaključenje poslovnih knjiga općeg proračuna Europske unije za financijsku godinu 2021.;
 2. iznosi svoje primjedbe u Rezoluciji koja je sastavni dio odluka o razrješnici za izvršenje općeg proračuna Europske unije za financijsku godinu 2021., dio III. – Komisija i izvršne agencije;
 3. nalaže svojoj predsjednici da ovu Odluku proslijedi Vijeću, Komisiji, Sudu Europske unije, Revizorskom sudu i Europskoj investicijskoj banci, te nacionalnim parlamentima i nacionalnim i regionalnim revizijskim institucijama država članica te da je da na objavu u *Službenom listu Europske unije* (serija L).

⁵ SL L 193, 30.7.2018., str. 1.

⁶ SL L 11, 16.1.2003., str. 1.

10. PRIJEDLOG REZOLUCIJE EUROPSKOG PARLAMENTA

s primjedbama koje su sastavni dio odluka o razrješnici za izvršenje općeg proračuna Europske unije za financijsku godinu 2021., dio III. – Komisija i izvršne agencije (2022/2081(DEC))

Europski parlament,

- uzimajući u obzir svoju Odluku o razrješnici za izvršenje općeg proračuna Europske unije za financijsku godinu 2021., dio III. – Komisija,
 - uzimajući u obzir svoje odluke o razrješnici za izvršenje proračuna izvršnih agencija za financijsku godinu 2021.,
 - uzimajući u obzir članak 99. Poslovnika i Prilog V. Poslovniku,
 - uzimajući u obzir mišljenje Odbora za vanjske poslove, Odbora za razvoj, Odbora za zapošljavanje i socijalna pitanja, Odbora za okoliš, Odbora za promet i turizam, Odbora za regionalni razvoj, Odbor za poljoprivredu i ruralni razvoj, Odbora za kulturu i obrazovanje, Odbor za građanske slobode, pravosuđe i unutarnje poslove te Odbora za prava žena i rodnu ravnopravnost,
 - uzimajući u obzir izvješće Odbora za proračunski nadzor (A9-0101/2023),
- A. budući da je proračun Unije važan instrument za postizanje zajedničkih ciljeva javne politike i u prosjeku predstavlja 1,3 % bruto nacionalnog dohotka Unije ili 2,4 % rashoda opće države država članica i ukupne javne potrošnje u Uniji;
- B. budući da Parlament prilikom davanja razrješnice Komisiji provjerava i ocjenjuje, nakon unutarnje i vanjske revizije, jesu li sredstva pravilno iskorištena i jesu li ciljevi javne politike ostvareni, te potvrđuje pravilnost i uspješnost rashoda Komisije u pogledu vrijednosti za novac;

Politički prioriteti

1. podsjeća na svoju snažnu predanost temeljnim načelima i vrijednostima sadržanima u Ugovoru o Europskoj uniji (UEU) i Ugovoru o funkcioniranju Europske unije (UFEU), uključujući dobro financijsko upravljanje kako je utvrđeno u članku 317. i borbu protiv prijevara te zaštitu financijskih interesa Unije kako je utvrđeno u članku 325.;
2. naglašava da su transparentnost, odgovornost i integritet ključna etička načela u institucijama Unije; podsjeća na zaključke i preporuke Revizorskog suda iz njegova tematskog izvješća br. 13/2019 o etičkim okvirima u institucijama EU-a, kao i na Rezoluciju Parlamenta od 16. rujna 2021. o jačanju transparentnosti i integriteta u institucijama EU-a uspostavljanjem neovisnog tijela EU-a za etička pitanja koje će, s jedne strane, imati preventivnu ulogu podizanjem razine osviještenosti i etičkim smjernicama te, s druge strane, ulogu usklađenosti i savjetovanja sa sposobnošću izdavanja preporuka o etičkim pitanjima, uključujući sukobe interesa;
3. ističe ulogu EPPO-a, Agencije Europske unije za suradnju u kaznenom pravosuđu

(Eurojust), Europol i OLAF-a u borbi protiv korupcije; traži daljnje jačanje kapaciteta EPPO-a i OLAF-a te njihove međusobne suradnje; traži donošenje zajedničkih pravila za borbu protiv korupcije koja će se primjenjivati na sve osoblje tijela Unije;

4. ističe važnost proračuna Unije za postizanje političkih prioriteta Unije, kao i njegovu ulogu u pomaganju državama članicama u nepredviđenim situacijama kao što je pandemija bolesti COVID-19 i njezine posljedice; naglašava da dobro i pravodobno izvršenje proračuna doprinosi učinkovitijem i uspješnijem rješavanju potreba i izazova u raznim područjima politika; upozorava da izvršenje proračuna pod vremenskim pritiskom može dovesti do povećanja pogrešaka i nepravilnosti;
5. podsjeća na važnost ex post evaluacije, među ostalim za financijske programe osmišljene kao odgovor na krizu; evaluacija uspješnosti programa u pogledu djelotvornosti, efikasnosti, relevantnosti, usklađenosti i dodane vrijednosti Unije bila bi u skladu s Financijskom uredbom, Međuinstitucijskim sporazumom o boljoj izradi zakonodavstva i Smjernicama za bolju regulativu;
6. ističe važnost izvješćivanja o uspješnosti programa proračuna Unije za postupak davanja razrješnice; skreće pozornost na činjenicu da je dodana vrijednost uložениh sredstava usko povezana s postignutim rezultatima i njihovim doprinosom poboljšanju svakodnevnog života građana Unije i gospodarskim učinkom u Uniji;
7. ponavlja svoju duboku zabrinutost zbog stanja u vezi s vladavinom prava u nizu država članica, koje je samo po sebi duboko zabrinjavajuće i dovodi do ozbiljnih gubitaka za proračun Unije; naglašava da se sredstva Unije ne smiju upotrebljavati za antidemokratske aktivnosti ili za jačanje autoritarizma; podsjeća da je Unija uvela mehanizam pravne uvjetovanosti kako bi uskratila sredstva državama članicama koje narušavaju vladavinu prava te pozdravlja prvu primjenu tog mehanizma u slučaju Mađarske, taj je postupak pokrenut u studenome 2021. i zaključen u prosincu 2022., a zamrznuto je bilo 55 % iznosa iz tri programa kohezijske politike (oko 6,35 milijardi EUR); iako je na temelju činjenica bilo opravdano zamrznuti vrlo visoki postotak, prima na znanje da su planovi Mađarske i Poljske za oporavak i otpornost odobreni; ističe da oba plana sadržavaju nekoliko takozvanih iznimno ključnih etapa vladavine prava; zahtijeva od Komisije da kontinuirano prati situaciju i uskraćuje financijska sredstva sve dok kršenja vladavine prava ugrožavaju dobro financijsko upravljanje proračunom Unije; u tom kontekstu ponavlja svoje čvrsto uvjerenje da države članice moraju poštovati demokraciju i vladavinu prava kako bi dobile sredstva Unije i skreće pozornost Komisiji da se situacija s vladavinom prava pogoršava i u drugim državama članicama; stoga poziva Komisiju da bez odgode pokrene primjenu mehanizma uvjetovanosti kad god se utvrdi da kršenja načela vladavine prava utječu ili postoji ozbiljan rizik da utječu na dobro financijsko upravljanje proračunom Unije ili zaštitu financijskih interesa Unije na dovoljno izravan način; nadalje, naglašava da je potrebna snažna suradnja između Parlamenta, Vijeća i Komisije uz istodobno jačanje institucijskih sustava provjere i ravnoteže; ističe svoje snažne i opetovane zahtjeve Komisiji i izvršnim agencijama da zajamče zaštitu proračuna Unije globalnom i sustavnom upotrebom digitalnih i automatiziranih sustava za izvješćivanje, praćenje i reviziju te dosljednim antikorupcijskim pravilima;
8. podsjeća da je gospodarski razvoj u Mađarskoj u velikoj mjeri povezan s ulaganjima stranog kapitala; stoga žali zbog antimultinacionalne retorike mađarske vlade i zbog

toga što su institucionalizacija korupcije i netransparentan sustav javne nabave, koji bi se trebali riješiti reformama zatraženima u kontekstu primjene mehanizma uvjetovanosti, omogućili vladi da posljednjih godina poveća državnu kontrolu u području energetike, bankarstva, telekomunikacija i medija; žali zbog selektivnog i pristranog uskraćivanja dozvola i nametanja proizvoljno strogih uvjeta i ograničenja s ciljem gospodarskog oslabljivanja i iscrpljivanja određenih stranih poduzeća sve dok ih mađarska vlada ili oligarsi bliski vladi ne prisile da prihvate djelomično ili potpuno neprijateljsko preuzimanje po cijenama koje su znatno niže od stvarne vrijednosti poduzeća; kritizira Komisiju zbog toga što nije ispunila svoju odgovornost u pogledu obrane unutarnjeg tržišta i poštenog tržišnog natjecanja jer nije intervenirala u ta gruba kršenja vladavine prava i pravila unutarnjeg tržišta;

9. sa zabrinutošću prima na znanje zaključke Revizorskog suda u vezi sa zaštitom proračuna Unije; prima na znanje tematsko izvješće Revizorskog suda br. 11/2022 „Zaštita proračuna EU-a” u kojem je Revizorski sud utvrdio da iako Komisijin sustav isključenja ima neke prednosti, nedostaci ograničavaju njegovu učinkovitost; sa zabrinutošću primjećuje da je provedba sustava ranog otkrivanja i isključenja (EDES) trajala dulje nego što je planirano; zabrinut je da razlike u pristupima ugrožavaju ukupnu učinkovitost isključenja; poziva Komisiju da surađuje s Parlamentom na preinaci Financijske uredbe kako bi se dodatno poboljšao EDES i postao učinkovit i djelotvoran alat;
10. naglašava potrebu za proširenjem područja u kojima se EDES upotrebljava izvan okvira izravnog upravljanja te traži od Komisije da se njime koristi za sve fondove Unije, uključujući sredstva u okviru podijeljenog upravljanja; napominje da se EDES mora sustavno upotrebljavati kako bi se zajamčilo da poduzeća i stvarni vlasnici koji su osuđeni za prijevare, korupciju ili druge teške gospodarske kriminalne aktivnosti ne mogu imati koristi od sredstava Unije; naglašava potrebu za usklađivanjem pokazatelja u sustavu ARACHNE s osnovama za isključenje EDES-a kako bi se osiguralo da isključeni gospodarski subjekti budu vidljivi i u sustavu ARACHNE; traži najveću moguću interoperabilnost između sustava ARACHNE, EDES i drugih IT alata kako bi se smanjila potreba za višestrukim unošenjem informacija u razne IT sustave i kako bi se administrativno opterećenje zadržalo na što nižim razinama; smatra da nisu potrebni brojniji već bolje ciljani sustavi kontrole, uključujući upotrebu novih tehnologija za borbu protiv prijevare, korupcije ili drugih teških gospodarskih kriminalnih aktivnosti koje ne mogu imati koristi od sredstava Unije;
11. ponavlja nužnu potrebu da Komisija osigura jedinstveni obvezni integrirani i interoperabilni sustav za informiranje i praćenje, koji bi omogućio elektroničko bilježenje i pohranu podataka o primateljima financijskih sredstava Unije, uključujući njihove stvarne vlasnike, te omogućio dostupnost tih informacija u svrhu rudarenja podataka i utvrđivanja razine rizika; ističe da je ključno dobiti jasan i transparentan pregled raspodjele i moguće koncentracije isplaćenih sredstava Unije, uključujući putem funkcije koja omogućuje objedinjavanje tih sredstava; ističe da bi se time smanjio birokratski teret za financijske izvršitelje, kontrolore i revizore, kao i za primatelje sredstava Unije, olakšala procjena rizika u svrhu odabira, dodjele, financijskog upravljanja, praćenja, istrage, kontrole i revizije te doprinijelo učinkovitom sprječavanju, otkrivanju, ispravljanju i praćenju prijevare, korupcije, sukoba interesa, dvostrukog financiranja i drugih nepravilnosti, što treba ozbiljno rješavati i na razini država članica i na razini Unije, djelotvornim i efikasnim preventivnim i odvraćajućim

mjerama, uključujući jasne sankcije; napominje da se ta digitalizacija već trebala provesti te da je nužna s obzirom na prekograničnu prirodu zlouporabe sredstava, prijevare, pronevjere, sukoba interesa, dvostrukog financiranja i drugih sustavnih problema; ističe da bi taj jedinstveni alat za rudarenje podataka trebao biti lako pretraživ i dostupan OLAF-u, Uredu europskog javnog tužitelja i Komisiji kako bi se poboljšala zaštita proračuna Unije i instrumenta Next Generation EU od nepravilnosti, prijevара i sukoba interesa;

12. žali zbog toga što sve države članice ne koriste alat Komisije za rudarenje podataka i utvrđivanje razine rizika kako bi utvrdile projekte, korisnike i ugovaratelje kod kojih postoji rizik od prijevара, sukoba interesa i nepravilnosti u okviru Mehanizma za oporavak i otpornost; napominje da će pet država članica iz nasumičnog uzorka Revizorskog suda (Grčka, Španjolska, Francuska, Hrvatska i Italija) koristiti Komisijin alat za rudarenje podataka i procjenu rizika; podsjeća da je zajednički alat za rudarenje podataka i utvrđivanje razine rizika ključan element za zaštitu financijskih interesa Unije i, konkretnije, za sprečavanje prijevара, sukoba interesa i dvostrukog financiranja te povećanje transparentnosti i odgovornosti;
13. cijeni korisnost internetske stranice Kohesio i platforme otvorenih podataka koju je uspostavila Komisija kao alata za transparentnost i odgovornost za ulaganja povezana s kohezijskom politikom i podijeljenim upravljanjem za programska razdoblja 2014.–2020. i 2021.–2027., kojima se objedinjuju nacionalni popisi projekata koje podupire Uniju i nudi mapiranje operacija (Kohesio) te pružaju ažurirani podaci o usvojenim programima, redovito praćenje financija te obveza i plaćanja Unije (platforma otvorenih podataka); prima na znanje aktualne prilagodbe koje se provode kako bi se na odgovarajući način obuhvatilo programsko razdoblje 2021.–2027., ali naglašava da je prijeko potrebna koordinacija i interoperabilnost s alatom za procjenu rizika ARACHNE; stoga poziva Komisiju da osigura učinkovitu interoperabilnost među različitim alatima;
14. ponavlja da je potrebno bolje uravnotežiti daljnje pojednostavljenje pravila i postupaka s boljim kontrolama područja nepravilne potrošnje koja se najviše ponavljaju, razviti obvezne tečajevе osposobljavanja i praktične informacije za podnositelje zahtjeva, posebno za nove podnositelje zahtjeva, te poboljšati pomoć i smjernice za MSP-ove, spin-offove, start-upove, administrativne agencije i agencije za plaćanje te sve ostale relevantne dionike;
15. naglašava povećanu važnost pokazatelja uspješnosti, uključujući odabir pokazatelja, definiranje ciljeva i ključnih etapa te praćenje i izvješćivanje u svjetlu novih modela ostvarivanja ciljeva Mehanizma za oporavak i otpornost i reformirane zajedničke poljoprivredne politike; u tom pogledu pozdravlja rad Komisije na poboljšanju praćenja uspješnosti proračuna Unije i izvješćivanja o njoj s pomoću jednostavnijih i kvalitativnih pokazatelja, što se odražava u usvojenim temeljnim aktima programa potrošnje za razdoblje 2021.–2027.; napominje da su ključne etape i ciljne vrijednosti te pokazatelji ostvarenja različiti po prirodi; napominje da Mehanizam za oporavak i otpornost dodatno razlikuje ulaganja i reforme; naglašava da je revizija uspješnosti novi alat za odgovarajuća revizijska tijela; ponovno poziva Komisiju da pruži pregled cijelog ciklusa revizije u državama članicama i Komisiji te pregled suradnje s odgovarajućim revizijskim tijelima, uključujući Revizorski sud, OLAF i EPPO;

16. zabrinut je zbog sve većeg broja i složenosti kvazipravnih instrumenata Komisije kao što su mišljenja, preporuke, priopćenja, nezakonodavne rezolucije, obavijesti, smjernice i izjave o administrativnim prioritetima; poziva Komisiju da pojednostavi i racionalizira te instrumente i da ih koristi kako bi se dodatno pojednostavili postupci i smanjilo birokratsko opterećenje; podsjeća na program REFIT za pojednostavljenje pravila Unije i smanjenje nepotrebnih opterećenja, uz istodobno ostvarivanje koristi od zakonodavstva i uvođenjem pristupa „jedan za jedan”; traži da Komisija sustavno primjenjuje to načelo koje znači da se novouvedena opterećenja kompenziraju uklanjanjem istovjetnih opterećenja u istom području politike;
17. ponavlja da je potrebno povećati napore u borbi protiv prijevare na razini Unije i na razini država članica u uskoj suradnji s EPPO-om i OLAF-om; cijeni veliki trud i naglašava ulogu EPPO-a u istragama i kaznenom progonu prijevара i drugih kaznenih djela koja utječu na financijske interese Unije; ističe važnost potpune neovisnosti i nepristranosti EPPO-a za učinkovito izvršavanje njegovih funkcija; naglašava činjenicu da su za neovisnost, nepristranost i učinkovitost EPPO-a i OLAF-a potrebni dostatni financijski i ljudski resursi, posebno s obzirom na nove zadaće povezane s instrumentom NextGenerationEU (NGEU); poziva Komisiju da hitno poduzme mjere u pogledu zahtjeva EPPO-a za izvršenje njegova proračuna kako bi on postao potpuno učinkovit ured tužitelja;
18. napominje da Komisija predstavlja svoje godišnje izvješće o zaštiti financijskih interesa Unije (izvješće PIF) u jesen sljedeće godine, zbog čega Parlament izvješće može usvojiti najranije dvije godine nakon predmetnog razdoblja iz izvješća (n + 2); naglašava da bi Parlament, kako bi se postigla veća učinkovitost u usvajanju politika i mjera Unije za borbu protiv prijevара, utaje poreza i drugih financijskih nepravilnosti predstavljenih u izvješću, trebao moći obraditi i usvojiti izvješće o zaštiti financijskih interesa najkasnije sljedeće godine (n + 1); poziva OLAF i Komisiju da u skladu s tim usvoje svoja izvješća o zaštiti financijskih interesa;
19. naglašava važnost transparentnosti djelovanja nevladinih organizacija i posrednika u pogledu njihovog financiranja i vlasništva jer su oni važni akteri u izvršenju proračuna Unije s drugačijim metodama upravljanja, a posebno u području vanjskog djelovanja; duboko je zabrinut zbog financiranja projekata koje provode ili u kojima sudjeluju nevladine organizacije povezane s radikalnim vjerskim i političkim organizacijama; poziva Komisiju da zajamči da se sredstvima Unije financiraju samo organizacije koje strogo poštuju sve vrijednosti Unije; apelira na Komisiju da uspostavi *ex ante* mehanizme kojima će se jasno utvrditi nevladine organizacije koje djeluju na području EU-a i u inozemstvu, a priznale su povezanost s vjerskim fundamentalističkim mrežama i promiču program kojim se potkopavaju vrijednosti EU-a, u tom kontekstu poziva na stvaranje javne crne liste nevladinih organizacija koje su sudjelovale u aktivnostima kao što su govor mržnje, poticanje na terorizam, vjerski ekstremizam kojim se podupire ili veliča nasilje, ili su zloupotrijebile ili pronevjerile sredstva Unije i koje su navedene u bazi podataka EDES-a, kako bi se osiguralo da im se onemogućí pristup institucijama Unije i programima financiranja Unije; ponavlja da se sredstva ni u kojem slučaju ne smiju dodijeliti niti biti povezana s bilo kojim uzrokom ili oblikom terorizma i/ili vjerske ili političke radikalizacije; naglašava da je potrebna temeljita prethodna provjera u okviru registracije u registru transparentnosti kako bi se otkrili svi izvori financiranja; napominje da se, kada se sredstva prenose u lancu, financiranje sredstvima Unije mora moći pratiti od izravnog primatelja do krajnjeg korisnika; podsjeća da što se tiče javnog

financiranja, temeljni akti Unije uređuju kako treba postupati s transparentnošću i vidljivošću u tom pogledu te stoga podsjeća Komisiju na odgovornost koju ima za provjeru usklađenosti s pravilima i postupcima, posebno pravilima i postupcima o dodjeli dodatnih sredstava nevladinim organizacijama i posrednicima financijskih institucija; osim toga, zahtijeva da Komisija tijelu nadležnom za davanje razrješnice pruži pregled ukupnog iznosa potrošnje Unije povezane s nevladinim organizacijama;

20. u interesu jasnoće, pravne sigurnosti i vladavine prava poziva Komisiju da podnese prijedlog uredbe o nevladinim organizacijama, uključujući jasnu definiciju i kategorizaciju područja djelovanja i veličine NVO-a; taj bi zakonodavni akt trebao ponuditi jasan pregled uvjeta koje NVO-i moraju zadovoljiti za primanje sredstava Unije, što bi obuhvaćalo sljedeće obveze:
 - a. izvješćivanje o iznosima i izvorima primljenih financijskih sredstava te bilježenje svih aktivnosti koje obavljaju u ime stranih nalogodavaca;
 - b. označivanje potrebnih informacija na materijalu koji se dijeli;
 - c. objavljivanje svojih financijskih i nefinancijskih priljeva i odljeva, uključujući plaćanja ili nefinancijske donacije koje jedna nevladina organizacija prenosi drugoj unutar krovne organizacije svojim članovima;
 - d. objavljivanje informacija o financiranju političkog oglašavanja ili političkih kampanja nevladinih organizacija;
 - e. poštovanje demokratske odgovornosti i vrijednosti Unije;
 - f. za vrlo velike nevladine organizacije s korporativnim strukturama koje su slične privatnim poduzećima, obveze izvješćivanja o korporativnoj društvenoj odgovornosti, usklađenost s odredbama o zaštiti zaposlenika, odredba za promicanje rodne ravnopravnosti, obveza izvješćivanja o održivosti, taksonomija za ulaganja te veze u lancu opskrbe u kupnji;
21. naglašava da bi prijedlog također trebao obuhvaćati obveze Komisije u pogledu transparentnosti, među ostalim u pogledu objavljivanja financijskih i administrativnih sporazuma ili sporazuma o suradnji s nevladinim organizacijama;
22. podsjeća Komisiju da svi zakonodavni prijedlozi koji imaju znatan učinak na gospodarstvo, društvo i okoliš moraju biti popraćeni čvrstim i temeljitim procjenama učinka; naglašava da je to dio plana Komisije za bolju regulativu i ističe da će tijelo nadležno za davanje razrješnice pomno pratiti provode li se te procjene učinka na potpuno neutralan i nepristran način te analiziraju li se sustavno učinci razmatranih opcija, troškovi i koristi opcije kojoj se daje prednost, među ostalim uzimajući u obzir u obzir mišljenja dionika putem otvorenih javnih savjetovanja;
23. upućuje na tematsko izvješće Revizorskog suda br. 17/2022 „Vanjski konzultanti u Europskoj komisiji”, u kojem se naglašava da Europska komisija svake godine potroši oko 1 milijarde EUR za usluge vanjskih konzultanata, upotrebljavajući ih za podršku širokom rasponu savjetovanja, studija, evaluacija i istraživačkih aktivnosti te zaključuje da Komisijino upravljanje korištenjem vanjskih konzultanata nije osiguralo maksimalnu

vrijednost za novac niti u potpunosti zaštitilo njezine interese; nadalje ističe da postoje znatni nedostaci u okviru kojim se uređuje korištenje tih usluga, uz potencijalne rizike povezane s koncentracijom pružatelja usluga, prekomjernom ovisnošću i sukobima interesa koji se ne prate u dovoljnoj mjeri; u tom kontekstu zahtijeva od Komisije da dodatno razvije svoj okvir kojim se uređuje angažiranje vanjskih konzultanata, da bolje iskoristi rezultate usluga vanjskih konzultanata, da poboljša praćenje kako bi se ublažili rizici koji proizlaze iz korištenja uslugama vanjskih konzultanata i da poboljša svoje izvješćivanje o korištenju usluga vanjskih konzultanata, pružajući točne i potpune podatke o obujmu i vrsti nabavljenih usluga. Nadalje naglašava neiskorišteni potencijal agencija Unije za pružanje specifičnih relevantnih informacija i proizvoda iste kvalitete kao i vanjski konzultanti, ako to dopuštaju njihovi mandati; poziva Komisiju da u budućnosti razmotri tu mogućnost u svrhu savjetovanja i istraživanja u određenim područjima;

24. pozdravlja početni doprinos Mehanizma za oporavak i otpornost i njegov daljnji potencijal u sprječavanju snažnog gospodarskog pada nakon pandemije bolesti COVID-19; napominje da je Mehanizam za oporavak i otpornost imao ključnu ulogu u postizanju napretka u provedbi preporuka za pojedinu zemlju koje proizlaze iz europskog semestra u gotovo svim državama članicama; međutim, napominje da je nekoliko preporuka za pojedinu zemlju i dalje neispunjeno te primjećuje da Mehanizam za oporavak i otpornost doprinosi tome da europska gospodarstva i društva postanu održivijima, otpornijima i spremnijima na izazove i prilike koje donosi zelena i digitalna tranzicija;
25. prima na znanje konstatacije i zaključke Revizorskog suda iz njegove prve godišnje procjene Mehanizma za oporavak i otpornost; razumije da se provedba Mehanizma za oporavak i otpornost odvija pod vremenskim pritiskom kako bi se pružila pravovremena potpora za oporavak od krize uzrokovane bolešću COVID-19, ali s puno jednostavnijim modelom ostvarivanja ciljeva koji Komisiji i državama članicama postavlja znatno blaže zahtjeve i smanjuje razine kontrole Komisije, posebno u usporedbi sa strukturom financiranja, izvješćivanja i kontrole kohezijske ili poljoprivredne politike; ističe da svaki model brzog ostvarivanja ciljeva treba biti popraćen čvrstim sustavom kontrole za koji Komisija mora biti zadužena; poziva Komisiju da se pobrine za to da se pri predlaganju novih programa i politika Unije s modelom ostvarivanja ciljeva koji se temelji na uspješnosti koji se upotrebljava u provedbi Mehanizma za oporavak i otpornost u potpunosti integriraju iskustva stečena u njegovoj provedbi, kao i zaključci i preporuke o tom mehanizmu iz revizija i procjena Revizorskog suda; podsjeća da je važno znati ide li apsorpcija sredstava u pravom smjeru jer je 2023. središnja točka Mehanizma za oporavak i otpornost; prima na znanje napredak koji je Komisija ostvarila u rješavanju pitanja tijela nadležnog za davanje razrješnice u pogledu transparentnosti i odgovornosti uspostavom platforme slične platformi Kohesio za kohezijsku politiku;
26. pozdravlja dogovor postignut u međuinstitucijskim pregovorima u pogledu programa RePowerEU o polugodišnjoj objavi 100 najvećih krajnjih korisnika po državi članici u tablici pokazatelja oporavka i otpornosti; ponavlja svoj poziv da popis svih krajnjih korisnika svih politika i projekata EU-a bude dostupan u okviru postupka davanja razrješnice relevantnim institucijama EU-a i tijelu nadležnom za davanje razrješnice;
27. prima na znanje uspješan trud Komisije da prikupi sredstva na financijskim tržištima za

osiguravanje financijskih sredstava za Mehanizam za oporavak i otpornost kao važan instrument za pružanje potpore u vrijeme teške krize; zabrinut je, međutim, zbog rastućih kamatnih stopa i neizvjesne sposobnosti otplate zajmova koja iz toga proizlazi te rizika koji to predstavlja za proračun Unije i njezine politike; poziva Komisiju da ublaži rizik i da u potpunosti obavještava Parlament o godišnjem statusu tih zajmova;

28. izražava zabrinutost zbog ograničenog broja prekograničnih projekata u okviru Mehanizma za oporavak i otpornost; istodobno potvrđuje da je jedan od ciljeva Mehanizma za oporavak i otpornost poduprijeti gospodarski oporavak u državama članicama Unije nakon pandemije bolesti COVID-19; naglašava da usklađivanje nacionalnih planova za oporavak i otpornost s ciljevima politike Unije, uključujući prekogranične projekte, stvara dodanu vrijednost Unije;
29. zabrinut je zbog toga što je kasno donošenje niza propisa kojima se uređuju različite politike Unije, slično kao na početku razdoblja 2014.–2020., dovelo do značajnog kašnjenja u početku provedbe za programsko razdoblje 2021.–2027.; apelira na Komisiju da poduzme sve potrebne mjere za ubrzanje provedbe politika na terenu, zadržavajući visoku razinu pozornosti na kvaliteti i potrebi za pojačanom borbom protiv prijevara i zaštitom financijskih interesa Unije; skreće pozornost na činjenicu da se znatan dio proračunskih dodjela za 2021., posebno u okviru podijeljenog upravljanja, mora reprogramirati za naredne godine; u tom kontekstu ističe rizik koji nepodmirene obveze predstavljaju za proračun Unije, što bi moglo dovesti do značajnih opoziva obveza te posljedičnog smanjenja učinka proračuna Unije; zahtijeva da Komisija navede tijelu nadležnom za davanje razrješenice mjere koje namjerava poduzeti kako bi izbjegla tu situaciju te da donese potrebne zaključke i izvuče pouke kako bi se izbjeglo ponavljanje slične situacije na početku VFO-a za razdoblje 2028.–2034.;
30. potiče Komisiju, Europski revizorski sud i Vijeće da rade na ubrzanju postupka davanja razrješenice primjenom pravila n+ 1;
31. primjećuje da je u Protokolu br. 7 UFEU-a (Povlastice i imuniteti Europske unije) predviđeno izdavanje takozvanih propusnica članovima institucija Unije, a posebno članovima Europskog parlamenta, za uporabu kao putne isprave; zabrinut je zbog činjenice da se središnja služba Komisije za propusnice protivi bilježenju „funkcije” zastupnika Europskog parlamenta na dokumentu, što znači da zastupnici ne mogu dokazati svoj status prilikom putovanja, za razliku od, na primjer, diplomatskog osoblja ESVD-a; poziva Komisiju da poduzme hitne mjere za ispravljanje te nedosljednosti kako bi članovi institucija mogli na odgovarajući način dokazati svoju poziciju prilikom putovanja.

POGLAVLJE I. - Višegodišnji financijski okvir (VFO)

Izjava o jamstvu Revizorskog suda te proračunsko i financijsko upravljanje

Pouzdanost računovodstvene dokumentacije

32. pozdravlja činjenicu da je Revizorski sud za 2021. zaključio da je računovodstvena dokumentacija Europske unije pouzdana, u skladu s Financijskom uredbom, te da u prihodovnoj strani proračuna nema značajnih pogrešaka;

33. napominje da su 31. prosinca 2021. ukupne obveze iznosile 496,4 milijarde EUR, u odnosu na 414,1 milijardu EUR ukupne imovine; ističe da se razlika od 82,3 milijarde EUR odnosi na (negativnu) neto imovinu koja obuhvaća pričuve i dio rashoda Unije koje je potrebno financirati iz budućih proračuna, a već su nastali do 31. prosinca;
34. napominje da je na kraju 2021. procijenjena vrijednost nastalih prihvatljivih rashoda za korisnike, koji još nisu potraživani, iznosila 129,9 milijardi EUR (2020.: 107,8 milijardi EUR), što se knjiži kao obračunati rashodi; primjećuje da je povećanje tog iznosa povezano ponajprije s Mehanizmom za oporavak i otpornost, koji čini središnji dio programa NGEU, uspostavljenog za rješavanje neposredne gospodarske i društvene štete nastale zbog pandemije bolesti COVID-19; ističe da će se plaćanja državama članicama u okviru Mehanizma za oporavak i otpornost izvršavati u skladu s unaprijed utvrđenim profilom obroka do 2026.;
35. napominje da je nakon završetka prijelaznog razdoblja koje je uslijedilo nakon postupka povlačenja Ujedinjene Kraljevine Komisija procijenila da su na datum bilance poslovne knjige Unije pokazale neto potraživanje od Ujedinjene Kraljevine u iznosu od 41,8 milijardi EUR (2020.: 47,5 milijardi EUR), od čega se procjenjuje da će 10,9 milijardi EUR biti plaćeno u roku od 12 mjeseci od izvještajnog datuma;
36. napominje da je Revizorski sud procijenio učinak ničim izazvane i neopravdane vojne agresije Rusije na Ukrajinu na poslovne knjige; pozdravlja procjenu Revizorskog suda da je postupanje s invazijom Rusije na Ukrajinu kao neusklađenim događajem nakon datuma bilance primjereno te da je njezin učinak na odgovarajući način objavljen i vjerno prikazan u konsolidiranoj godišnjoj računovodstvenoj dokumentaciji;
37. primjećuje da je Revizorski sud, u okviru svojih uobičajenih postupaka revizije, revidirao imovinu, obveze, prihode i rashode, uključujući one koji se odnose na mjere koje je Komisija poduzela u kontekstu radnji povezanih s bolešću COVID-19; pozdravlja činjenicu da je Revizorski sud zaključio da su oni vjerno prikazani u konsolidiranoj godišnjoj računovodstvenoj dokumentaciji;

Zakonitost i pravilnost prihoda i rashoda Unije

38. žali zbog negativnog mišljenja o zakonitosti i pravilnosti rashodovne strane proračuna Unije, koje je izdao Revizorski sud;
39. prima na znanje ukupnu stopu pogreške od 3,0 % koju je izračunao Revizorski sud, što je 1,0 % bod iznad praga značajnosti; napominje da je to pogoršanje u odnosu na 2020., kada je stopa pogreške iznosila 2,7 %, što je također znatno iznad praga značajnosti; prima na znanje odgovor Komisije da ne osporava stopu pogreške koju je utvrdio Revizorski sud, ali istodobno brani rezultate vlastitog rada koji su doveli do procijenjene stope pogreške u trenutku plaćanja koja se temelji na drugačijoj metodologiji; napominje da je Komisija svoj rizik u trenutku plaćanja za 2021. izračunala kao 1,9 %; zabrinut je zbog činjenice da, za razliku od Revizorskog suda, Komisija procjenjuje da je njezina stopa pogreške i ispod praga značajnosti i da ide čak i niže od donjeg raspona procijenjene razine pogreške Revizorskog suda od 2,2 %;
40. žali zbog činjenice da utvrđene pogreške odražavaju ustrajne nedostatke u pravilnosti rashoda koje su prijavila upravljačka tijela te da je Revizorski sud utvrdio nedostatke u metodologijama uzorkovanja nadzornih tijela;

41. sa zabrinutošću primjećuje da Revizorski sud smatra da će Komisija u procjeni rizika vjerojatno podcijeniti razinu rizika u nekoliko područja; ističe da je Revizorski sud izvijestio o, među ostalim, slabostima u Komisijinim ex-post revizijama u naslovu 1. „Jedinstveno tržište, inovacije i digitalizacija”, podcjenjivanju pogrešaka u naslovu 2. „Kohezija, otpornost i vrijednosti” te podcjenjivanju rizika i velikom broju pogrešaka u naslovu 6. „Susjedstvo i svijet”; ističe da su u pogledu naslova „Prirodni resursi i okoliš” obje institucije usklađene u svojim izračunima dok, na primjer, u pogledu naslova „Jedinstveno tržište, inovacije i digitalizacija” Revizorski sud procjenjuje razinu pogreške od 4,4 %, a Komisija procjenjuje rizik u trenutku plaćanja od 1,3 %;
42. napominje da Komisija primjenjuje kontrole na proračun Unije i prije i nakon izvršenja plaćanja te izvršava ispravke ako i kada je to potrebno; napominje da se taj sustav kontrole odražava i u „riziku u trenutku plaćanja”, što je procjena razine rashoda koja nije u skladu s primjenjivim pravilima i propisima u trenutku plaćanja, i u „riziku u trenutku zaključenja” (programa), kojim se procjenjuje razina rashoda koja nije u skladu s time kada su dovršene sve kontrole i povezani ispravci te se, u pravnom smislu, ne mogu poduzeti daljnje mjere; nadalje napominje da je procijenjeni rizik Komisije u trenutku zaključenja 0,8 %, što je znatno ispod praga značajnosti od 2 %;
43. ponovno izražava svoju potporu revizijskom pristupu i metodologiji Revizorskog suda; napominje da se ta metodologija temelji na međunarodnim revizijskim standardima koji zahtijevaju ispitivanje nasumičnog uzorka transakcija i da se reprezentativni uzorak ne može u potpunosti temeljiti na riziku; sa zabrinutošću primjećuje razlike između stopa pogreške i rizika u trenutku plaćanja koje su izračunali Revizorski sud i Komisija; ističe da se te razlike ne pojavljuju u svim područjima rashoda; osvrće se na činjenicu da su Komisijine procjene rizika u trenutku plaćanja dosljedno u nižem rasponu ili ispod statističkih procjena Revizorskog suda te je zabrinut da to predstavlja sustavno podcjenjivanje postojeće razine pogreške Komisije; poziva Komisiju da preispita svoju metodologiju i surađuje s Revizorskim sudom u cilju povećanja usklađenosti kako bi se osigurali usporediviji podaci; Ističe, međutim, da opća procjena stope pogreške predstavljena u izjavi o jamstvu Revizorskog suda ne upućuje na pojavu prijevare;
44. zabrinut je da Komisija, djelujući na temelju potencijalno podcijenjenih rizika, nije u mogućnosti učinkovito zaštititi financijske interese Unije; zabrinut je i zbog zbnjenosti koju to uzrokuje tijelu nadležnom za davanje razrješnice i građanima Unije, s obzirom na to da Komisija s jedne strane prihvaća stopu pogreške Revizorskog suda u područjima u kojima je ona ispod praga značajnosti (prirodni resursi), a s druge predstavlja vlastitu procijenjenu pogrešku u trenutku plaćanja u područjima u kojima je stopa pogreške Revizorskog suda iznad praga značajnosti i time izaziva sumnju u pouzdanost svojega financijskog izvješćivanja;
45. poziva Revizorski sud da kvalificira učinak korektivnih mjera na ukupnu razinu pogreške;
46. prima na znanje da je Revizorski sud pratio zapažanja proizašla iz godišnjeg izvješća za 2020. u vezi s izvješćivanjem o povratima u godišnjem izvješću Komisije o upravljanju i uspješnosti za koje Revizorski sud smatra da su složeni i ponekad nejasni; pozdravlja opažanje Revizorskog suda da je revizija izvješćivanja koju je provela Komisija donijela poboljšanja; međutim, zabrinut je što Revizorski sud smatra da je prikaz „ispravaka prethodnih plaćanja” (5,6 milijardi EUR) i povezanog postotka relevantnih

rashoda (3,3 %) neadekvatan i podložan nesporazumima; posebno prima na znanje zaključak Revizorskog suda da prikazane brojke uključuju preventivne mjere, koje se ne odnose na prethodna plaćanja ili prihvaćene rashode, i preventivne mjere država članica, koje se ne mogu izravno pripisati Komisiji;

47. konstatira da je Revizorski sud utvrdio da u niskorizičnim rashodima nije bilo značajnih pogrešaka, dok su u visokorizičnim rashodima takve pogreške i dalje postojale; ističe da najveći udio u stopi pogreške od 3,0 % ima područje „Kohezija, otpornost i vrijednosti” (1,2 postotna boda), a zatim slijede „Prirodni resursi i okoliš” (0,7 postotnih bodova), „Susjedstvo i svijet” (0,4 postotna boda) i „Jedinstveno tržište, inovacije i digitalizacija” (0,4 postotna boda);
48. napominje da Revizorski sud svoj statistički skup obuhvaćen revizijom dijeli na visokorizične (uglavnom plaćanja na temelju naknade troškova) i niskorizične (uglavnom plaćanja na temelju prava) rashode; međutim sa zabrinutošću primjećuje da Komisija u svom godišnjem izvješću o upravljanju i uspješnosti kategorizira rashode u segmente višeg, srednjeg i nižeg rizika na temelju provjera koje svake godine provode nacionalna tijela, drugi partneri i sama Komisija; naglašava da to što Revizorski sud i Komisija upotrebljavaju različite kategorije rizika predstavlja problem za tijelo nadležno za davanje razrješnice u izradi komparativne analize dotičnih izvješća; sa zabrinutošću primjećuje da zbog toga dolazi do odstupanja između izračuna visokorizičnih rashoda Revizorskog suda od 63,2 % i izračuna Komisije od 22 %; ponavlja da takve razlike između Revizorskog suda i Komisije ometaju pouzdanost ulaznih podataka potrebnih tijelu nadležnom za davanje razrješnice;
49. sa zabrinutošću primjećuje da su značajni problemi otkriveni u rashodima utemeljenima na naknadi troškova, koji čine 63,2 % statističkog skupa Revizorskog suda obuhvaćenog revizijom, u kojem je procijenjena razina pogreške 4,7 %; primjećuje da je učinak pogrešaka koje je Revizorski sud utvrdio i značajan i raširen u rashodima prihvaćenima za predmetnu godinu;
50. napominje da, unatoč činjenici da Revizorski sud rashode Mehanizma za oporavak i otpornost prihvaćene u računovodstvenoj dokumentaciji za godinu koja je završila 31. prosinca 2021. smatra zakonitim i pravilnim u svim značajnim aspektima, smatra se da jedna ključna etapa u plaćanju Španjolskoj nije ispunjena na zadovoljavajući način, što dovodi u sumnju procjenu Komisije o ključnoj etapi i ciljevima u vezi s povezanim rashodima Mehanizma za oporavak i otpornost; prima na znanje procjenu Revizorskog suda prema kojoj pogreška nije materijalna; podsjeća da je cilj revizije koju je Revizorski sud proveo nad Mehanizmom za oporavak i otpornost bio doprinijeti izvaji o jamstvu i pružiti osnovu za mišljenje Revizorskog suda o pravilnosti rashoda u okviru Mehanizma za 2021.; napominje da su revizijskim statističkim skupom obuhvaćeni samo isplata za 2021., plaćanje Španjolskoj i poravnanje povezanog prefinansiranja; podsjeća da je jedini razlog zašto utvrđena pogreška nije kvantificirana to što ne postoji metodologija za djelomična plaćanja Komisije; prima na znanje da je Komisija 21. veljače 2023. objavila takvu metodologiju;

Proračunsko i financijsko upravljanje

51. sa zabrinutošću primjećuje da je 2021. provedba obveza bila vrlo niska, 68 % od ukupno dostupnog iznosa, te da je kasno donošenje sektorskih propisa tijekom 2021.

odgodilo pokretanje novih programa; pozdravlja činjenicu da se ukupna stopa apsorpcije ESIF-a povećala u 2021. zbog većih plaćanja nego 2020.; ističe da je na kraju 2021. trebalo iskoristiti iznos od približno 161 milijarde EUR do zaključenja programa u okviru ESI fondova predviđenog za 2025.; ponovno ističe zabrinutost zbog znatnih razlika u stopama apsorpcije među državama članicama i zbog činjenice da neke države članice još uvijek moraju apsorbirati više od 40 % svojih obvezanih iznosa; ponovno naglašava da velike razlike u apsorpcijskim kapacitetima među državama članicama predstavljaju jednu od najozbiljnijih prepreka učinkovitijem razvoju slabije razvijenih regija;

52. prima na znanje da još uvijek neiskorištena sredstva ESIF-a za razdoblje 2014.–2020. čine značajan dio nepodmirenih obveza iz proračuna Unije; poziva Komisiju da pomno prati napredak provedbe u državama članicama i analizira razlike, s posebnim naglaskom na slučajeve nedovoljnog izvršenja i niskih stopa apsorpcije; očekuje od Komisije da tijelu nadležnom za davanje razrješnice dostavi procjene za pojedine zemlje u kojima se utvrđuju problemi koji se ponavljaju te da poduzme sve odgovarajuće mjere za optimizaciju situacije, među ostalim putem tehničke pomoći i razmjene najboljih praksi;
53. ponovo izražava zabrinutost u vezi s time da su na kraju 2021. ukupne nepodmirene obveze dosegnule rekordnu vrijednost od 341,6 milijardi EUR (kombiniranjem nepodmirenih obveza proračuna Unije i instrumenta NGEU); ističe da će nepodmirene obveze 2023. vjerojatno premašiti 460 milijardi EUR, ali da će zatim uobičajeno pasti kako se program NGEU bude približavao kraju; ističe da je određena razina nepodmirenih obveza logična posljedica proračunskog sustava Unije s odobrenim sredstvima za preuzimanje obveza i odobrenim sredstvima za plaćanje, ali zabrinut je jer preveliki iznos nepodmirenih obveza može predstavljati rizik za neometano funkcioniranje proračuna Unije u budućnosti;
54. prima na znanje da su se nepodmirene obveze iz proračuna Unije smanjile s povijesno visoke razine krajem 2020. i da Komisija predviđa da će se povećanje koje se očekuje 2027. povećati za mali iznos, uglavnom zbog manjeg jaza između odobrenih sredstava za preuzimanje obveza i odobrenih sredstava za plaćanje; uzima u obzir da je Revizorski sud u nekoliko navrata istaknuo da se one mogu smanjiti samo ako odobrena proračunska sredstva za plaćanje premašuju odobrena sredstva za preuzimanje obveza i ako se iskoriste. poziva Komisiju da dosljedno poduzima daljnje mjere slijedom te preporuke, što je u skladu sa zahtjevom za održavanje urednog omjera između odobrenih sredstava za preuzimanje obveza i odobrenih sredstava za plaćanja;
55. ističe da je vrijeme raspoloživo za primjenu fondova pod podijeljenim upravljanjem u sklopu VFO-a za razdoblje 2021.–2027. kraće nego u sklopu prethodnih VFO-ova; svjestan je izazova u vezi s upravljanjem i kontrolom tih sredstava kako bi se osigurala usklađenost i dobro financijsko upravljanje; zabrinut je zbog povećanog administrativnog opterećenja država članica zbog provedbe programa NGEU i tendencije država članica da prednost daju provedbi NGEU-a u odnosu na tradicionalna sredstva s podijeljenim upravljanjem, o čemu se raspravljalo na javnom saslušanju u odboru CONT 23. siječnja 2023.;
56. zabrinut je zbog povezanih rizika koje je Revizorski sud utvrdio u svojem izvješću za 2020. i ponovio za financijsku godinu 2021., i to da razina administrativnih sredstava

potrebnih za istodobno upravljanje različitim proračunskim instrumentima možda neće biti dostupna i da bi uvođenje fleksibilnosti u sustav za suočavanje s učincima pandemije bolesti COVID-19 moglo dovesti do slabljenja uspostavljenih sustava kontrole;

57. sa zabrinutošću primjećuje povećanje ukupne izloženosti proračuna Unije nepredviđenim obvezama sa 131,9 milijardi EUR 2020. na 277,9 milijardi EUR 2021.; prima na znanje da su dva glavna razloga za to znatno povećanje bili uvođenje instrumenta NGEU i povećanje iznosa zajmova odobrenih u okviru instrumenta SURE; shvaća da je rizik za proračun Unije od nepredviđenih obveza ublažen povećanjem gornje granice vlastitih sredstava i protujamstvima država članica za zajmove u okviru instrumenta SURE;

Preporuke

58. snažno podržava preporuke Revizorskog suda iz njegovog godišnjeg izvješća, kao i iz povezanih tematskih izvješća; poziva Komisiju da ih provede bez odgode i da obavještava tijelo nadležno za davanje razrješnice o napretku provedbe;
59. posebno, poziva Komisiju da:
- a. zajamči zaštitu proračuna Unije općom i sustavnom upotrebom digitalnih i automatiziranih sustava za izvješćivanje, praćenje i reviziju (ARACHNE, EDES itd.) te hitno uspostavi obavezan integriran i interoperabilan sustav koji se, među ostalim, temelji na postojećim alatima i bazama podataka u kontekstu nadolazećih revizija Financijske uredbe; izradi tablicu pokazatelja oporavka i otpornosti kako bi se zajamčila transparentnost opisa ključnih etapa i ciljnih vrijednosti te ishoda revizije; zajamči da se sve države članice koriste sustavima i središnjim registrima za izvješćivanje o stvarnim vlasnicima i krajnjim korisnicima;
 - b. pojednostavi pravila i postupke, razvije obvezne tečajeve osposobljavanja i praktične informacije za podnositelje zahtjeva, posebno za nove podnositelje zahtjeva, te poboljša pomoć i smjernice za MSP-ove i nevladine organizacije, izdvojena poduzeća (spin-off), start-up poduzeća, administrativne agencije i agencije za plaćanje te sve ostale relevantne dionike, bez ugrožavanja kvalitete kontrola;
 - c. nastavi povećavati administrativni kapacitet Komisije i država članica te predloži odgovarajuće proračunske linije za Revizorski sud, Ured europskog javnog tužitelja i OLAF radi osiguravanja njihove učinkovitosti u vezi s provedbom novih predstojećih zadataka povezanih s instrumentom NGEU kako bi se zaštitile financije Unije;
 - d. sažeto obrazloži i izvijesti tijelo nadležno za davanje razrješnice i Revizorski sud o razlozima za razlike u različitim područjima rashoda i povratima, kao i u rezultatima u vezi s procijenjenom razinom pogreške koju je izračunao Revizorski sud i rizicima u trenutku plaćanja koje je izračunala Komisija u godišnjem izvješću o upravljanju i uspješnosti te započne razmjenu s Revizorskim sudom na upravljačkoj i tehničkoj razini radi uvođenja jedinstvene metodologije u pogledu stope pogreške u rashodima EU-a;

- e. zajedno s Revizorskim sudom usklađuje odgovarajuće metodologije kategorizacije rizika i metodologije revizijskog rada;
- f. uspoređuje stope provedbe instrumenta REACT-EU u državama članicama koje su trebale primiti financijsku potporu u okviru Mehanizma za oporavak i otpornost i državama članicama u kojima je nacionalni plan oporavka odobren pod određenim uvjetima u kasnijoj fazi (Mađarska i Poljska) te utvrdi uzroke utvrđenih razlika, posebno one usmjerene na dostupnost administrativnih kapaciteta;
- g. nastavi podupirati države članice kako bi se poboljšala i kvaliteta i broj kontrola te kako bi se razmijenile najbolje prakse u borbi protiv prijevare;
- h. osigura pojednostavljenje postupka, što uključuje dokumentaciju potrebnu za pristup financiranju, pri čemu se ne bi smjela kršiti načela revizije i praćenja;
- i. objavljuje svoja revizijska izvješća, među ostalim za slučajeve sukoba interesa u razumnom roku, čime bi se pomoglo u jamčenju da subjekti revizije provedu preporučene korektivne i naknadne mjere;
- j. strogo prati potencijalni rizik od korupcije i prijevare;
- k. olakša međuinstitucijsku suradnju radom na ubrzanju postupka davanja razrješnice na n+ 1, a da se pritom ne ugrozi kvaliteta postupka;
- l. pojača napore za poboljšanje transparentnosti u upotrebi sredstava, među ostalim u pogledu informacija o krajnjim korisnicima, te da postroži isplatu sredstava poduzećima sa sjedištem u poreznim oazama;
- m. posveti veću pozornost i dodijeli veću tehničku potporu državama članicama čiji su sustavi upravljanja i kontrole samo djelomično pouzdani, ili potpuno nepouzdana, te u kojima postoji povećani rizik od prijevare i korupcije u pogledu sredstava Unije;
- n. preispita svoju identifikaciju subjekata kao nevladinih organizacija i pruži jasnu definiciju te da dodatno poboljša registar lobista Unije osigura da nevladine organizacije koje se obraćaju institucijama Unije budu registrirane kao lobisti; dodatno poziva Komisiju da uspostavi djelotvoran mehanizam kako bi se osiguralo da su aktivnosti nevladinih organizacija usklađene s vrijednostima Unije i traži potpunu transparentnost o njihovom financiranju, s boljim uvidom u financiranje svih registriranih subjekata, što bi trebalo biti uvjet za pristup svim institucijama, tijelima i agencijama Unije;
- o. sastavi standardni ugovor o uvjetima za primanje sredstava Unije s nevladinim organizacijama; naglašava da taj ugovor mora biti jednako obvezujući za sve europske institucije i agencije;

Uspješnost proračuna Unije

- 60. pozdravlja izvješće Revizorskog suda o uspješnosti proračuna Unije – stanje na kraju 2021., koje je usredotočeno na uključivanje pet horizontalnih prioriteta politika u

proračun Unije, a to su borba protiv klimatskih promjena, očuvanje biološke raznolikosti, rodna ravnopravnost, održivi ciljevi razvoja koje su postavili Ujedinjeni narodi i digitalna tranzicija;

61. žali što Revizorski sud smatra da priprema tog izvješća o uspješnosti ima negativan učinak na njegovu reviziju i nove prioritete Unije; prima na znanje odluku Revizorskog suda da se vrati na način izvješćivanja o uspješnosti koji se prethodno upotrebljavao u 3. poglavlju godišnjeg izvješća; napominje da bi Revizorskom sudu zbog zakonskih rokova moglo biti teško uključiti svoju procjenu godišnjeg izvješća o upravljanju i uspješnosti u svoje godišnje izvješće; poziva Revizorski sud da u svojem godišnjem izvješću ili, po potrebi, u zasebnom dokumentu uzme u obzir godišnja izvješća o upravljanju i uspješnosti kako bi se uzeo u obzir godišnji postupak davanja razrješnice; podsjeća da je broj osoblja Revizorskog suda već povećan 2023. kako bi se neutraliziralo povećanje radnog opterećenja zbog programa NGEU;
62. pozdravlja činjenicu da je Revizorski sud utvrdio da u VFO-u za razdoblje 2021.–2027. postoji okvir za rješavanje većine horizontalnih prioriteta, da odabrani programi potrošnje Unije uključuju horizontalne prioritete politike koje je odabrao Revizorski sud te da je Komisija razvila metode za praćenje potrošnje za neke horizontalne prioritete;
63. žali što se u godišnjem izvješću o upravljanju i uspješnosti donose pretjerano pozitivni zaključci o napretku postignutom prema ciljevima integracije, što nema dovoljno dostupnih informacija o tome doprinosi li potrošnja smisleno većem broju prioriteta u isto vrijeme, što Komisijin okvir uspješnosti još ne mjeri ishode i što se Komisijin pregled prijavljenih informacija suočava s izazovima;
64. napominje da su prema navodima Komisije prioriteta u područjima klime i biološke raznolikosti uključeni u okvir uspješnosti; ali s velikom zabrinutošću primjećuje dodatne zaključke Revizorskog suda u njegovom tematskom izvješću br. 09/2022 „Potrošnja sredstava u području klime u okviru proračuna EU-a za razdoblje 2014. – 2020.”; zabrinut je da prijavljena potrošnja nije uvijek relevantna za djelovanje u području klime i da je proračunski doprinos Unije u području klime i bioraznolikosti precijenjen; nadalje sa zabrinutošću prima na znanje zaključke Revizorskog suda da je cjelokupno izvješćivanje o potrošnji u području klime bilo nepouzđano jer je uključivalo znatno usklađivanje i pratilo samo mogući pozitivan učinak na klimu bez procjene konačnog doprinosa Unije klimatskim ciljevima; sa zabrinutošću primjećuje da bi rizik od nepotrošenosti planiranih ili obvezanih iznosa mogao dodatno povećati prijavljenu potrošnju u području klime; zabrinut je što je Revizorski sud utvrdio da se očekuju samo ograničena poboljšanja u izvješćivanju o klimi za razdoblje 2021.–2027.; žali što Komisija još nije ispravila nedostatke u pogledu prijavljenih brojki njihove nove metodologije; izražava duboko razočaranje zbog odgovora Komisije koji ukazuje na nedostatak odgovornosti i nemogućnost punog priznavanja nedostataka u njezinoj metodologiji; ne može prihvatiti izjavu Komisije o „slaganju o neslaganju” s članovima tijela nadležnog za davanje razrješnice s obzirom na činjenicu da je prema Revizorskom sudu iznos za koji je navedeno da je potrošen na djelovanje u području klime precijenjen za najmanje 72 milijarde EUR za razdoblje 2014.–2020.;
65. zabrinut je zbog mogućeg nedostatka sveobuhvatne analize prethodne potrošnje, uključujući Fond za pravednu tranziciju; smatra da su sveobuhvatne procjene učinka potrebne kako bi se osigurala učinkovitost proračuna Unije; smatra da je uloga Odbora

za nadzor regulative ključna; potiče Komisiju da razvije alate i postupke koji omogućuju učinkovitu upotrebu stručnog znanja koje joj je na raspolaganju; poziva Komisiju da izričito obrazloži slučajeve u kojima odstupa od preporuka;

66. prima na znanje činjenicu da je ostvaren napredak u uključivanju rodne ravnopravnosti u okvir uspješnosti; s velikom zabrinutošću primjećuje da je Revizorski sud povrh brojnih rasprava Odbora Parlamenta za prava žena i rodnu ravnopravnost utvrdio slabosti u području rodno osviještene politike; žali zbog toga što su na Komisijinu prvu procjenu ukupnog doprinosa proračuna EU-a promicanju rodne ravnopravnosti utjecali određeni nedostaci; sa zabrinutošću primjećuje da Komisija i dalje provodi programe Unije u kojima ne postoje ciljevi potrošnje te u kojima postoji samo nekoliko pokazatelja za rodnu ravnopravnost;
67. žali što su dostupne ograničene informacije o napretku programa Unije u pogledu ciljeva održivog razvoja; sa zabrinutošću primjećuje da prethodni rad Revizorskog suda pokazuje da Komisija ne izvješćuje o doprinosu proračuna ciljevima održivog razvoja; pozdravlja činjenicu da je Komisija počela izvješćivati o poveznicama između programa potrošnje Unije i ciljeva održivog razvoja;
68. pozdravlja činjenicu da je digitalna tranzicija novi prioritet; shvaća da je Komisija za posebne programe dostavila informacije o njihovom doprinosu digitalnoj tranziciji te očekuje najnoviju procjenu Revizorskog suda o pouzdanosti izvješćivanja Komisije o provedbi tog prioriteta;

Preporuke

69. snažno podržava preporuke Revizorskog suda iz njegovog godišnjeg izvješća, kao i iz povezanih tematskih izvješća; poziva Komisiju da ih provede bez odgode i da obavještava tijelo nadležno za davanje razrješnice o napretku provedbe;
70. nadalje, poziva Komisiju da:
 - a. poboljša izvješćivanje o učinkovitosti u prethodno navedenim područjima, uključujući klimatsku i rodno osviještenu politiku;
 - b. prati preporuke Revizorskog suda za bolje povezivanje rashoda Unije s njezinim klimatskim i energetske ciljevima te ciljevima bioraznolikosti i rodno osviještene politike;
 - c. pruži jasnu i sveobuhvatnu evaluaciju uspješnosti programa u godišnjem izvješću o upravljanju i uspješnosti;
71. naglašava činjenicu da tijelo nadležno za davanje razrješnice pridaje veliku važnost potpunoj i pravodobnoj provedbi tih preporuka od strane Revizorskog suda te će temeljito procijeniti situaciju u sljedećem izvješću o razrješnici;

Prihodi

72. napominje da se prihodi proračuna Unije sastoje od vlastitih sredstava, vanjskih namjenskih prihoda kojima se uglavnom financiraju rashodi Mehanizma za oporavak i otpornost te ostalih prihoda; primjećuje da vlastita sredstva koja se temelje na bruto

nacionalnom dohotku iznose 115,8 milijardi EUR (48,2 %), proračunska jamstva, operacije uzimanja i davanja zajmova u kontekstu programa NGEU iznose 55,5 milijardi EUR (23,2 %), doprinosi i povrati povezani sa sporazumima i programima Unije iznose 19,8 milijardi EUR (8,3 %), tradicionalna vlastita sredstva iznose 19,0 milijardi EUR (7,9 %), vlastita sredstva koja se temelje na porezu na dodanu vrijednost iznose 17,9 milijardi EUR (7,5 %), vlastita sredstva od plastičnog ambalažnog otpada iznose 5,9 milijardi eura (2,5 %), a ostali prihodi 5,7 milijardi eura (2,4 %);

73. napominje da je Revizorski sud ispitao uzorak od 55 naloga Komisije za povrat, odabranih da budu reprezentativni za sve izvore prihoda, sustave Komisije za osiguranje i upravljanje različitim vlastitim sredstvima, sustave za računovodstvenu obradu tradicionalnih vlastitih sredstava i upravljanje njima u tri države članice, kao i pouzdanost informacija o pravilnosti u godišnjim izvješćima o radu Glavne uprave za proračun i Eurostata;
74. primjećuje da Revizorski sud zaključuje da stopa pogreške u prihodima nije bila značajna; napominje da su pregledani sustavi povezani s prihodima općenito bili učinkoviti, ali da je utvrđeno da su ključne unutarnje kontrole u pogledu tradicionalnih vlastitih sredstava u određenim državama članicama i upravljanje rezervama za PDV i otvorenim točkama u pogledu tradicionalnih vlastitih sredstava u Komisiji bili samo djelomično učinkoviti zbog trajnih nedostataka;
75. sa zabrinutošću primjećuje da kad je riječ o carinskim pristojbama, postoji rizik od toga da ih uvoznici nacionalnim carinskim tijelima ne prijave ili da ih ne prijave točno; ističe da ti utajeni iznosi, poznati kao „manjak sredstava prikupljenih od carina”, nisu obuhvaćeni računovodstvenim sustavima za tradicionalna vlastita sredstva država članica i ne spadaju u područje primjene revizorskog mišljenja Revizorskog suda o prihodima; sa zabrinutošću primjećuje da manjak sredstava prikupljenih od carina može utjecati na iznose pristojbi koje utvrđuju države članice; zabrinut je zbog toga što, prema Revizorskom sudu, već treću godinu zaredom mjere koje Unija poduzima za smanjenje manjka i ublažavanje rizika u pogledu tradicionalnih vlastitih sredstava nisu potpune; zabrinut je zbog toga što niz godina postoje ozbiljni nedostaci u načinu na koji države članice računovodstveno obrađuju vlastita tradicionalna sredstva i upravljaju njima; sa zabrinutošću primjećuje nedovoljan napredak u nizu mjera iz carinskog akcijskog plana Komisije;
76. pozdravlja činjenicu da se broj otvorenih dugo nepodmirenih točaka u pogledu tradicionalnih vlastitih sredstava znatno smanjio od 2019. do 2021. i da je Komisija ažurirala svoj postupak za obradu rezultata inspekcije u pogledu tradicionalnih vlastitih sredstava, potiče Komisiju da uključi sustav za rangiranje nedostataka država članica prema redosljedu prioriteta i odredi rokove za njihove daljnje mjere na temelju odgovora država članica;
77. prima na znanje da je DG BUDG šestu godinu zaredom zadržao zadržku koja je izražena jer su u proračun Unije preneseni netočni iznosi tradicionalnih vlastitih sredstava zbog prikazivanja vrijednosti tekstila i cipela uvezanih iz Kine manjom od stvarne u razdoblju 2011.–2017. primjećuje da je 8. ožujka 2022. Sud Europske unije objavio svoju konačnu odluku o Komisijinom postupku protiv Ujedinjene Kraljevine zbog povrede zaključivši da Ujedinjena Kraljevina nije ispunila svoje obveze prema pravu Unije u pogledu vlastitih sredstava;

Preporuke

78. podržava preporuke Revizorskog suda iz njegovog godišnjeg izvješća, kao i iz povezanih tematskih izvješća; poziva Komisiju da ih provede bez odgode i da obavještava tijelo nadležno za davanje razrješnice o napretku provedbe;
79. nadalje, poziva Komisiju da:
 - a. poboljša procjenu financijskih rizika za tradicionalna vlastita sredstva pravodobnom provedbom relevantnih mjera iz carinskog akcijskog plana;
 - b. zajamči zaštitu proračuna Unije općom i sustavnom upotrebom digitalnih i automatiziranih sustava za izvješćivanje, praćenje i reviziju te hitno uspostavi integriran i interoperabilan sustav koji se, među ostalim, temelji na postojećim alatima i bazama podataka;

Jedinstveno tržište, inovacije i digitalizacija

80. napominje da se podnaslov 1. VFO-a „Jedinstveno tržište, inovacije i digitalizacija” odnosi na 10,2 % proračuna Unije odnosno 18,5 milijardi EUR: od tog iznosa 10,8 milijardi EUR (58,7 %) potrošeno je za istraživanje, 2,6 milijardi EUR (13,9 %) za svemir, 2,2 milijarde EUR (11,8 %) za promet, energiju i digitalizaciju, 1,5 milijardi EUR na InvestEU i 1,4 milijarde EUR (7,4 %) za ostala područja;
81. primjećuje da je Revizorski sud ispitao statistički reprezentativan uzorak od 130 transakcija koje obuhvaćaju cijeli raspon potrošnje u okviru ovog naslova VFO-a, informacije o pravilnosti u godišnjim izvješćima o radu Glavne uprave za gospodarske i financijske poslove (GU ECFIN), GU RTD-a i REA-e, koja su uključena u Komisijino godišnje izvješće o upravljanju i uspješnosti, te odabrane IT sustave Komisije;
82. sa zabrinutošću primjećuje da je Revizorski sud utvrdio da je procijenjena razina pogreške u pogledu potrošnje za naslov „Jedinstveno tržište, inovacije i digitalizacija” bila značajna i da je dosegla 4,4 %, u odnosu na 3,9 % prethodne godine; zabrinut je da procijenjeni rizik u trenutku plaćanja koji je izračunala Komisija iznosi 1,3 %, što je ispod praga značajnosti i raspona procijenjene razine pogreške Revizorskog suda; prima na znanje opažanje Revizorskog suda da je, unatoč mjerama koje je Komisija već poduzela, njezina stopa pogreške i dalje podcijenjena;
83. napominje da Obzor 2020. i dalje predstavlja većinu projekata u uzorku Revizorskog suda, napominje da nijedan projekt u okviru programa Obzor Europa još nije odabran za reviziju, napominje da su troškovi programa Obzor 2020. i FP7 i dalje visokorizični te predstavljaju glavni izvor otkrivenih pogrešaka;
84. sa zabrinutošću primjećuje da su pravila za prijavljivanje troškova za osoblje u okviru programa Obzor 2020. i dalje složena unatoč naporima uložanima u njihovo pojednostavnjenje te je njihov izračun i dalje glavni izvor pogrešaka u zahtjevima za povrat troškova; žali što je jedan od glavnih uzroka pogreške netočna primjena metodologije za izračun troškova osoblja; pozdravlja činjenicu da je u okviru programa koji će naslijediti program Obzor Europa predviđena povećana upotreba jednokratnih iznosa i jediničnih troškova za troškove osoblja; smatra da bi Komisija trebala dodatno poticati i olakšati pojednostavnjenje pravila za prijavljivanje troškova za osoblje i

promicati širu upotrebu pojednostavljenih mogućnosti obračuna troškova kao preduvjeta za stabilizaciju stopa pogreške ispod praga značajnosti; skreće pozornost na opažanje Revizorskog suda da su privatni subjekti, posebno MSP-ovi i novi sudionici, skloni pogreškama;

85. napominje da je 2021. posebna potpora u okviru Programa jedinstvenog tržišta polučila rezultate u pogledu razmjene dobrih praksi i uspješnih primjera u podupiranju inicijativa socijalne ekonomije na lokalnoj i regionalnoj razini i podupiranju europske mreže regija socijalne ekonomije; napominje da je Komisija 2021. provela kampanju za promicanje internetske stranice „Pristup financiranju” (A2F), niz internetskih seminara o instrumentima EU-a za potporu MSP-ovima i kampanju posvećenu društvenim komunikacijskim platformama (Outreach to Businesses and Citizens) u kojoj se ističu prekogranična poslovna potpora i prilike za MSP-ove;
86. prima na znanje da je Revizorski sud u svom tematskom izvješću br. 15/2022 „Mjere za širenje sudjelovanja u programu Obzor 2020. dobro su osmišljene, ali postizanje održivih promjena uglavnom će ovisiti o naporima nacionalnih tijela” utvrdio da iako je izrada mjera širenja bila uglavnom prikladna, one mogu samo potaknuti napredak u učinkovitosti u području istraživanja i inovacija; pozdravlja to što su u provedbi mjera širenja postojali izazovi, ali vidljivi su prvi rezultati; sa zabrinutošću primjećuje da Komisija nije donijela dostatne mjere za praćenje učinka mjera širenja; ističe zaključak Revizorskog suda o tome da bi Komisija trebala, kako bi se izbjegle situacije u kojima se većina projekata širenja provodi u tek nekolicini zemalja, pomno pratiti razine sudjelovanja u mjerama širenja u okviru programa Obzor Europa i, u slučaju pojave kontinuirane i znatne neravnoteže, uvesti mjere kako bi se postiglo šire sudjelovanje;
87. sa zabrinutošću primjećuje da je Revizorski sud u svom tematskom izvješću br. 07/2022 „Instrumenti za internacionalizaciju malih i srednjih poduzeća” utvrdio da je Komisijina provedba strategije internacionalizacije MSP-ova bila nepotpuna; pozdravlja činjenicu da Europska poduzetnička mreža (EEN) postiže svoje glavne ciljeve, ali žali što vidljivost i pokrivenost u trećim zemljama nisu optimalni; napominje da se Startup Europe bavio važnim potrebama, ali da je Revizorski sud utvrdio da su održivost, praćenje i koordinacija promjenjivi;

Preporuke

88. podržava preporuke Revizorskog suda iz njegovog godišnjeg izvješća, kao i iz povezanih tematskih izvješća; poziva Komisiju da ih provede bez odgode i da obavještava tijelo nadležno za davanje razrješnice o napretku provedbe;
89. nadalje, poziva Komisiju da:
 - a. pojednostavi pravila i postupke, razvije obvezne tečajeve osposobljavanja i praktične informacije za podnositelje zahtjeva, posebno za nove podnositelje zahtjeva, te poboljša pomoć i smjernice za MSP-ove, izdvojena poduzeća (spin-off), start-up poduzeća, administrativne agencije i agencije za plaćanje te sve ostale relevantne dionike, bez ugrožavanja kvalitete kontrola;
 - b. pruža smjernice korisnicima o specifičnim razlikama, s naglaskom na aspektima prihvatljivosti u okviru programa Obzor Europa u usporedbi s programom Obzor 2020. i sličnim programima;

- c. zajamči zaštitu proračuna Unije općom i sustavnom upotrebom digitalnih i automatiziranih sustava za izvješćivanje, praćenje i reviziju; te hitno uspostavi integriran i interoperabilan sustav koji se, među ostalim, temelji na postojećim alatima i bazama podataka;
- d. u kontekstu mjera širenja, teži uravnoteženijem sudjelovanju zemalja širenja;
- e. pruži potporu, promiče kontakte između korisnika projekta i potencijalnih industrijskih partnera, posebno putem postojećih inicijativa Unije usmjerenih na povezivanje istraživanja i poslovanja, te dodatno podupire vidljivost projekata poticanjem korisnika da redovito ažuriraju rezultate projekta i da ih javno objave na platformama Unije koje su uspostavljene u tu svrhu;
- f. poveća informiranost, usklađenost i održivost u području potpore internacionalizaciji MSP-ova; ponavlja da je potrebno pojednostaviti pravila i postupke, razviti obvezne tečajeve osposobljavanja i praktične informacije za podnositelje zahtjeva, posebno za nove podnositelje zahtjeva, te poboljšati pomoć i smjernice za MSP-ove, izdvojena poduzeća (spin-off), start-up poduzeća, administrativne agencije i agencije za plaćanje te sve ostale relevantne dionike;

Kohezija, otpornost i vrijednosti

- 90. napominje da se podnaslov 2. VFO-a „Kohezija, otpornost i vrijednosti” odnosi na 44,1 % proračuna Unije odnosno 80,1 milijardi EUR: od tog iznosa, 45,5 milijardi EUR (56,9 %) potrošeno je na Europski fond za regionalni razvoj (EFRR) i druge regionalne operacije, 19,4 milijarde EUR (24,2 %) na Europski socijalni fond (ESF), 9,7 milijardi EUR (12,1 %) na Kohezijski fond (KF), 2,4 milijarde EUR (3,0 %) na Erasmus+, 1,0 milijardi EUR (1,2 %) na CEF promet, 0,6 milijardi EUR (0,7 %) na ESI i 1,5 milijardi EUR (1,9 %) na ostala područja;
- 91. pozdravlja povećanu iskorištenost sredstava EFRR-a/KF-a 2021., kada je iz proračuna Unija isplaćeno 56 milijardi EUR, u usporedbi s prosjekom od 40,6 milijardi EUR prethodnih godina, što je rezultiralo stopom potrošnje od oko 75 % krajem studenoga 2022. (u usporedbi sa 67 % na kraju 2021.); sa zadovoljstvom napominje da je do kraja lipnja 2022. gotovo milijun projekata (988 000) odabrano na terenu;
- 92. ističe da su sredstva EFRR-a, KF-a i FSEU-a imala središnju ulogu u suzbijanju posljedica pandemije bolesti COVID-19, potičući konvergenciju i jamčeći da nitko ne bude zapostavljen; prima na znanje iznimnu fleksibilnost pruženu u okviru inicijative CRII+ i posljedičnu isplatu oko 23 milijarde EUR iz nedodijeljenih proračunskih odobrenih sredstava za razdoblje 2014. 2020.; napominje da su dodatna sredstva inicijative REACT-EU u iznosu od 50,6 milijardi EUR također namijenjena mjerama sanacije krize i oporavka do 2023. kako bi se premostio jaz između početnog odgovora na krizu i dugoročnijeg oporavka;
- 93. sa zadovoljstvom napominje da je REACT-EU bio prvi instrument NGEU za usmjeravanje učinkovite potpore europskom gospodarstvu, poduzećima i radnicima na terenu te da je njime, među ostalim, osigurano više od 4,6 milijardi EUR u obliku bespovratnih sredstava u svojstvu obrtnog kapitala za više od 754 000 MSP-ova, pri čemu je 4,4 milijarde EUR posebno namijenjeno zdravstvenim mjerama za borbu protiv pandemije koronavirusa i 2 milijarde EUR od tog iznosa za kupnju medicinske opreme

za bolnice; napominje da je tim ključnim sredstvima osigurano 13 200 respiratora i 12 500 bolničkih kreveta za odjele intenzivne njege te da je 372 milijuna EUR iz sredstava kohezijske politike dodijeljeno za pokrivanje svih troškova cijepljenja, uključujući 133 milijuna cjepiva protiv bolesti COVID-19 i potrebnu rashladnu infrastrukturu;

94. pozdravlja blisku suradnju Komisije s tijelima država članica kako bi se ubrzala provedba na terenu, posebno u slučaju programa za koje se smatra da su u poteškoćama, te kako bi im se pomoglo u rješavanju velikih problema u tom pogledu; napominje da je Komisija državama članicama pružila rane smjernice kako bi im osigurala dovoljno vremena da se pripreme za zaključenje programskog razdoblja te da je u listopadu 2021. donijela relevantne smjernice koje su državama članicama proslijeđene u obliku internetskih seminara i tečajeva osposobljavanja;
95. primjećuje da je Revizorski sud ispitao statistički reprezentativan uzorak od 243 transakcije koje obuhvaćaju cijeli raspon potrošnje u okviru ovog naslova VFO-a; napominje da je Revizorski sud ispitao informacije o pravilnosti navedene u godišnjim izvješćima o radu GU EMPL i GU REGIO, koje su potom iznesene u Komisijinom godišnjem izvješću o upravljanju proračunom EU-a i njegovoj uspješnosti, kao i rad koji nacionalnih revizijskih tijela;
96. sa zabrinutošću primjećuje da je Revizorski sud utvrdio da je razina pogreške u pogledu potrošnje za naslov „Kohezija, otpornost i vrijednosti” bila značajna, a za naslov 2. VFO-a procijenjena ukupna razina pogreške iznosila je 3,6 %, u odnosu na 3,5 % prethodne godine; napominje da je potrošnja u podnaslovu 2.a imala procijenjenu razinu pogreške od 4,1 %; napominje da je Komisija izvijestila o kombiniranom riziku u trenutku plaćanja za cijeli naslov 2. između 1,7 % i 2,3 %, dok je za podnaslov 2.a Komisija procijenila rizik u trenutku plaćanja između 1,8 % i 2,5 %; skreće pozornost na razliku u brojkama Komisije i Revizorskog suda;
97. pozdravlja činjenicu da je Komisija poboljšala svoju metodologiju za procjenu maksimalnog rizika, ali sa zabrinutošću primjećuje da inherentni rizici i dalje postoje u njezinom modelu jamstva; zabrinut je što Komisija daje minimalnu procjenu razine pogreške koja nije konačna; sa zabrinutošću primjećuje da Revizorski sud smatra da Komisijini pregledi dokumentacije možda neće uspjeti otkriti i ispraviti nepravilne izdatke te da imaju ograničenu vrijednost u potvrđivanju valjanosti preostalih ukupnih stopa pogreške koje su prijavila revizijska tijela; zabrinut je zbog toga što ocjena rizičnosti revizijskih tijela ne utječe uvijek na odabir tih tijela za revizije usklađenosti;
98. ističe da su najčešći izvor pogrešaka koje je utvrdio Revizorski sud bili neprihvatljivi troškovi, neprihvatljivi projekti i kršenja pravila unutarnjeg tržišta, među ostalim nepridržavanje pravila o javnoj nabavi i kršenje pravila o državnim potporama;
99. sa zabrinutošću primjećuje da rezultati revizije Revizorskog suda u posljednjih pet godina pokazuju da kontrole koje su trenutno na snazi još uvijek nisu u dovoljnoj mjeri neutralizirale visok inherentni rizik od pogreške u ovom području te da to posebno vrijedi za upravljačka tijela, čije su provjere još uvijek tek djelomično učinkovite u sprječavanju ili otkrivanju nepravilnosti u izdacima koje su prijavili korisnici; žali što procijenjenoj razini pogreške koju je izračunao Revizorski sud u ovom području najviše

doprinosi slabo donošenje odluka upravljačkih tijela, među ostalim odobravanje neprihvatljivih projekata ili nezakonite državne potpore;

100. sa zabrinutošću primjećuje da i dalje postoje nedostaci u načinu na koji revizijska tijela obavljaju i dokumentiraju svoj rad; zabrinut je zbog toga što je Revizorski sud prilikom ponovne provedbe svojih revizija u mnogim slučajevima pronašao mjerljive pogreške koje nacionalna revizijska tijela nisu prethodno utvrdila;
101. sa zabrinutošću primjećuje da je Revizorski sud u svom tematskom izvješću br. 08/2022 „Potpora iz EFRR-a za konkurentnost malih i srednjih poduzeća” utvrdio da države članice nisu dovoljno ciljano koristile EFRR za poboljšanje konkurentnosti MSP-ova; zabrinut je zbog toga što potpora iz EFRR-a nije značajno poboljšala konkurentnost potpomognutih MSP-ova, prima na znanje mišljenje Revizorskog suda da podupiranje samostalnih projekata ograničava potencijalni učinak EFRR-a; sa zabrinutošću primjećuje da postupci odabira za EFRR nisu dovoljno konkurentni i da se većina potpora pruža bespovratnim sredstvima, a ne u obliku povratne potpore;

Preporuke

102. podržava preporuke Revizorskog suda iz njegovog godišnjeg izvješća, kao i iz povezanih tematskih izvješća; poziva Komisiju da ih provede bez odgode i da obavještava tijelo nadležno za davanje razrješnice o napretku provedbe;
103. nadalje, poziva Komisiju da:
 - a. nastavi surađivati s Revizorskim sudom u cilju dodatnog usklađivanja standarda podataka i tumačenja pravnih tekstova;
 - b. obavezno provede sustavnu upotrebu informatičkih alata kao što su EDES i ARACHNE za sve fondove Unije, uključujući podijeljeno upravljanje, te osigura bolju upotrebu novih tehnologija kako bi se povećale kontrole i zaštitio proračun Unije od prijevara i zlouporabe sredstava;
 - c. zajamči zaštitu proračuna Unije općom i sustavnom upotrebom digitalnih i automatiziranih sustava za izvješćivanje, praćenje i reviziju te hitno uspostavi integriran i interoperabilan sustav koji se, među ostalim, temelji na postojećim alatima i bazama podataka;
 - d. izvješćuje o ranim preventivnim revizijama sustava izvršenim na početku programskog razdoblja, kako bi se potvrdila učinkovitost kontrolnih sustava u državama članicama, uključujući uspostavljeni sustav za sprječavanje nepravilnosti;
 - e. surađuje s revizijskim tijelima država članica kako bi se osiguralo da posebni rizik od dvostrukog financiranja, osobito sredstvima Mehanizma za oporavak i otpornost, bude dobro obuhvaćen nacionalnim revizijama. inzistira na tome da Komisija provodi tematske revizije ili revizije usklađenosti, prilagođene visokorizičnim područjima i/ili državama članicama;
 - f. pojednostavi pravila i postupke, razvije obvezne tečajeve osposobljavanja i praktične informacije za podnositelje zahtjeva, posebno za nove podnositelje

zahtjeva, te poboljša pomoć i smjernice za MSP-ove, izdvojena poduzeća (spin-off), start-up poduzeća, administrativne agencije i agencije za plaćanje te sve ostale relevantne dionike, bez ugrožavanja kvalitete kontrola;

Prirodni resursi i okoliš

104. napominje da se podnaslov 3. VFO-a „Prirodni resursi i okoliš” odnosi na 31,3 % proračuna Unije odnosno 56,8 milijardi EUR: od tog iznosa, 38,3 milijarde EUR (67,3 %) potrošeno je na izravna plaćanja u okviru Europskog fonda za jamstva u poljoprivredi (EFJP), 14,6 milijardi EUR (25,7 % na poljoprivredni fond za ruralni razvoj (EPFRR), 2,5 milijardi EUR (4,5 %) na rashode povezane s tržištem u okviru EFJP-a, 0,9 milijardi EUR (1,6 %) na pomorstvo i ribarstvo, 0,4 milijarde EUR (0,7 %) na okoliš i djelovanje u području klime (LIFE) i 0,1 milijarda (0,2 %) na ostala područja;
105. napominje da je 2021. bila prva godina dvogodišnjeg prijelaznog razdoblja ZPP-a u kojem su paketi Europskog fonda za jamstva u poljoprivredi (EFJP) i Europskog poljoprivrednog fonda za ruralni razvoj (EPFRR) koji su dio VFO-a za razdoblje 2021. 2027. upotrijebljeni za provedbu ZPP-a u skladu s prijelaznim pravilima, dok su programi ruralnog razvoja za razdoblje 2014. – 2020. produljeni; također napominje da su sredstva EFJP-a u iznosu od 40,7 milijardi EUR, predviđena u proračunu za 2021. u okviru VFO-a za razdoblje 2021. – 2027., odobrena i isplaćena tijekom godine; napominje da je od odobrenih sredstava za preuzimanje obveza za 2021. za EPFRR i instrument NGEU (17,7 milijardi EUR) 2021. isplaćen iznos od 624 milijuna EUR, dok se 14 milijardi EUR od plaćanja za 2021. odnosilo na obveze preuzete prije 2021.;
106. žali zbog nedovoljnog korištenja Europskog fonda za pomorstvo i ribarstvo; naglašava da je od omotnice EFPR-a od 5,69 milijardi EUR dostupnih u okviru podijeljenog upravljanja za razdoblje 2014.–2020. do kraja 2021. preuzeto samo 4,1 milijardu EUR, napominje da je nedovoljno korištenje EFPR-a od strane potencijalnih korisnika vjerojatno posljedica poteškoća u podnošenju i obradi zahtjeva za financiranje te traži od Komisije da analizira razloge za to;
107. napominje da su države članice usvojile sustave upravljanja i kontrole kako bi utvrdile slučajeve dvostrukog financiranja te da su uspostavljeni postupci za rješavanje takvih situacija ako do njih dođe; također napominje da, ako se utvrde nedostaci u kontrolama i postupcima, Komisija može preporučiti poboljšanja državama članicama i, prema potrebi, izvršiti financijske prilagodbe kako bi se zaštitio proračun Unije;
108. primjećuje da je Revizorski sud ispitao statistički reprezentativan uzorak od 212 transakcija koje obuhvaćaju cijeli raspon potrošnje u okviru ovog naslova VFO-a; napominje da je Revizorski sud ispitao i informacije o pravilnosti navedene u godišnjim izvješćima o radu DG AGRI i DG CLIMA, koje su potom iznesene u Komisijinom godišnjem izvješću o upravljanju proračunom EU-a i njegovoj uspješnosti, kao i odabrane sustave država članica;
109. sa zadovoljstvom primjećuje da je Revizorski sud utvrdio da je razina pogreške za naslov „Prirodni resursi” blizu praga značajnosti, procijenjena na 1,8 % u odnosu na 2,0 % iz prethodne godine, te da je većina utvrđenih pogrešaka utjecala na transakcije u pogledu ruralnog razvoja i tržišnih mjera; ističe da je ta brojka u skladu s procjenama Komisije; napominje da je DG AGRI procijenio rizik u trenutku plaćanja (prilagođena

stopa pogreške) od oko 1,4 % za izravna plaćanja, 2,9 % za ruralni razvoj i 2,1 % za tržišne mjere, što je u skladu sa zaključcima Revizorskog suda; napominje da ta usklađenost između procjena pogreške Revizorskog suda i Komisije nije prisutno u drugim područjima rashoda;

110. ističe da su najčešći izvor pogrešaka koje je utvrdio Revizorski sud bili neprihvatljivi korisnici ili troškovi, nakon čega slijede administrativne pogreške i neispunjenje obveza u pogledu poljoprivrede i okoliša; sa zabrinutošću primjećuje da je Revizorski sud u nekoliko slučajeva utvrdio da su tijela država članica i Komisija imale dovoljno informacija da spriječe ili otkriju i isprave pogrešku prije prihvaćanja troškova; ističe da Revizorski sud smatra da bi procijenjena razina pogreške za ovo poglavlje bila niža za 1,2 posto da su tijela država članica i Komisija (za izravno upravljanje) ispravno upotrijebili sve informacije koje su im bile na raspolaganju; prima na znanje da Revizorski sud to smatra administrativnom pogreškom zbog nekorištenja dostupnih informacija;
111. potvrđuje da izravna plaćanja, koja čine 67 % izdataka, imaju manji rizik od pogreške; primjećuje da se njima upravlja integriranim administrativnim i kontrolnim sustavom (IAKS), koji uključuje sustav za identifikaciju zemljišnih parcela (LPIS); prima na znanje da Revizorski sud smatra da IAKS i posebice LPIS djeluju kao djelotvoran upravljački i kontrolni sustav kojim se jamči da u izravnim plaćanjima u cjelini nije bilo značajnih pogrešaka; sa zabrinutošću primjećuje da je Revizorski sud utvrdio da ruralni razvoj, tržišne mjere i druga plaćanja, koja čine 33 % izdataka, imaju veći rizik od pogreške;
112. prima na znanje da je Revizorski sud u svom tematskom izvješću br. 14/2022 „Odgovor Komisije na prijevare u području zajedničke poljoprivredne politike” utvrdio da se rizici od prijevare razlikuju među programima plaćanja ZPP-a; pozdravlja činjenicu da je Komisija poduzela mjere u vezi s potrošnjom zbog prijevara; žali što prema Revizorskom sudu mjere koje je poduzela Komisija nisu bile dovoljno proaktivne u pogledu rješavanja određenih rizika od prijevara, kao što je nezakonita jagma za zemljištem; ističe da prevaranti često iskorištavaju nedostatke u provjerama koje provode države članice te da bi Komisija trebala bolje pratiti nacionalne mjere za borbu protiv prijevara, pružati konkretnije smjernice i promicati upotrebu novih tehnologija za sprečavanje i otkrivanje prijevara; sa zabrinutošću primjećuje da su neke agencije za plaćanja ukazale na potrebu za praktičnijim savjetima Komisije;
113. žali zbog toga što mjere Komisije za otkrivanje i suzbijanje prijevara u plaćanjima u okviru ZPP-a ne dovode do znatnog iskorjenjivanja rizika i zlouporaba; potiče Komisiju da sustavno ocjenjuje upotrebu plaćanja u okviru ZPP-a dostavljanjem popisa najvećih korisnika po državi članici i da ga u skladu s time objavi;
114. sa zabrinutošću primjećuje da je Revizorski sud u svom tematskom izvješću br. 16/2022 „Podatci u području zajedničke poljoprivredne politike” utvrdio da trenutni podaci i alati samo djelomično pružaju informacije potrebne za donošenje politika na temelju dobrih informacija na razini Unije; napominje da je Revizorski sud utvrdio da Komisija ima različite inicijative za bolju upotrebu postojećih podataka; žali što je Revizorski sud utvrdio da u tom području i dalje postoje prepreke;

115. sa zabrinutošću primjećuje da je Revizorski sud u svom tematskom izvješću br. 10/2022 „Programom LEADER i lokalnim razvojem pod vodstvom zajednice potiče se lokalna angažiranost, ali još uvijek nema dovoljno dokaza koji bi potvrdili njihove dodatne koristi” utvrdio da lokalne akcijske skupine olakšavaju lokalni angažman, ali uključuju dodatne troškove i spore postupke odobravanja; zabrinut je što još uvijek nisu prikazane dodatne koristi programa LEADER i lokalnog razvoja pod vodstvom zajednice;
116. podsjeća na važnost pravedne dodjele sredstava u okviru ZPP-a kojom bi se, s jedne strane, trebala izbjeći svaka zlouporaba sredstava, osobito od strane politički istaknutih bogatih pojedinaca, elita i velikih konglomerata, te, s druge strane, stavio naglasak na aktivne poljoprivrednike, koji potpuno sudjeluju u poljoprivrednoj djelatnosti;

Preporuke

117. podržava preporuke Revizorskog suda iz njegovog godišnjeg izvješća, kao i iz povezanih tematskih izvješća; poziva Komisiju da ih provede bez odgode i da obavještava tijelo nadležno za davanje razrješenice o napretku provedbe;
118. nadalje, poziva Komisiju da:
- a. znatno pojednostavi pravila i postupke, razvije obvezne tečajeve osposobljavanja i praktične informacije za podnositelje zahtjeva, posebno za nove podnositelje zahtjeva, te poboljša pomoć i smjernice za MSP-ove, izdvojena poduzeća (spin-off), start-up poduzeća, administrativne agencije i agencije za plaćanje te sve ostale relevantne dionike, bez ugrožavanja kvalitete kontrola;
 - b. bolje iskoristi i potiče sustavnu upotrebu umjetne inteligencije i podataka iz novih tehnologija kao što su sateliti Copernicus Sentinel u vlasništvu Unije kako bi se pratila i kontrolirala pravilna upotreba sredstava ZPP-a;
 - c. uvede obvezne i sustavne upotrebe informatičkih alata ARACHNE i EDES za agencije za plaćanja kao važne alate koji se mogu upotrijebiti za utvrđivanje projekata, korisnika i izvođača za koje postoji rizik od prijevare;
 - d. zajamči zaštitu proračuna Unije općom i sustavnom upotrebom digitalnih i automatiziranih sustava za izvješćivanje, praćenje i reviziju te hitno uspostavi integriran i interoperabilan sustav koji se, među ostalim, temelji na postojećim alatima i bazama podataka;
 - e. predloži izmjenu pravila ZPP-a kako bi se spriječilo da se sredstva Unije isplaćuju ako je zemljište dobiveno silom ili ako je vlasništvo lažno prijavljeno;
 - f. prikuplja i objavljuje podatke o najvećim korisnicima ZPP-a u svim državama članicama, uključujući integrirane podatke iz drugih fondova EU-a;

Migracije i upravljanje granicama, sigurnost i obrana

119. pozdravlja stvaranje naslova 4. VFO-a „Migracije i upravljanje granicama” za programsko razdoblje 2021.–2027. jer se time naglašava važnost povezanih pitanja za Uniju u cjelini, a posebno za proračun Unije; primjećuje da se taj naslov u 2021. odnosio na plaćanja u iznosu od 2,5 milijarde EUR iz Fonda za azil, migraciju i

integraciju (1,2 milijarde EUR), Fonda za unutarnju sigurnost – granice i vize (0,4 milijarde EUR) i Agencije Europske unije za azil, Frontexa i EU-LISA-e (0,9 milijardi eura); napominje da se ti troškovi uglavnom odnose na dovršetak neispunjenih projekata i programa iz programskog razdoblja 2014.–2020.;

120. primjećuje da se naslov 5. VFO-a „Sigurnost i obrana” odnosi na plaćanja u iznosu od 0,7 milijardi EUR iz Europskog fonda za obranu (0,2 milijarde EUR), Fonda za unutarnju sigurnost – policija (0,2 milijarde EUR), decentraliziranih agencija (0,2 milijarde EUR) te nuklearne sigurnosti i razgradnje nuklearnih postrojenja (0,1 milijarda EUR);
121. zabrinut je zbog toga što od 28 transakcija koje je Revizorski sud ispitao devet (32 %) ih je bilo zahvaćeno pogreškama, što je Revizorski sud kvantificirao šest pogrešaka koje su utjecale na iznose naplaćene iz proračuna Unije te što je Revizorski sud utvrdio i šest slučajeva neusklađenosti sa zakonskim i financijskim odredbama, bez utjecaja na proračun Unije;
122. napominje da je Revizorski sud pregledao i rad revizijskih tijela triju država članica koja su izvršila reviziju godišnje računovodstvene dokumentacije u okviru Fonda za azil, migracije i integraciju i Fonda za unutarnju sigurnost država članica; sa žaljenjem primjećuje da je Revizorski sud utvrdio nedostatke u njihovom izvješćivanju, u vezi s revizijom nekolicine odabranih projekata, postupcima nabave, neadekvatnim testiranjem prihvatljivosti troškova i nedostatnim revizijskim tragom ili lošom dokumentacijom, što je rezultiralo neotkrivanjem neprihvatljivih izdataka, nepouzdanim revizijskim zaključaka i ograničenom provjerom rada revizijskih tijela; napominje da je Revizorski sud izradio preporuke za rješavanje utvrđenih problema;
123. primjećuje iz odgovora povjerenika na pisana pitanja da MSP-ovi sudjeluju u pozivima ERF-a i čine 43 % subjekata uključenih u odabrane prijedloge; primjećuje da Komisija pruža opću tehničku podršku potencijalnim korisnicima sredstava iz Europskog fonda za obranu putem portala za financiranje i natječaje; nadalje napominje da Komisija smatra da je sudjelovanje MSP-ova u pozivima u okviru ERF-a podržano opcijama pojednostavljenih troškova, od kojih svi sudionici imaju koristi, i organizacijom informativnih dana; smatra da za MSP-ove to možda neće biti dovoljno s obzirom na probleme s kojima se ta poduzeća susreću, a koji se uglavnom odnose na nedostatak specifičnog znanja o financiranju i administrativnim kapacitetima Unije;
124. sa zadovoljstvom napominje da su u prvoj godini poziva na podnošenje prijedloga ERF-a (2021.) u konačni postupak koji je doveo do odabira 61 prijedloga bila uključena 692 „jedinstvena” subjekta iz svih država članica (osim Malte) i Norveške, što upućuje na visoku razinu sudjelovanja i razinu prekogranične suradnje; također napominje da su, u prosjeku, subjekti iz oko osam država članica bili uključeni u prijedlog odabran za financiranje;

Preporuke

125. podržava preporuke Revizorskog suda iz njegovog godišnjeg izvješća, kao i iz povezanih tematskih izvješća; poziva Komisiju da ih provede bez odgode i da obavještava tijelo nadležno za davanje razrješnice o napretku provedbe;
126. nadalje, poziva Komisiju da razmotri aktivnosti koje [Zajednički centar za provedbu pri](#)

RTD-u upotrebljava za sredstva u okviru Obzora Europa namijenjena potpori MSP-ovima, kao što su internetski seminari i dani koordinatora, te da kopira uspješne elemente pristupa [Zajedničkog centra za provedbu pri RTD-u](#) u pogledu ERF-u, posebno kako bi se MSP-ovima pružilo konkretnije znanje o financiranju Unije i smanjilo njihovo administrativno opterećenje;

127. poziva Revizorski sud da razmotri odražavanje različitih naslova VFO-a u svom godišnjem izvješću tako što će svakom naslovu posvetiti posebno poglavlje;

Susjedstvo i svijet

128. pozdravlja usvajanje instrumenta NDICI Globalna Europa 2021. kao glavnog instrumenta financiranja u okviru ovog naslova VFO-a, s ciljem održavanja i promicanja vrijednosti, načela i temeljnih interesa Unije u cijelom svijetu te pružanja pomoći u promicanju multilateralizma i snažnijih partnerstava sa zemljama izvan Unije; napominje da NDICI Globalna Europa odražava veliku promjenu u odnosu na višegodišnji financijski okvir za razdoblje 2014.–2020., integrirajući u opći proračun Unije suradnju s afričkim, karipskim i pacifičkim partnerskim zemljama, koja se prethodno financirala iz Europskih razvojnih fondova; žali zbog toga što nedostaje integriraniji pristup u globalnim razvojnim projektima;
129. podsjeća da je Glavna uprava za razvoj i suradnju (DG DEVCO) reorganizirana 16. siječnja 2021. i postala je Glavna uprava za međunarodna partnerstva (DG INTPA); pozdravlja konsolidaciju resursa u području međunarodnih partnerstava uvođenjem NDICI Globalna Europa te putem pristupa Tim Europa;
130. napominje da su 2021. plaćanja za naslov „Susjedstvo i svijet” iznosila 10,9 milijarde EUR; napominje da su ta plaćanja isplaćena pomoću različitih instrumenata i metoda provedbe; sa zabrinutošću primjećuje da Revizorski sud kvalificira rizik od pogreške u ovom naslovu VFO-a kao „visok”, pri čemu su 32 od 67 revidiranih transakcija (48 %) zahvaćene pogreškama;
131. konstatira da je Revizorski sud utvrdio 12 slučajeva nepoštovanja pravnih i financijskih odredbi koji nisu utjecali na proračun Unije, ali unatoč tome narušavaju dobro financijsko upravljanje i mogu troškove učiniti neprihvatljivima; napominje da se ti slučajevi nepoštovanja odnose na odabir projekata i primjenu pravila o javnoj nabavi te podnošenje popratne dokumentacije za zahtjeve za povrat troškova;
132. prima na znanje rezultate sedme studije o stopi preostalih pogrešaka koju je 2021. proveo GU NEAR, a posebno ukupnu stopu preostale pogreške za koju je utvrđeno da iznosi 1,05 %, što je ispod praga značajnosti od 2 %; primjećuje ograničenja koja je Revizorski sud utvrdio u pogledu metodologije za određivanje stope preostale pogreške, posebno da se znatan udio troškova GU NEAR ne uzima u obzir u statističkom skupu obuhvaćenom revizijom, za što Revizorski sud smatra da izaziva rizik od neotkrivanja pogrešaka; posebno je zabrinut što GU NEAR nije otkrio ta ograničenja u svom godišnjem izvješću o radu za 2021.;
133. prima na znanje rezultate studije o stopi preostale pogreške za 2021. koju je proveo GU INTPA, u kojoj se razlikuju stopa preostale pogreške za sredstva koja se provode u okviru proračuna Unije (1,45 %) i Europskih razvojnih fondova (0,91 %); pozdravlja to

što GU INTPA uzima u obzir preporuke Revizorskog suda u vezi s revizijskim opažanjima o stopi preostale pogreške; prima na znanje objašnjenja GU INTPA o njegovoj metodologiji u pogledu stope preostale pogreške te razlici između stope preostale pogreške i revizijskog posla koji je obavio Revizorski sud, kao i njegove zaključke koji iz njega proizlaze; međutim, zabrinut je da i dalje postoje temeljne kritike Revizorskog suda o metodologiji, a posebno povezane odluke o rezervama;

134. žali zbog problematičnih materijala punih mržnje koji još uvijek nisu uklonjeni iz palestinskih školskih udžbenika i priručnika za učenike; naglašava da su obrazovanje i pristup učenika miroljubivim i nepristranim udžbenicima ključni, posebno u kontekstu sve veće uključenosti tinejdžera u terorističke napade; naglašava da će financijska potpora koju Unija pruža Palestinskoj samoupravi u području obrazovanja biti uvjetovana time da se sadržaj udžbenika uskladi sa standardima UNESCO-a, kako su 17. ožujka 2015. u Parizu odlučili ministri obrazovanja Unije, da se izbrišu sve antisemitske izjave i da se uklone primjeri kojima se potiče na mržnju i nasilje, kako je opetovano zatraženo u rezolucijama priloženima odlukama o razrješnici za izvršenje općeg proračuna Europske unije za financijske godine 2016., 2018., 2019. i 2020.; stoga traži od Komisije da obrati pozornost na to da Palestinska samouprava brzo izmijeni čitav kurikulum;
135. ističe poteškoće u provedbi projekta pod vodstvom konzorcija Jordan Industry 4.0 i Inovacijskog centra za digitalizaciju (InJo4.0); ističe da u projektu nedostaje jasno upravljanje i administracija te da glavni partner konzorcija dominira projektnim resursima tako da partneri nisu imali pristup projektnim resursima ili su imali samo vrlo ograničen pristup, pri čemu su dva partnera već odlučila da će napustiti projekt; nadalje, zbog jasnog sukoba interesa voditelja projekta, koji djeluje kao koordinator projekta, i straha od monopola u korist poduzeća koordinatora prisvajanjem cjelokupnog intelektualnog vlasništva dovodi se u pitanje sposobnost Komisije da upravlja projektom; poziva Komisiju da provede neovisnu reviziju kako bi dobila jasan pregled pitanja na terenu, osigurala pravnu i transparentnu provedbu projekta i razvila zaštitne mjere za buduće projekte kako bi se izbjeglo da jedno poduzeće dodijeli sredstva, kao i transparentne komunikacijske kanale za projekte u trećim zemljama;
136. ističe važnost povezivanja uvjetovanosti vladavine prava, kao i usklađivanja sa zajedničkom vanjskom i sigurnosnom politikom Unije; ponavlja da financiranje u okviru instrumenta IPA III mora biti strogo povezano s tim kriterijima i da se zemljama zapadnog Balkana ne isplaćuju sredstva osim ako su ti kriteriji jasno ispunjeni, kako je istaknuto u tematskom izvješću Europskog revizorskog suda br. 1/2022 „Potpora EU-a vladavini prava na zapadnom Balkanu”;

Preporuke

137. podržava preporuke Revizorskog suda iz njegovog godišnjeg izvješća, kao i iz povezanih tematskih izvješća; poziva Komisiju da ih provede bez odgode i da obavještava tijelo nadležno za davanje razrješnice o napretku provedbe;
138. nadalje, poziva Komisiju da:
 - a. ponovno razmotri isključivanje kategorija rashoda koje je Revizorski sud utvrdio i jasno objavi ograničenja svoje metodologije u pogledu stope preostale pogreške;

- b. bolje komunicira o stopama pogreške koje predstavlja u odnosu na stopu pogreške koju predstavlja Revizorski sud, bolje objašnjavajući razlike i jasno navodeći da Komisija podržava stopu pogreške Revizorskog suda te daje vlastite izračune kako bi omogućila detaljniju analizu koja razmatra temeljne uzroke pogrešaka;
- c. osigura da se budući sporazumi o partnerstvu temelje na načelima transparentnosti, solidarnosti, zajedničke odgovornosti, poštovanja ljudskih prava, vladavine prava i međunarodnog humanitarnog prava;
- d. revizorima i tijelu nadležnom za davanje razrješnice stavi na raspolaganje popis svih krajnjih korisnika i projekata te da ojača napore Komisije u pogledu prikupljanja informacija o krajnjim primateljima sredstava Unije na razini Komisije; osigura da pojedinci ili skupine koji su pridruženi terorističkim organizacijama, povezani s njima ili podržavaju terorističke organizacije budu isključeni iz financiranja Unije;
- e. poveća usklađenost i održivost financiranja Instrumenta za susjedstvo, razvoj i međunarodnu suradnju – Globalna Europa;
- f. pruži sveobuhvatan pregled potrošnje u okviru novog programa Global Gateway i pojednostavi postojeće instrumente kako bi se prioriteti Unije uključili u program Global Gateway;

Europska javna uprava

139. prima na znanje da naslov 7. VFO-a „Europska javna uprava” iznosi 5,9 % ili 10,7 milijardi EUR proračuna Unije, a sastoji se od troškova za ljudske resurse i mirovine, koji su 2021. činili oko 68 % ukupnog iznosa, te za zgrade, opremu, energiju, komunikacije i informacijsku tehnologiju; od tog ukupnog iznosa, 6,3 milijarde eura (58,5 %) potrošila je Komisija; a ostalo druge institucije i tijela Unije; napominje da Revizorski sud zasebno izvješćuje o agencijama Unije, drugim subjektima i europskim školama; ističe da Revizorski sud nije ovlašten za obavljanje financijske revizije Europske središnje banke;
140. primjećuje da je Revizorski sud ispitao statistički reprezentativan uzorak od 60 transakcija koje obuhvaćaju cijeli raspon potrošnje u okviru ovog naslova VFO-a; napominje da je Revizorski sud ispitao i informacije o pravilnosti navedene u godišnjim izvješćima o radu svih institucija i tijela, uključujući glavne uprave i urede Europske komisije koji u prvom redu snose odgovornost za administrativne rashode, koje su potom iznesene, među ostalim, u Komisijinom godišnjem izvješću o upravljanju proračunom EU-a i njegovoj uspješnosti;
141. sa zadovoljstvom primjećuje da Revizorski sud zaključuje da stopa pogreške u rashodima za područje „Europska javna uprava” nije bila značajna; napominje da nema novih preporuka upućenih Komisiji;
142. pozdravlja činjenicu da je Revizorski sud u svom tematskom izvješću br. 18/2022 „Institucije EU-a i COVID-19” utvrdio da su planovi kontinuiteta poslovanja institucija uglavnom slijedili priznate standarde i da su bili temelj za njihov odgovor na krizu; pozdravlja činjenicu da su institucije uspjele svesti poremećaje u svojim osnovnim

aktivnostima na najmanju moguću mjeru; prima na znanje da se započelo s procjenom učinkovitosti novih načina rada u poslijekriznom okruženju;

143. sa zabrinutošću primjećuje da je Revizorski sud u svom tematskom izvješću br. 17/2022 „Vanjski konzultanti u Europskoj komisiji” utvrdio da postoje značajne praznine u okviru kojim se uređuje angažiranje vanjskih konzultanata i opravdava njihovu upotrebu; prima na znanje da su postupci nabave poštovani, ali da se određenim rizicima i dalje ne upravlja dobro; zabrinut je zbog otkrivenih slabosti u načinu na koji se upravlja i koristi uslugama vanjskih konzultanata; zabrinut je zbog djelomične točnosti podataka o upravljanju Komisije i njezinog manjkavog sustavnog izvješćivanja;

Europske škole

144. sa zadovoljstvom primjećuje da Revizorski sud nije pronašao nikakve značajne pogreške u završnoj konsolidiranoj računovodstvenoj dokumentaciji europskih škola za 2021.; pozdravlja poboljšanja koja je istaknuo Revizorski sud u pojedinačnim i konsolidiranim financijskim izvješćima;
145. sa zabrinutošću primjećuje slabosti otkrivene u sustavima unutarnje kontrole središnjeg ureda i dviju škola koje je odabrao Revizorski sud, posebno u pogledu njihovih postupaka zapošljavanja, nabave i plaćanja; sa zabrinutošću primjećuje da Revizorski sud nije mogao potvrditi je li se financijsko upravljanje škola tijekom 2021. pridržavalo Financijske uredbe i Pravilnika o osoblju;

Preporuke

146. podržava preporuke Revizorskog suda iz njegovog godišnjeg izvješća, kao i iz povezanih tematskih izvješća; poziva Komisiju i središnji ured europskih škola da u okviru svojih nadležnosti provedu te preporuke bez odgode i da obavještavaju tijelo nadležno za davanje razrješnice o napretku provedbe; traži potpuni parlamentarni nadzor nad europskim školskim sustavom kako bi se povećala odgovornost i poboljšalo upravljanje;
147. nadalje, poziva Komisiju da:
- a. nastavi s radom na osiguravanju rodne ravnopravnosti na svim razinama upravljanja do kraja tekućeg mandata Komisije i da izvješća temelji na podacima razvrstanim po spolu;
 - b. nastavi svoj rad na tome da osigura pravednu zemljopisnu ravnotežu među članovima osoblja na svim razinama, a posebno na razini višeg rukovodstva, na kojoj ustraje jaka neravnoteža, te da istodobno ispuni zahtjeve iz Pravilnika o osoblju u pogledu kompetencija i zasluga kandidata; naglašava da u skladu s člankom 27. Pravilnika o osoblju Komisija, kao i sve institucije Unije, mora osigurati razmjernu zastupljenost svih država članica;
 - c. poduzme sve potrebne korake za nastavak izgradnje raznolikijeg i uključivijeg radnog okruženja i kulture poduzimanjem mjera u korist osoba s invaliditetom, uključujući poboljšanje pristupa zgradama;
 - d. napravi analizu učinaka zapošljavanja sve većeg broja ugovornih djelatnika, u

- pogledu čega je Parlament stalno izražavao zabrinutost;
- e. utvrdi jasna pravila o situacijama "rotirajućih vrata", posebno za povjerenike Komisije i bivše visoke dužnosnike koji se nakon odlaska iz službe počinju baviti novim aktivnostima, uključujući u agencijama;
 - f. da preuzme vodeću ulogu u zaštiti zviždača i time otvori put ujednačenijoj regulaciji u svim institucijama, na temelju najboljih praksi i viših standarda;

Potpora povezana s pandemijom bolesti COVID-19

148. žali što Komisija još nije izradila sveobuhvatno izvješće o rashodima u okviru proračuna Unije povezanim s pandemijom bolesti COVID-19;
149. prima na znanje da je Revizorski sud u svom tematskom izvješću br. 28/2022 „Potpora radi smanjenja rizika od nezaposlenosti u izvanrednoj situaciji (SURE)” utvrdio da je instrument SURE pravodoban odgovor za ublažavanje rizika od nezaposlenosti tijekom pandemije bolesti COVID-19 i da podrazumijeva ograničeni financijski rizik za proračun Unije; pozdravlja činjenicu da se zajmovima u okviru instrumenta SURE doprinijelo financiranju nacionalnih programa za očuvanje radnih mjesta osmišljenih kako bi se ograničio porast nezaposlenosti tijekom krize uzrokovane pandemijom bolesti COVID-19; žali zbog toga što se učinak instrumenta SURE ne može u potpunosti procijeniti zbog ograničenih podataka o praćenju i izostanka *ex post* evaluacije; poziva Komisiju da znatno poboljša praćenje podataka i namijeni prijeko potrebna sredstva kako bi se omogućila pouzdana procjena rezultata i ishoda njezinih programa i politika; naglašava činjenicu da je zbog stalnog izostanka *ex post* procjena onemogućeno planiranje sljedećeg proračuna Unije koje bi se temeljilo na činjenicama;
150. prima na znanje da Revizorski sud u svom tematskom izvješću br. 19/2022 „Nabava cjepiva protiv bolesti COVID-19 u EU-u” navodi da je Unija stvorila prilagođen sustav nabave za cjepiva protiv bolesti COVID-19; konstatira da je pregovorima državama članicama osiguran raznovrstan spektar cjepiva; primjećuje da je Komisija pružala potporu provedbi ugovora, ali je imala ograničen utjecaj na prevladavanje izazova u opskrbi; žali zbog toga što Komisija Revizorskom sudu nije dostavila dodatne informacije povezane sa sadržajem tih ugovora; naglašava da svaka institucija Unije, država članica i javni ili privatni primatelj sredstava Unije imaju obvezu na službeni zahtjev Revizorskog suda u okviru revizije koja je u tijeku objaviti sve relevantne dokumente, uključujući informacije o preliminarnim pregovorima koje je Komisija vodila; podsjeća na preporuku Europskog parlamenta iz njegove rezolucije o razrješnici za 2020., koja se odnosi na pristup tekstualnim porukama razmijenjenima s farmaceutskim poduzećem o kupnji cjepiva protiv bolesti COVID-19;
151. žali zbog činjenice da Komisija još uvijek nije na transparentan način pružila informacije o pregovorima s proizvođačima cjepiva, što ostavlja prostora za sumnju; još jednom pozdravlja odluku Europskog ombudsmana da od predsjednice Komisije zatraži jasne i konkretne informacije o pregovorima s proizvođačima cjepiva, ali i veću transparentnost sklopljenih ugovora;
152. žali zbog toga što predsjednica Europske komisije nije došla na saslušanje u specijaliziranim odborima Europskog parlamenta kako bi pružila konkretne odgovore zastupnicima koje su izravno izabrali europski građani, zbog čega građani nisu dovoljno

informirani;

Preporuke

153. podržava preporuke Revizorskog suda iz njegovog godišnjeg izvješća, kao i iz povezanih tematskih izvješća; poziva Komisiju da ih provede bez odgode i da obavještava tijelo nadležno za davanje razrješnice o napretku njihove provedbe;
154. nadalje, poziva Komisiju da:
 - a. iscrpno izvještava o rashodima povezanima s bolešću COVID-19 i izvješćuje tijelo nadležno za davanje razrješnice, uključujući prezentacijom ugovora o javnoj nabavi cjepiva;
 - b. provjeri ispunjavaju li proizvođači cjepiva protiv bolesti COVID-19 u potpunosti uvjete ugovora o predviđenoj kupoprodaji, posebno u pogledu procjene troškova proizvodnje, upotrebe početnog financiranja i, u relevantnim slučajevima, klauzula o zabrani ostvarivanja dobiti, te da prema potrebi poduzima korektivne mjere i o tome u potpunosti izvještava tijelo za davanje razrješnice;
 - c. sudjeluje na saslušanjima u Europskom parlamentu o pregovorima i ugovorima s proizvođačima cjepiva;

POGLAVLJE II. Mehanizam za oporavak i otpornost

Opće napomene

155. naglašava da je izbijanje pandemije bolesti COVID-19 naglo promijenilo gospodarske i socijalne izgledе Unije, zbog čega je potreban zajednički napor, što je dovelo do dogovora u prosincu 2020. o paketu za oporavak Europe, uključujući Mehanizam za oporavak i otpornost, te o višegodišnjem financijskom okviru za razdoblje 2021. – 2027.; podsjeća da je Mehanizam za oporavak i otpornost privremeni instrument za oporavak koji se temelji na uspješnosti, tj. plaćanja su povezana sa zadovoljavajućim ostvarenjem ključnih etapa i ciljnih vrijednosti povezanih s reformama i ulaganjima iz nacionalnih planova za oporavak i otpornost; naglašava da, iako se Mehanizam za oporavak i otpornost financira izdavanjem duga, ističe da je Uredbom o Mehanizmu za oporavak i otpornost predviđeno da planovi za oporavak i otpornost moraju ostvariti ciljne vrijednosti za rashode u području klime i digitalizacije te na odgovarajući način doprinijeti područjima politika koja su relevantna za Uniju; podsjeća da bi se svakim nacionalnim planom trebalo učinkovito rješavati sve ili znatan dio izazova utvrđenih u europskom semestru, posebno preporuke po državama članicama koje je donijelo Vijeće; naglašava dodanu vrijednost Mehanizma za oporavak i otpornost kojim se podupire dosad nezabilježen program reformi i ulaganja za rješavanje posebnih izazova s kojima se države članice suočavaju;
156. napominje da je Komisija 2021. odobrila 22 nacionalna plana za oporavak i otpornost u kojima je dodijelila 154 milijarde EUR zajmova i 291 milijardu EUR bespovratnih sredstava; napominje da je Komisija isplatila pretfinanciranje zajmova u ukupnoj vrijednosti od 18 milijardi EUR, pri čemu su dva najveća primatelja Italija (15,9 milijardi EUR) i Grčka (1,65 milijardi EUR); podsjeća da je odobrenje Vijeća za nacionalne planove za oporavak i otpornost omogućilo državama članicama da prime pretfinanciranje u iznosu do 13 % financijskog doprinosa; napominje da je Komisija isplatila pretfinanciranje zajmova u ukupnoj vrijednosti od 36,3 milijarde EUR, pri čemu su dva najveća primatelja Španjolska (9,04 milijarde EUR) i Italija (8,95 milijardi EUR); napominje da je Komisija isplatila jedno plaćanje, Španjolskoj, u vrijednosti od 10,0 milijardi EUR; napominje da je plaćanje Španjolskoj bilo popraćeno obračunom 1,5 milijardi EUR pretfinanciranja od ukupno 9,04 milijarde EUR koje je ta država članica primila kao pretfinanciranje, u skladu s člankom 5. stavkom 3. sporazuma o financiranju između Komisije i Kraljevine Španjolske;
157. prima na znanje aktivnosti Komisije za izdavanje vrijednosnih papira na međunarodnim tržištima kapitala potrebnih za financiranje Mehanizma za oporavak i otpornost, za koje je Komisija do kraja 2021. prikupila 71,0 milijardu EUR dugoročnog financiranja i 20 milijardi EUR kratkoročnog financiranja; primjećuje izdavanje prve zelene obveznice NGEU-a u vrijednosti od 12,0 milijardi EUR, što zahtijeva provedbu izvješćivanja o preciznoj upotrebi prihoda od zelenih obveznica i o učinku ulaganja; podsjeća na probleme u vezi s izvješćivanjem o uspješnosti koje je utvrdio Revizorski sud te na reputacijske i financijske rizike koje to može donijeti za zelene obveznice; smatra da su nastali prvi troškovi kamata za te posuđene iznose, uključujući negativnu kamatnu stopu od preko 20 milijardi EUR u depozitu kod ESB-a; primjećuje uvođenje kamatnog rizika za proračun Unije zbog potreba financiranja NGEU-a;
158. prima na znanje opažanje Revizorskog suda iz njegova godišnjeg izvješća za 2021. o

Mehanizmu za oporavak i otpornost i jedino plaćanje Španjolskoj izvršeno 2021.; ističe da je Revizorski sud pregledao sve što je Komisija unaprijed odradila u vezi s ključnim etapama povezanim s tim plaćanjem i da je provjeravao je li Komisija prikupila dostatne i odgovarajuće dokaze kako bi potkrijepila svoju procjenu zadovoljavajućeg ostvarenja ključnih etapa uključenih u zahtjev za plaćanje; primjećuje da Revizorski sud nije ispitao druga plaćanja 2021.; sa zabrinutošću primjećuje činjenicu da Revizorski sud neće moći ispitati druga sve ključne etape povezane s budućim plaćanjima svim državama članicama, što će utjecati na njegove buduće analize; no predlaže da Revizorski sud u svoj uzorak za 2022. uključi ključne etape i ciljne vrijednosti za sva plaćanja izvršena 2022.;

159. prima na znanje ozbiljan zaključak Revizorskog suda da u pogledu plaćanja Španjolskoj 2021. jedna ključna etapa nije ispunjena na zadovoljavajući način; sa žaljenjem primjećuje da Revizorski sud nije mogao kvantificirati tu pogrešku zbog nepostojanja metodologije za kvantificiranje učinka (djelomičnog) nepostizanja ključne etape ili ciljne vrijednosti; napominje da je i unutarnji revizor Komisije primijetio nepostojanje te metodologije; žali zbog toga što Komisija nije imala uspostavljenu snažniju metodologiju prije izvršenja plaćanja; smatra nemarom Komisije to što ta metodologija nije uspostavljena prije plaćanja jer to dovodi u pitanje Komisijinu procjenu zadovoljavajućeg ostvarenja ključnih etapa i ciljnih vrijednosti; međutim, pozdravlja činjenicu da je Komisija nakon opetovanih poziva tijela nadležnog za davanje razrješnice i Revizorskog suda 21. veljače 2023. donijela Komunikaciju o Mehanizmu za oporavak i otpornost, uključujući dva priloga koji sadržavaju „Okvir za procjenu ključnih etapa i ciljnih vrijednosti u okviru Uredbe o Mehanizmu za oporavak i otpornost” i „Metodologiju Komisije za utvrđivanje suspenzije plaćanja u skladu s Uredbom o Mehanizmu za oporavak i otpornost”;
160. pohvaljuje rad Komisije na ispravljanju nedostatka metodologije za prva 23 plaćanja iz Mehanizma za oporavak i otpornost; napominje da bi metodologija trebala omogućiti Komisiji da odredi iznos koji će se obustaviti ako ključna etapa ili ciljna vrijednost nisu u zadovoljavajućoj mjeri ostvareni, uz potpuno poštovanje načela jednakog postupanja i proporcionalnosti; primjećuje da će izračun suspendiranog iznosa odražavati prirodu Mehanizma za oporavak i otpornost koja se temelji na uspješnosti i jedinstvenu kombinaciju reformi i ulaganja, kao i činjenicu da sve mjere ne doprinose jednako ostvarenju ciljeva nacionalnog plana za oporavak i otpornost; napominje, međutim, da u okviru za procjenu ključnih etapa i ciljnih vrijednosti nedostaju objašnjenja, primjerice o tome zašto se mehanizam provjere i koraci praćenja opisani u operativnom aranžmanu ne bi trebali uzeti u obzir za procjenu i zašto se prag de minimis definira kao „odstupanje od oko 5 % ili manje”; ističe da su definicije „zadovoljavajućeg ostvarenja” relevantnih ključnih etapa i ciljnih vrijednosti definirane pojmovima koji nemaju jasnu definiciju i sadržavaju subjektivne elemente kao što su „minimalno odstupanje od formalnog zahtjeva”, „ograničena i razmjerna kašnjenja” i „minimalno odstupanje od zahtjeva u pogledu stvari”; traži da se u tom pogledu daju dodatna pojašnjenja i poziva na jasan i sveobuhvatan pristup pri procjeni odstupanja kako bi se osiguralo da su ona ograničena na ono što je potrebno; smatra da bi metodologiju obustave plaćanja trebalo dodatno poboljšati u pogledu komponente ulaganja kako bi se odgovarajuće ključne etape i ciljne vrijednosti bolje povezalo sa stvarnim nastalim troškovima; ističe da bi u tijeku trebala biti procjena postignutog napretka kako bi se osiguralo da ne dođe do velikog kašnjenja u ostvarenju ključnih etapa i ciljnih vrijednosti;

161. napominje da se metodologijom za utvrđivanje obustave plaćanja ne objašnjavaju vrijednosti odabrane kao koeficijenti te da ona sadržava i subjektivne elemente, kao što su prilagodbe naviše ili naniže korigirane jedinične vrijednosti i pojmovi koji nemaju jasne definicije, kao što su ulaganja od „velike važnosti” ili reforme od „posebnog značaja”; traži da se pruže dodatna pojašnjenja;
162. prima na znanje zaključke sa službenog putovanja Odbora za proračunski nadzor u Španjolsku od 20. do 23. veljače 2023., u kojima su potvrđene poteškoće s potpunom provedbom platforme za upravljanje i kontrolu španjolskih sredstava iz Mehanizma za oporavak i otpornost, CoFFEE-a, posebno u vezi s nedostatkom interoperabilnosti s regionalnim platformama i platformama Unije i činjenicom da sustav nije bio u potpunosti operativan; konstatira da je Komisija ocijenila da je povezana ključna etapa u španjolskom planu oporavka ostvarena na zadovoljavajući način, s potpunom funkcionalnošću, u vrijeme kada to još nije bio slučaj; prima na znanje da je Komisija zatražila dodatne informacije i utvrdila nedostatke u pogledu prikupljanja informacija; potvrđuje da je riječ o sustavu koji ima potencijal da bude snažan sustav unutarnje kontrole za središnju vladu; preporučuje da se sustav unaprijedi u smislu interoperabilnosti s relevantnim sustavima na razini Unije te na nacionalnoj i regionalnoj razini; naglašava da bi trebalo povećati transparentnost kako bi se regijama omogućilo da razmjenjuju najbolje prakse i da odgovarajuće informacije i agregirane digitalne podatke učine lako dostupnima javnosti s modernim funkcijama pretraživanja;
163. primjećuje da Služba Komisije za unutarnju reviziju 2021. nije zaključila reviziju u vezi s programom NGEU; napominje da, nakon obavljenog rada, unutarnji revizor u svojem općem mišljenju o financijskom upravljanju Komisije 2021. skreće pozornost i na potrebu za nastavkom rada na osmišljavanju kontrole i provedbi odgovarajućeg financijskog upravljanja te strategija revizije i kontrole; smatra da je unutarnji revizor ključni element unutarnjeg sustava provjere u Komisiji te da su neovisne i objektivne informacije koje proizlaze iz vlastitih revizijskih aktivnosti neophodne za učinkovito funkcioniranje unutarnjeg revizora; ističe da bi u skladu s međunarodnim standardima unutarnje revizije Služba za unutarnju reviziju trebala razmotriti bolju koordinaciju svojeg rada s Revizorskim sudom kao vanjskim revizorom;
164. podsjeća na mišljenje odbora CONT upućeno Odboru za proračune i Odboru za ekonomsku i monetarnu politiku o prijedlogu uredbe Europskog parlamenta i Vijeća kojom se uspostavlja Mehanizam za oporavak i otpornost; podsjeća na poziv u njemu da se sastavi popis svih krajnjih primatelja i projekata Mehanizma uz potpuno poštovanje zahtjeva u pogledu zaštite podataka te da se vodi evidencija gospodarskih subjekata i njihovih stvarnih vlasnika za potrebe revizije i kontrole; smatra da se člankom 22. stavkom 2. točkom (d) Uredbe o Mehanizmu za oporavak i otpornost od država članica zahtijeva da vode tu evidenciju, kao prvo, u svrhu revizije i kontrole, a kao drugo, kako bi mogle pružiti usporedive informacije o upotrebi sredstava; nadalje, konstatira da se odredbama članka 22. stavka 3. poziva da se podaci koji su Komisiji na raspolaganju u okviru razrješnice stave na raspolaganje tijelu nadležnom za davanje razrješnice; napominje da te podatke mogu zatražiti nacionalna kontrolna, istražna i revizijska tijela ili, na razini Unije, Komisija, OLAF, EPPO i Europski revizorski sud, u skladu s člankom 22. stavkom 2. točkom (e) Uredbe o Mehanizmu za oporavak i otpornost; žali zbog nedostatka informacija o tome zaštititi financijskih interesa Unije pri isplati plaćanja;

165. pozdravlja dogovor postignut tijekom međuinstitucijskih pregovora o Uredbi o planu RePowerEU u cilju izmjene Uredbe o Mehanizmu za oporavak i otpornost kako bi bilo obvezno polugodišnje objavljivanje 100 najvećih korisnika RePowerEU-a i Mehanizma za oporavak i otpornost u svakoj državi članici do veljače 2024.; napominje da je Komisija u smjernicama usvojenima 1. veljače 2023. pozvala države članice da objave takav popis čim u travnju 2023. povećaju transparentnost Mehanizma za oporavak i otpornost; međutim smatra da to ne zamjenjuje zahtjev da se revizorima i tijelu nadležnom za davanje razrješnice dostavi popis svih krajnjih korisnika i projekata za svaku financijsku godinu;
166. napominje da su službe Komisije koje provode NGEU, programe za koheziju i ruralni razvoj obavijestile tijelo nadležno za davanje razrješnice da su provele prethodnu koordinaciju kako bi se izbjeglo dvostruko financiranje aktivnosti koje bi mogle biti prihvatljive u okviru tih programa; smatra da su *ex post* provjere država članica na razini krajnjih korisnika neophodne za utvrđivanje dvostrukog financiranja; ponavlja važnost postojanja jedinstvenog obveznog integriranog sustava za informiranje i praćenje na razini Unije koji osigurava interoperabilnost između Unije i nacionalnih sustava, kako bi se, među ostalim, utvrdili slučajevi dvostrukog financiranja i zlouporabe sredstava u državama članicama;
167. napominje da je pristup Komisije pridržavanju pravila o nabavi i državnoj potpori u ulaganjima u okviru nacionalnih planova za otpornost i oporavak zapravo oslanjanje na nacionalne sustave i uporaba postupaka zbog povrede kada se otkriju slučajevi neusklađenosti u državama članicama; smatra da nije nužno usmjerena na korisnike koji su imali nepravednu prednost u slučajevima neusklađenosti; priznaje da je prva odgovornost u tom pogledu, u skladu s nacionalnim planovima za oporavak i otpornost, na državama članicama koje su obvezne uspostaviti odgovarajuće sustave kontrole i uskladiti se sa svim relevantnim nacionalnim i europskim zakonodavstvom, uključujući pravila o javnoj nabavi i državnim potporama; podsjeća na opetovane zaključke Revizorskog suda koji se odražavaju u prethodnim izvješćima o razrješnici da je rad određenih nacionalnih tijela ili tijela za ovjeravanje previše sklon pogreškama i nepouzdan; stoga naglašava da Komisija ima preostalu odgovornost osigurati uspostavu djelotvornih i učinkovitih sustava unutarnje kontrole kojima se osigurava usklađenost sa svim pravilima Unije i nacionalnim pravilima, a naročito uključujući pravila o javnoj nabavi i državnim potporama, te pravila za sprečavanje i otkrivanje prijevара, korupcije, sukoba interesa i dvostrukog financiranja te poduzeti korake u slučajevima u kojima države članice ne djeluju u skladu s Uredbom o Mehanizmu za oporavak i otpornost, uključujući parcijalnim plaćanjima ako postoji neusklađenost s pravilima javne nabave; u tom pogledu pozdravlja činjenicu da je 2022. Komisija primijenila revizijsku strategiju i revidirala sustave za zaštitu financijskih interesa EU-a u 16 država članica 2022., kao i njezine planove da se do kraja 2023. obuhvate sve države članice;
168. zabrinut je zbog toga što razlike u kvaliteti kontrola i složenost kontrolnih sustava koje primjenjuju države članice u državama članicama mogu rezultirati nedostacima u sustavu unutarnje kontrole za sredstva dostupna u okviru Mehanizma za oporavak i otpornost; zabrinut je zbog opažanja Revizorskog suda u Mišljenju 04/2022 o prijedlogu Komisije u vezi s poglavljima koja se odnose na plan REPowerEU u planovima za oporavak i otpornost u pogledu nedostatka učinkovitog mehanizma za izvješćivanje o prijevarama koji bi omogućio kontinuirano praćenje i nadzor zaštite financijskih interesa Unije kada je riječ o Mehanizmu za oporavak i otpornost; zabrinut je zbog

opažanja Revizorskog suda da države članice nisu obvezne Komisiji prijaviti sumnje na prijevaru u okviru Mehanizma za oporavak i otpornost putem sustava za upravljanje nepravilnostima i EPPO-u kako je predviđeno relevantnim uredbama; zabrinut je zbog opetovanih upozorenja OLAF-a, EPPO-a, Europol-a i drugih nadležnih tijela da bi manje učinkovit sustav unutarnje kontrole mogao privući zlouporabu, prijevare i organizirani kriminal;

169. podsjeća da Komisija mora provoditi Mehanizam za oporavak i otpornost u okviru izravnog upravljanja u skladu s relevantnim pravilima donesenima u skladu s člankom 322. UFEU-a, posebno Financijskom uredbom i Uredbom (EU, Euratom) 2020/2092 od 16. prosinca 2020. o općem režimu uvjetovanosti za zaštitu proračuna Unije; ponavlja da učinkovitost mehanizma za uvjetovanost vladavine prava dijelom počiva na informacijama koje proizlaze iz revizija i istraga na razini Unije te da nedostatak tih informacija može negativno utjecati na učinkovitost mehanizma;
170. zabrinut je zbog nedovoljne uključenosti lokalnih i regionalnih vlasti u pripremu nacionalnih planova za oporavak i otpornost i zbog njihova slabog utjecaja na konačne verzije nacionalnih planova za oporavak i otpornost; naglašava da bi u svim državama članicama trebalo uvesti uljučiv pristup, uključujući s pomoću pristupa zajedničkog upravljanja, kako bi se zajamčilo da lokalna i regionalna tijela, organizacije civilnog društva, socijalni partneri, akademska zajednica ili drugi relevantni dionici na odgovarajući način uključeni u osmišljavanje i provedbu nacionalnih planova za oporavak i otpornost; poziva na njihovo sudjelovanje u provedbi nacionalnih planova za oporavak i otpornost na temelju jasnih, pravednih, transparentnih i nepolitiziranih načela u najvećoj mogućoj mjeri u okviru nacionalnog zakonodavnog okvira;
171. poziva Komisiju da zajamči da države članice primjenjuju pristup nulte tolerancije na korupciju, uključujući pronevjeru bez ikakve iznimke;

Izješćivanje o provedbi Mehanizma za oporavak i otpornost

172. prima na znanje izvješćivanje Komisije o provedbi Mehanizma za oporavak i otpornost u tablici pokazatelja oporavka i otpornosti, kako je propisano člankom 30. Uredbe o Mehanizmu za oporavak i otpornost; napominje da se većina dosadašnjih izvješća, posebno o zajedničkim pokazateljima, odnosi na očekivane, a ne na postignute rezultate; podsjeća da je to isto utvrdio Revizorski sud u svom tematskom izvješću br. 09/2022 o potrošnji u području klime;
173. prima na znanje tablicu pokazatelja oporavka i otpornosti u kojoj Komisija izvješćuje o napretku u provedbi Mehanizma za oporavak i otpornost; smatra da su prikazane informacije korisne s obzirom na veliku količinu dostupnih informacija; pohvaljuje uključivanje detaljnog popisa ostvarenih ključnih etapa i ciljnih vrijednosti koji prikazuje napredak postignut u svim državama članicama i stupovima politika; međutim, smatra da bi ga trebalo dodatno razraditi kako bi se uključile dodatne informacije o napretku i stvarnoj uspješnosti Mehanizma za oporavak i otpornost; smatra da treba na čitljiv način predstaviti stvarni postignuti napredak u pogledu pokazatelja, a ne samo planirani ili očekivani;
174. poziva Komisiju da pokrene poseban i detaljan pregled ključnih etapa u području vladavine prava, uzimajući u obzir reforme država članica i stupanj njihove usklađenosti s ključnim etapama i sudskom praksom Suda Europske unije, uz doprinos

svih nadležnih službi Komisije te doprinose neovisnih akademskih stručnjaka i civilnog društva;

175. potvrđuje da tablica pokazatelja Mehanizma za oporavak i otpornost sadrži potpunu i korisnu riznicu službenih dokumenata koja daje uvid u najvažnije sporazume postignute s državama članicama u nacionalnim planovima za oporavak i otpornost i srodnim dokumentima, kao što su preliminarne procjene plaćanja državama članicama koje je provela Komisija; napominje da Uredba o Mehanizmu za oporavak i otpornost omogućuje praćenje financijskih tokova s razine Unije na razinu država članica kao korisnika Mehanizma za oporavak i otpornost u skladu s člankom 22. stavkom 1. Uredbe o Mehanizmu za oporavak i otpornost, posebno bespovratnih sredstava i zajmova dodijeljenih i isplaćenih svakoj državi članici, čime se omogućuje pružanje pregleda stvarne provedbe Mehanizma za oporavak i otpornost na toj razini; podsjeća u tablici pokazatelja oporavka i otpornosti nije omogućeno praćenje financijskih tokova od razine Unije do krajnjih korisnika u državama članicama i ne daje jasan pregled stvarne provedbe Mehanizma za oporavak i otpornost u tom pogledu;
176. podsjeća da je u članku 4. stavku 2. Uredbe o Mehanizmu za oporavak i otpornost navedeno da je poseban cilj Mehanizma za oporavak i otpornost pružiti državama članicama financijsku potporu u cilju ostvarenja ključnih etapa i ciljnih vrijednosti reformi i ulaganja utvrđenih u njihovim planovima za oporavak i otpornost; uviđa da je sa sigurnošću zabranjeno da se novac iz Mehanizma za oporavak i otpornost upotrebljava kao zamjena za stalne nacionalne proračunske rashode u skladu s člankom 5. stavkom 1. Uredbe o Mehanizmu za oporavak i otpornost; međutim, zabrinut je zbog prvih naznaka da se ne može isključiti mogućnost da se novac iz Mehanizma za oporavak i otpornost upotrebljava kao zamjena za nacionalne rashode u nizu država članica; smatra da je potrebna analiza nacionalnih rashoda kako bi se utvrdilo u kojoj su mjeri sredstva stavljena na raspolaganje u okviru Mehanizma za oporavak i otpornost zaista dodatna i nisu iskorištena kao zamjena za stalne nacionalne rashode, podsjeća da, u skladu s Mehanizmom za oporavak i otpornost, u ovoj fazi nema dostupnih informacija o tome što se dogodilo s pretfinanciranjem koje su primile države članice za koje još nisu nastali troškovi povezani s ulaganjima; poziva Komisiju da provede relevantne revizije i kontrole kako bi se potvrdila dodatnost; također napominje da je Komisija izradila smjernice za tumačenje dvostrukog financiranja i državama članicama pružila jasne informacije kako bi se osigurala sinergije i izbjeglo dvostruko financiranje; nadalje napominje da države članice izvješćuju o financijskim sredstvima primljenima iz drugih fondova za mjere u okviru Mehanizma za oporavak i otpornost;
177. podsjeća da je čuvanje dokumentacije kojom se podupiru plaćanja važno načelo dobrog financijskog upravljanja; zabrinut je zbog zaključaka Revizorskog suda da revizijski trag nije bio dostatan za obuhvaćanje svih elemenata koji se smatraju relevantnima u postupku procjene ključnih etapa za prvi zahtjev za plaćanje; posebno podsjeća na nalaze Revizorskog suda u pogledu ključne etape 215 i odgovor Komisije na taj nalaz, objašnjavajući da se pozitivna ocjena Komisije temeljila na analizi sadržaja internetske stranice DATAESTUR, uključujući snimke zaslona napravljene u listopadu i studenome 2021.; prima na znanje da je Komisija prepoznala da registracija tih snimki zaslona nije provedena u skladu s internim smjernicama i da bi se moglo poboljšati vođenje evidencije; podsjeća na pisano pitanje tijela nadležnog za davanje razrješenice u kojem se zahtijeva ta analiza i na odgovor Komisije da o tom pitanju nije sastavila analizu niti detaljno izvješće, ali da je „nekoliko zaposlenika Komisije pregledalo stranicu

DATAESTUR i potvrdilo da su potrebne informacije prisutne”; konstatira da to možda nije u skladu s načelom dobrog upravljanja financijama

178. prima na znanje da je Komisija uspostavila poseban informatički alat kako bi države članice mogle izvješćivati o provedbi planova za oporavak i otpornost („Fenix”); zabrinut je zbog toga što je pristup Revizorskog suda tom sustavu ograničen i u pogledu broja osoba koje imaju pristup i u pogledu opsega pristupa; pozdravlja činjenicu da je Komisija u sustavu ARACHNE uspostavila funkcionalnost koja omogućuje da se u alat uključe podaci o ulaganjima i ciljnim vrijednostima iz Mehanizma za oporavak i otpornost; potiče države članice da u sustav ARACHNE učitaju potpune i sveobuhvatne podatke o Mehanizmu za oporavak i otpornost;
179. prima na znanje da se izjava o jamstvu Glavne uprave za gospodarske i financijske poslove (DG ECFIN) za 2021. razlikuje od izjave o jamstvu svih ostalih glavnih uprava; napominje da se izjava odnosi na zakonitost i pravilnost temeljnih transakcija, što je usklađeno s drugim glavnim upravama; nadalje prima na znanje dodavanje „provedbe članka 22. stavka 5. Uredbe o Mehanizmu za oporavak i otpornost”; prima na znanje odgovor Komisije na pisana pitanja tijela nadležnog za davanje raztješnice da se „razlikuje samo u formatu, ali ne i u pogledu razine pruženog jamstva”; nadalje napominje da u skladu s člankom 22. Uredbe o Mehanizmu za oporavak i otpornost i u skladu s pristupom koji se temelji na uspješnosti država članica ima obvezu zaštite financijskih interesa Unije; nadalje, prima na znanje odgovor Komisije da osigurava, i početnom procjenom svakog programa za oporavak i otpornost te revizijama sustava koje su države članice uspostavile kako bi zaštitile financijske interese Unije, da svaka država članica provodi potrebne sustave praćenja i kontrole; naglašava da se, suprotno izjavi o jamstvu svih ostalih glavnih uprava, Glavna uprava ECFIN ne jamči usklađenost povezanih transakcija sa svim pravilima Unije i nacionalnim pravilima na razini krajnjeg primatelja ili projekta; zaključuje da izjava o jamstvu Komisije kao čuvara Ugovora, posebno u pogledu zaštite financijskih interesa Unije i odgovornosti prema poreznim obveznicima, mora biti pouzdana i ne može ostaviti mjesta sumnji da Komisija izbjegava svoju odgovornost različitim izjavama pojedinih dužnosnika za ovjeravanje;

Odnos između kohezije i Mehanizma za oporavak i otpornost

180. prima na znanje opažanja Revizorskog suda u Pregledu br. 01/2023 o financiranju sredstvima Unije u okviru kohezijske politike i Mehanizma za oporavak i otpornost koji se bavi komplementarnošću oba izvora financiranja; posebno napominje da su tijekom razdoblja 2014.–2020. Europski fond za regionalni razvoj i Kohezijski fond već osigurali ekvivalent od oko 10 % ukupnih javnih ulaganja diljem EU-27 te da će Mehanizam za oporavak i otpornost dodatno povećati udio javnih ulaganja financiranih sredstvima iz Unije u državama članicama; u tom pogledu podsjeća na zaključak Revizorskog suda da je stopa apsorpcije za koheziju 2021. bila iznimno niska, što je objašnjeno kombiniranim učinkom koje je kasno donošenje Uredbe o zajedničkim odredbama i uredbi za pojedine fondove, sredinom 2021., imalo na upravljačka tijela, izradu programa REACT-EU i na provedbu drugih hitnih mjera;
181. prima na znanje zaključak Revizorskog suda da u državama članicama u kojima je udio ulaganja financiranih sredstvima Unije već visok, dodatno financiranje iz Mehanizma za oporavak i otpornost može povećati pritisak na sposobnost država članica da troše

sredstva koja su im dostupna; podsjeća da se Mehanizam za oporavak i otpornost provodi u okviru izravnog upravljanja, dok se sredstva kohezijske politike provode u okviru podijeljenog upravljanja, što znači da tijela Unije i država članica imaju različite odgovornosti u pogledu svakog izvora financiranja; zabrinut je da zbog različitih metoda provedbe, s izravnim upravljanjem za Mehanizam za oporavak i otpornost i podijeljenim upravljanjem za kohezijsku politiku, izravnija metoda provedbe Mehanizma za oporavak i otpornost može „istisnuti” složenije financiranje putem kohezije; napominje da će to biti na štetu uključenosti lokalnih vlasti i regija, organizacija civilnog društva te gospodarskih i socijalnih partnera u financiranje Unije; konstatira da postoji rizik da neke države članice možda nemaju dostatne administrativne kapacitete za suočavanje s opterećenjem paralelnih administrativnih sustava; konstatira da je takav pritisak na administrativne kapacitete uočen tijekom raznih saslušanja i službenih putovanja odbora CONT; također je zabrinut da bi NGEU u nekim državama članicama potencijalno mogao dovesti do ponovne nacionalizacije planiranja, praćenja i kontrole sredstava Unije, od razine Unije do nacionalnih vlada i potencijalno od razine regija do nacionalnih vlada; podsjeća na upozorenja da bi Mehanizam za oporavak i otpornost mogao suzbiti pozitivne pomake u regionalnom osnaživanju postignute u okviru kohezijske politike u proteklim desetljećima te da nedostatak izravnog financijskog odnosa između Komisije i upravljačkih tijela oslabljuje ključne aspekte financijske kontrole i davanja razrješnice;

182. zabrinut je zbog zanemarivog doprinosa Mehanizma za oporavak i otpornost prekograničnoj suradnji, posebno s obzirom na uključene iznose sredstava Unije;
183. primjećuje da prema radnim dokumentima službi Komisije dvadeset država članica u svojim nacionalnim planovima za oporavak i otpornost predviđa prekogranične projekte i napominje da se iznosi uloženi po državi članici znatno razlikuju; ističe da 2021. planirano prosječno ulaganje iznosi samo oko 6 % ukupnih sredstava koja su u okviru Mehanizma za oporavak i otpornost dodijeljena državama članicama za prekogranične projekte; smatra da je u okviru Mehanizma za oporavak i otpornost pokrenuto premalo prekograničnih projekata te je zabrinut zbog neznatnog doprinosa Mehanizma za oporavak i otpornost prekograničnoj suradnji, posebno s obzirom na iznos financijskih sredstava Unije; napominje da bi veća usredotočenost na prekogranične projekte zahtijevala više vremena za planiranje i poticajni mehanizam za države članice; ističe da Mehanizam za oporavak i otpornost ima važnu ulogu u preusmjeravanju Unije prema energetske neovisnosti i ubrzanju energetske tranzicije; naglašava potrebu za neovisnom opskrbom energijom za Uniju i odgovarajućim ulaganjima u prekogranične mreže, spojne vodove i projekte u području vodika; pozdravlja činjenicu da je Komisija u svojim smjernicama iz siječnja 2021. zainteresiranim državama članicama ponudila koordinacijsku platformu za pomoć u uspostavi prekograničnih projekata; napominje da se izmjenom Uredbe (EU) 2021/241 u pogledu poglavlja o REPowerEU-u u planovima za oporavak i otpornost u članku 27. uvodi kriterij prekogranične ili višedržavne dimenzije ili učinka reformi i ulaganja; međutim, žali zbog toga što ciljna vrijednost od 30 % prekograničnih projekata nije obvezujuća; poziva da se državama članicama koje su zainteresirane za ulaganje u prekogranične projekte usmjerene na energetske neovisnost i preobrazbu energetske mreže u Uniji stave na raspolaganje zajmovi u okviru Mehanizma za oporavak i otpornost;
184. naglašava da će puni iznos opozvanih plaćanja iz Mehanizma za oporavak i otpornost biti dostupan državama članicama zainteresiranima za ulaganje u prekogranične

projekte usmjerene na energetska neovisnost i preobrazbu energetske mreže;

Procjena nacionalnih planova za oporavak i otpornost

185. prima na znanje zaključke Revizorskog suda iz njegovog tematskog izvješća br. 21/2022 „Komisijino ocjenjivanje nacionalnih planova za oporavak i otpornost - Cjelokupno gledajući, prikladno, ali i dalje postoje rizici u pogledu provedbe”; primjećuje da se ocjena Revizorskog suda temelji na uzorku od šest država članica, četiri s najvećom dodjelom bespovratnih sredstava u apsolutnom smislu i dvije s najvećim dodijeljenim bespovratnim sredstvima u odnosu na njihov bruto domaći proizvod za 2020.; pozdravlja zaključak Revizorskog suda da je Komisijina procjena nacionalnih planova za oporavak i otpornost općenito bila primjerena s obzirom na složenost postupka i vremenska ograničenja, iako su utvrđeni i brojni nedostaci u postupku i rizici za uspješnu provedbu Mehanizma za oporavak i otpornost; pozdravlja činjenicu da je Komisija pružila potporu državama članicama pri izradi nacrtu planova za oporavak i otpornost i izdala smjernice; prima na znanje činjenicu da je Komisija prihvatila gotovo sve preporuke Revizorskog suda;
186. zabrinut je jer je Revizorski sud utvrdio da postoje praznine u rješavanju pitanja preporuka za pojedinu zemlju iz 2019. i 2020. u nacionalnim planovima za oporavak i otpornost; napominje da je Revizorski sud procijenio da planovi za oporavak i otpornost relativno malih država članica ne sadrže praznine, dok planovi za oporavak i otpornost većih država članica sadrže ozbiljne praznine; zabrinut je da „pregovori” koje je Revizorski sud primijetio u dogovaranju o planovima za oporavak i otpornost dovode do nejednakog postupanja prema državama članicama; osim toga postavlja pitanje hoće li se ikada provesti važni dijelovi preporuka za pojedinu zemlju, koje države članice ne preuzimaju čak ni uz financijske poticaje iz Mehanizma za oporavak i otpornost;
187. kritizira činjenicu što Komisija nije objasnila kako je veličina obroka plaćanja povezana s iznosom i veličinom temeljnih ključnih etapa i ciljnih vrijednosti; zabrinut je da bi ta razlika u veličini plaćanja i broju temeljnih ključnih etapa i ciljnih vrijednosti mogla potaknuti države članice da ne podnose konačne zahtjeve za plaćanje, koji u nekim slučajevima ovise o relativno velikom broju ključnih etapa i ciljnih vrijednosti, te da stoga ne dovrše sve reforme i ulaganja dogovorena u njihovom planu za oporavak i otpornost, nakon što su već primili najveći dio njihove potpore iz Mehanizma za oporavak i otpornost;
188. podsjeća na zaključak Revizorskog suda da je Komisija, u svojoj procjeni svih nacionalnih planova za oporavak i otpornost, unatoč nedostacima utvrđenima u uzorku koji je Revizorski sud pregledao dala ocjenu „B” za procjene troškova ulaganja u okviru Mehanizma za oporavak i otpornost, te da je pritom istaknula moguće probleme u pogledu točnosti uključenih iznosa; napominje da se ti nedostaci kreću od nedostatka informacija za neke mjere u fazi planiranja do temeljnih pretpostavki koje nisu u potpunosti uvjerljive za svaku mjeru; napominje da je Komisija procijenila procijenjene ukupne troškove nacionalnih planova za oporavak i otpornost na temelju kriterija navedenih u Prilogu V. Uredbi o Mehanizmu za oporavak i otpornost; primjećuje da je Komisija od svake države članice zahtijevala da poboljša svoje procjene troškova i dostavi dodatne dokaze i obrazloženja sve dok vjerodostojnost i opravdanost procjene troškova ne dosegne barem „B”; ističe da se posebnom kombinacijom ulaganja i reformi osigurava da se potrebne reforme provode pravodobno, često u prethodnim

godinama i da se poštuju; naglašava da tijelo nadležno za davanje razrješnice ne može čekati da dobije potpunu jasnoću o ispravnoj upotrebi sredstava Unije do završetka Mehanizma za oporavak i otpornost; ističe rizik da države članice možda neće zatražiti posljednji obrok plaćanja i stoga možda neće uspjeti provesti sve reforme i ulaganja nakon što su primile najveći dio svoje ukupne financijske potpore u okviru Mehanizma za oporavak i otpornost;

189. napominje da je važno da sva sredstva dodijeljena državama članicama u okviru Mehanizma za oporavak i otpornost rezultiraju reformama i ulaganjima jer jedino tada tijelo nadležno za davanje razrješnice može biti sigurno da su sva sredstva dodijeljena krajnjim korisnicima uz puno poštovanje načela dodatnosti; podsjeća na kritike iznesene u prethodnim izvješćima o razrješnici u vezi s praksom da neke države članice sustavno prekoračuju programe financiranja u podijeljenom upravljanju i povlače projekte iz fondova Unije kada se otkriju nepravilnosti i/ili prijevare u povezanim rashodima, čime učinkovito izbjegavaju istrage Unije i/ili učinkovito praćenje i moguće ispravke; žali što se teret tih nepravilnosti i mogućih prijevara prebacuje na nacionalni proračun, a time i na nacionalne porezne obveznike;

Definicija ključnih etapa

190. zabrinut je zbog opažanja Revizorskog suda da određene ključne etape i ciljne vrijednosti nisu jasni; dijeli zabrinutost Revizorskog suda da nepostojanje jasnih i usporedivih definicija ključnih etapa i ciljnih vrijednosti podrazumijeva rizik da je te ključne etape i ciljne vrijednosti teško procijeniti kao i s tim povezan rizik da nije ispunjen prvotno određeni cilj; naglašava da to Komisiji ostavlja veliko diskrecijsko pravo pri procjeni jesu li nejasno definirana ključna etapa i ciljna vrijednost ostvarene; u tom pogledu prima na znanje opažanje Revizorskog suda da ključna etapa 395 u prvom zahtjevu za plaćanje iz Španjolske nije ispunjena na zadovoljavajući način; sa zabrinutošću prima na znanje odgovor Komisije da element koji je Revizorski sud smatrao neispunjenim nije dio ključne etape, već je sadržan u opisu mjere; naglašava da se poštovanje ključnih etapa i ciljnih vrijednosti može utvrditi samo na temelju detaljne procjene i jasnih kriterija, a ne na temelju političkih pregovora; smatra da bi se iz iskustva u okviru Mehanizma za oporavak i otpornost trebale izvući pouke koje će se odražavati u standardiziranoj metodologiji za utvrđivanje ključnih etapa i ciljnih vrijednosti;
191. naglašava da se poštovanje ključnih etapa može utvrditi samo na temelju detaljne procjene te jasnih i fiksnih kriterija, a ne na temelju političkih pregovora;
192. prima na znanje zaključak Revizorskog suda da se ključne etape i ciljne vrijednosti često temelje na ishodima, pa čak i ulaznim pokazateljima, što ograničava mogućnost mjerenja uspješnosti mjera samo predstavljanjem postignutih rezultata i konačno njihovog srednjoročnog učinka na ciljeve politike Unije u pogledu Mehanizma za oporavak i otpornost; primjećuje napomenu Revizorskog suda o tome da pokazatelji učinka po definiciji obuhvaćaju dulje razdoblje, zbog čega možda nisu pogodni za ograničen vremenski rok predviđen za primjenu RRF-a.
193. prima na znanje zaključak Revizorskog suda da se procjena Komisije o planovima za oporavak i otpornost dijelom temeljila na aranžmanima koji još nisu bili uspostavljeni; u tom pogledu prima na znanje zaključak Revizorskog suda da je Komisija uvela

dotatne ključne etape i ciljne vrijednosti koje treba postići prije prvog plaćanja kako bi usvojila nacionalne planove za oporavak i otpornost te da je njezina ocjena doprinijela poboljšanju kvalitete ključnih etapa i ciljnih vrijednosti; zabrinut je zbog toga što nepostojanje potpuno funkcionalnog sustava praćenja na početku provedbe plana za oporavak i otpornost dovodi do rizika od kašnjenja u procjenama i praćenju postizanja ključnih etapa i ciljnih vrijednosti; ističe da je činjenica da u vrijeme odobravanja planova za oporavak i otpornost sustavi za praćenje u državama članicama u kojima je pregledan uzorak u vrijeme procjene još nisu bili u potpunosti uspostavljeni ili provedbena tijela djelomično nisu bila osnovana također ograničila Komisijino ocjenjivanje njihovih administrativnih kapaciteta; nadalje primjećuje u tom pogledu zaključak Revizorskog suda da je čak i revizijskim i kontrolnim aranžmanima, posljednjem utočištu u smislu pouzdanosti informacija, dodijeljena ocjena A unatoč tome što nekoliko mjera nije bilo na snazi; u tom pogledu primjećuje zaključak Revizorskog suda da je ocjena „A” dodijeljena svim nacionalnim planovima za oporavak i otpornost u tom području može barem djelomično objasniti činjenicom da su na temelju Uredbe o Mehanizmu za oporavak i otpornost moguće samo ocjene „A” (prikladni) ili „C” (nedovoljni), pri čemu se plan ocijenjen ocjenom „C” u cijelosti odbija. podsjeća da su odgovarajuće strukture za reviziju i kontrolu preduvjet za primanje sredstava iz Mehanizma za oporavak i otpornost;

194. napominje na temelju izvješća istraživačkih novinara da se nekoliko država članica oslonilo na stručnost konzultantskih poduzeća pri uspostavljanju Mehanizma za oporavak i otpornost te da ta poduzeća zauzvrat nude usluge za podršku potencijalnim korisnicima financijske potpore u okviru Mehanizma za oporavak i otpornost u tim državama članicama;

Preporuke

195. snažno podržava preporuke Revizorskog suda iz njegovog godišnjeg izvješća, kao i iz povezanih tematskih izvješća; poziva Komisiju da ih provede bez odgode i da obavještava tijelo nadležno za davanje razrješnice o napretku provedbe;
196. poziva Revizorski sud da:
- a. razvije učinkovitu metodologiju za uzorkovanje ključnih etapa i ciljnih vrijednosti u slučaju da odluči ponovno evaluirati procjenu Komisije s obzirom na to da u budućnosti neće imati resurse za provjeru svih ključnih etapa i svih ciljnih vrijednosti svih zahtjeva za plaćanje; smatra da bi se tom metodologijom trebale učinkovito utvrditi ključne etape i ciljne vrijednosti koje imaju veći rizik od neispunjenja i/ili imaju veću važnost za doprinos sveukupnom uspjehu konačnih postavljenih ciljeva; poziva Revizorski sud da u svoju reviziju Komisijine procjene ključnih etapa i ciljnih vrijednosti uključi revizijski trag dokumentacije o njihovu ostvarenju;
197. traži od Komisije da:
- b. sastavi popis svih krajnjih korisnika i projekata financiranja u okviru Mehanizma za oporavak i otpornost stavi na raspolaganje revizorima i tijelu nadležnom za davanje razrješnice za sva plaćanja (u 2021. i tijekom provedbe Mehanizma za oporavak i otpornost) i Revizorskom sudu omogući pun pristup informatičkom alatu „Fenix”;

- c. poduzme korake za primjenu nove obveze država članica da objave 100 krajnjih korisnika koji primaju najveći iznos sredstava iz Mehanizma za oporavak i otpornost i da poduzme sve odgovarajuće mjere ako države članice ne provedu ovu odredbu na adekvatan način;
- d. da zajedno s državama članicama navede točan naziv svih socijalnih programa i mjera potpore provedenih u državama članicama s pomoću sredstava iz Mehanizma za oporavak i otpornost; zahtijeva da se u tim programima navede udio sredstava iz Mehanizma za oporavak i otpornost i točno naznače naknade koje su proporcionalno zamijenjene sredstvima iz Mehanizma za oporavak i otpornost u nacionalnoj zaštiti za nezaposlenost, zdravstvo i dugotrajnu skrb;
- e. objasni tijelu nadležnom za davanje razrješnice obrazloženje i logiku iza „Okvira za procjenu ključnih etapa i ciljnih vrijednosti u skladu s Uredbom o Mehanizmu za oporavak i otpornost” i „Metodologije Komisije za utvrđivanje suspenzije plaćanja u skladu s Uredbom o Mehanizmu za oporavak i otpornost” te da razmotri uvođenje dodatnih definicija kako bi se smanjio učinak subjektivnih elemenata koji su u njima sadržani;
- f. procijeni jesu li države članice ostvarile ključne etape u pogledu vladavine prava u planovima za oporavak i otpornost na temelju detaljne procjene, jasnih i fiksnih kriterija te je li sve u potpunosti u skladu sa sudskom praksom Suda Europske unije, ne samo s obzirom na službeno donošenje zakonodavstva o reformi, nego i s obzirom na pravnu i praktičnu primjenu, i to ne na temelju političkih pregovora;
- g. primijeni transparentniji postupak imenovanja za sva radna mjesta, osobito rukovodeća i da razjasni postojeći postupak imenovanja kojem nedostaje transparentnosti i odgovornosti;
- h. ne odobrava nijedan zahtjev za plaćanje osim ako su u potpunosti ostvarene sve ključne etape u području vladavine prava;
- i. podupire države članice u povećanju njihovih administrativnih kapaciteta za upravljanje paralelnim administrativnim sustavima Mehanizma za oporavak i otpornost i provedbe Kohezijskog fonda te im pomaže da smanje nepotrebno administrativno opterećenje, pojednostave natječaje i pruže usmjerenije informacije, čime se MSP-ovima i samozaposlenim osobama olakšava pristup financiranju;
- j. dodatno pazi ako postoje znakovi zlouporabe, prijevare i organiziranog kriminala usmjerene na sredstva dostupna u okviru Mehanizma za oporavak i otpornost zajedno s EUROPOL-om, EPPO-om, OLAF-om i drugim relevantnim akterima te putem sustava za upravljanje nepravilnostima Komisiji i EPPO-u u skladu s relevantnim uredbama podnosi izvješća o sumnjama na prijevaru u okviru Mehanizma za oporavak i otpornost;
- k. pojašnjava da se za sve projekte i mjere koji se financiraju iz bilo kojeg nacionalnog plana za oporavak i otpornost država članica koje sudjeluju u pojačanoj suradnji na temelju Uredbe (EU) 2017/1939 treba smatrati da se financiraju novcem Unije iz Mehanizma za oporavak i otpornost te da su stoga obuhvaćeni područjem djelovanja EPPO-a;

- l. objasni i propisno obrazloži tijelu nadležnom za davanje razrješnice zašto unutarnji revizor nije obavio radnje unutarnje revizije u vezi s Mehanizmom za oporavak i otpornost, posebno u kontekstu procjene rizika unutarnjeg revizora kao temelja za njegovo planiranje revizije, pri čemu bi provedba Mehanizma za oporavak i otpornost trebala biti istaknuta, s obzirom na njegov inovativni karakter i velike financijske uloge;
- m. evaluiira postupak u pogledu izvršenja provedbe preporuka za pojedinu zemlju u okviru europskog semestra i Mehanizma za oporavak i otpornost te, prema potrebi, predloži nove alate za izvršenje provedbe, s obzirom na to da su u nekim državama članicama sve preporuke za pojedinu zemlju obrađene u planu za oporavak i otpornost, dok u drugim (većim) državama članicama nisu obrađene sve preporuke za pojedinu zemlju;
- n. napravi jasnu razliku između proračunskih rezultata i postignutih rezultata u svojoj komunikaciji o Mehanizmu za oporavak i otpornost općenito i konkretnije u vezi s tablicom pokazatelja oporavka i otpornosti, kako bi ispravno informirala širu javnost i izbjegla nesporazume;
- o. poboljša objavljivanje, među ostalim na tablici pokazatelja Mehanizma za oporavak i otpornost, iznosa koje je Unija pozajmila za financiranje Mehanizma za oporavak i otpornost i kamata nastalih pri plaćanju pozajmljenih iznosa te iznosa kamata koje su države članice platile Komisiji na zajmove koji su im stavljani na raspolaganje u okviru Mehanizma za oporavak i otpornost;
- p. 2023. provede analizu nacionalnih rashoda usporedbom rashoda i ulaganja u nacionalnim proračunima prije i nakon stavljanja sredstava iz Mehanizma za oporavak i otpornost na raspolaganje državama članicama koje su primile najveći udio potpore u okviru Mehanizma za oporavak i otpornost kako bi se utvrdilo jesu li se financiranjem iz Mehanizma za oporavak i otpornost zamijenjeni stalni nacionalni rashodi umjesto ulaganja, uzimajući u obzir da je izbjegnuto ozbiljan gospodarski pad nakon pandemije bolesti COVID-19;
- q. izvješćuje tijelo nadležno za davanje razrješnice što su države članice koje su primile pretfinanciranje iz Mehanizma za oporavak i otpornost koje još nije moglo biti dodijeljeno ulaganjima učinile s primljenim sredstvima;
- r. prihvati samo ključne etape i ciljne vrijednosti za koje je primljena dokumentacija kojom se potkrepljuje njezina provedba, a ne samo izjave država članica, te osigura evidentiranje dostatnog revizijskog traga koji obuhvaća sve elemente koji se smatraju relevantnima u postupku procjene ključnih etapa i ciljnih vrijednosti;
- s. uspostavi pouzdan *ex ante* i *ex post* okvir kako bi se provjerilo jesu li sve ključne etape i ciljne vrijednosti zaista provedene i dokumentirane, uključujući dostatan revizijski trag u kojem se bilježi procjena ključnih etapa, pri čemu se posebna pozornost posvećuje procjeni poštovanja načela nenanošenja bitne štete, te kako bi se potkrijepili rezultati za ulaganja kojima se doprinosi zelenim i digitalnim ciljevima u Mehanizmu za oporavak i otpornost;
- t. ponovno razmotri formulaciju izjave o jamstvu Glavne uprave za gospodarske i financijske poslove te da proširi njezino područje djelovanja na usklađenost mjera

koje su financirane iz Mehanizma za oporavak i otpornost s propisima Unije i s nacionalnim propisima za naredne godine s obzirom na nezadovoljavajuće obrazloženje koje je pružila Komisija i njezinu odgovornost kao čuvara Ugovora u pogledu zaštite financijskih interesa Unije;

- u. pomno pratiti ostvarenje ključnih etapa i ciljnih vrijednosti, posebno onih povezanih s revizijom, praćenjem i kontrolom;
- v. procijeni ne samo uspostavu već i stvarno funkcioniranje mehanizama revizije i kontrole država članica u skladu s člankom 22. Uredbe o Mehanizmu za oporavak i otpornost te utvrdi područja koja bi se mogla poboljšati ili učiniti učinkovitijima;
- w. objasni tijelu nadležnom za davanje razrješnice koju je metodologiju primijenila kako bi došla do dogovorenih profila plaćanja, posebno kako su broj i veličina temeljnih ključnih etapa i ciljnih vrijednosti povezani s veličinom pojedinog obroka plaćanja;
- x. ponovno provede analizu Revizorskog suda o profilima plaćanja iz tematskog izvješća br. 21/2022 za sve profile plaćanja svih država članica i izvršiti tijelo nadležno za davanje razrješnice kako se svaki zahtjev za plaćanje odnosi na broj ključnih etapa i ciljnih vrijednosti koje treba ispuniti za svaku državu članicu te da predloži mjere kojima se jamči dovršetak svih ključnih etapa i ciljnih vrijednosti do 31. kolovoza 2026.;
- y. savlada rizike i izazove koji proizlaze iz paralelne provedbe kohezijske politike i Mehanizma za oporavak i otpornost, posebno u pogledu uključenosti lokalnih, regionalnih, gospodarskih i društvenih partnera i organizacija civilnog društva, koji rezultiraju lakšom apsorpcijom sredstava Mehanizma za oporavak i otpornost u odnosu na kohezijsko financiranje, stavljanjem većeg naglaska na uključivanje tih aktera u provedbu Mehanizma za oporavak i otpornost u okviru pristupa zajedničkog upravljanja čiji je cilj i jačanje komplementarnosti između Mehanizma za oporavak i otpornost i kohezijske politike;
- z. snažno potiče države članice koje žele izmijeniti svoje planove za oporavak i otpornost da uključe prekogranične projekte u svoja ulaganja i stave veći naglasak na takve istinski europske projekte općenito; podsjeća da bi se prekograničnim projektima trebala riješiti postojeća uska grla u prijenosu, distribuciji i skladištenju energije, čime bi se osigurala dodana vrijednost Unije; odobrava samo poglavlja koja se odnose na plan REPowerEU država članica koje dodjeljuju najmanje 30 % sredstava za projekte koji imaju prekograničnu ili višedržavnu dimenziju ili učinak, kako je dogovoreno u pregovorima o planu REPowerEU, i da izvješćuje tijelo nadležno za davanje razrješnice;
- a.a. stavlja na raspolaganje puni iznos nepodmirenih zajmova i opozvanih plaćanja samo za prekogranične projekte usmjerene na energetska učinkovitost i ubrzanje energetske tranzicije; potiče Komisiju da predstavi prijedlog o reviziji Uredbe o Mehanizmu za oporavak i otpornost, čime bi se državama članicama omogućilo da zatraže zajam od nepodmirenih zajmova i opozvanih plaćanja za financiranje prekograničnih projekata usmjerenih na energiju; poziva Komisiju da tijelo nadležno za davanje razrješnice obavijesti o napretku u provedbi, obustavi i opozivu plaćanja i zahtjeva za zajmove;

- a.b. prema potrebi ojača svoje revizije sustava u državama članicama za svaki sustav unutarnje kontrole (u slučaju decentraliziranih metoda ili metoda provedbe) i da osigura razuman broj testiranja pojedinačnih dosjea iz javne nabave kako bi se zajamčila uspješnost sustava unutarnje kontrole u praksi;
- a.c. osigura da su provjere dvostrukog financiranja uključene u okvire za reviziju i kontrolu država članica u pogledu programa NGEU, programa za koheziju i ruralni razvoj te da provjerama sustava osigura njihovo pravilno funkcioniranje; osim toga poziva Komisiju da provjeri ne dolazi li do dvostrukog financiranja zbog provođenja provjera koje se temelje na riziku u pogledu svih plaćanja krajnjim korisnicima u okviru tih programa;
- a.d. osigura da je zajamčena pouzdanost repozitorija krajnjih korisnika u državama članicama, posebno u pogledu cjelovitosti i potpunosti, s ciljem da se nakon otkrivanja nepravilnosti u vezi s krajnjim korisnicima osigura ispravno daljnje djelovanje na razini Unije;
- a.e. izvijesti tijelo nadležno za davanje razrješnice o tome što je Komisija učinila kako bi neutralizirala mogući sukob interesa u državama članicama i na razini Unije, posebno u pogledu angažiranja konzultanata.
- a.f. tijelu nadležnom za davanje razrješnice dostavi detaljno izvješće o reformama koje su države članice provele već prije isplate isplata i o obveznim mjerama koje su poduzele kako bi nacionalno pravo prilagodile novim direktivama Unije kao ključnim etapama ili ciljnim vrijednostima u nacionalnim planovima za oporavak i otpornost;

MIŠLJENJE ODBORA ZA VANJSKE POSLOVE

upućeno Odboru za proračunski nadzor

o razrješnici za 2021.: opći proračun EU-a - Komisija
(2022/2081(DEC))

Izvjestiteljica za mišljenje Carina Ohlsson

PRIJEDLOZI

Odbor za vanjske poslove poziva Odbor za proračunski nadzor da kao nadležni odbor u prijedlog rezolucije koji će usvojiti uključi sljedeće prijedloge:

1. podsjeća da su vladavina prava, temeljne vrijednosti EU-a i poštovanje ljudskih prava u zemljama primateljicama uključeni u temeljne akte instrumenata IPA III i Instrumenta za susjedstvo, razvoj i međunarodnu suradnju; poziva Komisiju da izmijeni pomoć ako to bude potrebno zbog prijetnji demokraciji, vladavini prava, ljudskim pravima ili temeljnim slobodama;
2. poziva na to da se u pretpristupnim pregovorima veći prioritet da borbi protiv korupcije i da se naglasak stavi na izgradnju kapaciteta; poziva Komisiju da pošalje jasnu poruku zemljama kandidatkinjama u kojima otpor prema standardima vladavine prava ugrožava ili odgađa pristupanje EU-u; žali što je, prema tematskom izvješću Europskog revizorskog suda 01/2022, 700 milijuna EUR financijske potpore EU-a za poboljšanje vladavine prava na zapadnom Balkanu od 2014. do 2020. imalo slab učinak na temeljne reforme; poziva Komisiju da pošalje jasne signale onim zemljama kandidatkinjama u kojima nazadovanje u pogledu standarda vladavine prava, uključujući ograničenja slobode izražavanja, slobode tiska, prava žena i manjina, zlostavljanje nevladinih organizacija i boraca za ljudska prava, ugrožava ili odgađa njihovo pristupanje EU-u; poziva Komisiju da ispita učinkovitost sredstava utrošenih na poboljšanje stanja vladavine prava u zemljama pristupnicama te da o tome izvijesti odbore AFET i CONT;
3. prima na znanje nalaze Revizorskog suda koji potvrđuju da je rizik od pogreške u tom naslovu VFO-a i dalje visok, među ostalim zbog rashoda do kojih nije došlo i pogrešaka u javnoj nabavi;
4. čvrsto je uvjeren da bi financijski interes EU-a trebalo zaštititi u jednakoj mjeri unutar EU-a i izvan njega te stoga smatra da bi Komisija trebala staviti veći naglasak na sredstva potrošena u trećim zemljama kako bi se provjerilo troše li se ta sredstva u skladu s europskim pravilima i bez povezanosti s prijevarama ili korupcijom, te kako bi se potvrdilo doprinose li ciljevima razvojne i vanjske politike Unije; preporučuje sankcije i obustavu proračunske potpore u zemljama izvan EU-a u kojima državne vlasti očito ne poduzimaju stvarne mjere protiv raširene korupcije, uz istodobno osiguravanje da pomoć stigne do civilnog stanovništva drugim kanalima;

5. konstatira da se Parlament 2021. općenito složio s upotrebom proračunske rezerve Instrumenta za susjedstvo, razvoj i međunarodnu suradnju za političke prioritete, posebno u pogledu potpore borbi protiv pandemije; podsjeća da je financijski paket za izbjeglice iz Sirije i dalje nužno potreban te da se nije mogao predvidjeti; ustraje u tome da bi sva sredstva iz pričuve za hitne slučajeve u tu svrhu trebala prije svega koristiti za nepredviđene okolnosti; poziva na to da se pruže dostatna sredstva za financiranje financijskog paketa za izbjeglice iz Sirije;
6. zabrinut je zbog uništavanja i konfiskacije projekata koje financira EU na Zapadnoj obali; podsjeća na stajalište Vijeća koje je izrazilo svoju predanost da je važno zajamčiti da se u svim sporazumima između Izraela i EU-a mora nedvosmisleno i izričito navesti neprimjenjivost na područja koja su pod okupacijom Izraela od 1967., kao i na nastavak provedbe postojećeg zakonodavstva EU-a i bilateralnih sporazuma koji se primjenjuju na proizvode iz izraelskih naselja;
7. prepoznaje ključnu ulogu UNRWA-e u pružanju ključnih usluga palestinskim izbjeglicama; pohvaljuje rezultate studije o palestinskim školskim udžbenicima koju je proveo Institut Georg Eckert, a koji su pokazali složenost tog pitanja i kojima je potvrđeno da ti udžbenici zadovoljavaju standarde UNESCO-a te da su u njima primijenjeni kriteriji koji su u međunarodnim osvrtima na obrazovanje istaknuti kao važni, uključujući snažnu usmjerenost na pitanje ljudskih prava, no da također, u kontekstu izraelsko-palestinskog sukoba, izražavaju antagonizam prema Izraelu;
8. pozdravlja aktualnu reviziju Komisijina Kodeksa dobre prakse u suzbijanju dezinformacija; naglašava potrebu da EU poveća vidljivost svojeg djelovanja boljom strateškom komunikacijom o svojem vanjskom djelovanju s vlastitim građanima i šire;
9. snažno pohvaljuje napore civilnog društva diljem svijeta u promicanju i obrani ljudskih prava, posebno u vrijeme kada se ograničava prostor za djelovanje civilnog društva i dovodi u pitanje univerzalnost ljudskih prava; poziva Komisiju da osigura da se njezinom pomoći za suradnju poveća potpora civilnom društvu, posebno borcima za ljudska prava, autohtonim narodima i tradicionalnim zajednicama;
10. pohvaljuje odluku Komisije da mobilizira dodatnih 30 milijuna EUR za daljnje jačanje otpornosti i kapaciteta bjeloruskog naroda, koji je pogođen političkom krizom, za promicanje demokratskih promjena u Bjelarusu;

INFORMACIJE O USVAJANJU U ODBORU KOJI DAJE MIŠLJENJE

Datum usvajanja	24.1.2023
Rezultat konačnog glasovanja	+: 56 -: 5 0: 2
Zastupnici nazočni na konačnom glasovanju	Alexander Alexandrov Yordanov, Petras Auštrevičius, Traian Băsescu, Reinhard Bütikofer, Susanna Ceccardi, Włodzimierz Cimoszewicz, Anna Fotyga, Michael Gahler, Sunčana Glavak, Raphaël Glucksmann, Klemen Grošelj, Bernard Guetta, Sandra Kalniete, Dietmar Köster, Andrius Kubilius, Ilhan Kyuchyuk, Jean-Lin Lacapelle, David Lega, Miriam Lexmann, Nathalie Loiseau, Leopoldo López Gil, Thierry Mariani, Pedro Marques, Marisa Matias, David McAllister, Vangelis Meimarakis, Sven Mikser, Francisco José Millán Mon, Javier Nart, Matjaž Nemeč, Gheorghe-Vlad Nistor, Urmas Paet, Demetris Papadakis, Kostas Papadakis, Tonino Picula, Giuliano Pisapia, Thijs Reuten, Nacho Sánchez Amor, Isabel Santos, Radosław Sikorski, Jordi Solé, Sergei Stanishev, Dragoș Tudorache, Hilde Vautmans, Viola von Cramon-Taubadel, Thomas Waitz, Charlie Weimers, Isabel Wiseler-Lima, Salima Yenbou, Bernhard Zimniok, Željana Zovko
Zamjenici nazočni na konačnom glasovanju	Anna-Michelle Asimakopoulou, Özlem Demirel, Markéta Gregorová, Karsten Lucke, Erik Marquardt, Carina Ohlsson, María Soraya Rodríguez Ramos
Zamjenici nazočni na konačnom glasovanju prema čl. 209. st. 7.	Manon Aubry, Damien Carême, Theresa Muigg, Younous Omarjee, Ivan Štefanec

POIMENIČNO KONAČNO GLASOVANJE U ODBORU KOJI DAJE MIŠLJENJE

56	+
PPE	Alexander Alexandrov Yordanov, Anna-Michelle Asimakopoulou, Traian Băsescu, Michael Gahler, Sunčana Glavak, Sandra Kalniete, Andrius Kubilius, David Lega, Miriam Lexmann, Leopoldo López Gil, David McAllister, Vangelis Meimarakis, Francisco José Millán Mon, Gheorghe-Vlad Nistor, Radosław Sikorski, Ivan Štefanec, Isabel Wiseler-Lima, Željana Zovko
Renew	Petras Auštrevičius, Klemen Grošelj, Bernard Guetta, Ilhan Kyuchyuk, Nathalie Loiseau, Javier Nart, Urmas Paet, María Soraya Rodríguez Ramos, Dragoș Tudorache, Hilde Vautmans, Salima Yenbou
S&D	Włodzimierz Cimoszewicz, Raphaël Glucksmann, Dietmar Köster, Karsten Lucke, Pedro Marques, Sven Mikser, Theresa Muigg, Matjaž Nemeč, Carina Ohlsson, Demetris Papadakis, Tonino Picula, Giuliano Pisapia, Thijs Reuten, Nacho Sánchez Amor, Isabel Santos, Sergei Stanishev
The Left	Manon Aubry, Özlem Demirel, Marisa Matias, Younous Omarjee
Verts/ALE	Reinhard Bütikofer, Damien Carême, Markéta Gregorová, Erik Marquardt, Jordi Solé, Viola von Cramon-Taubadel, Thomas Waitz

5	-
ECR	Charlie Weimers
ID	Jean-Lin Lacapelle, Thierry Mariani, Bernhard Zimniok
NI	Kostas Papadakis

2	0
ECR	Anna Fotyga
ID	Susanna Ceccardi

Korišteni znakovi:

+ : za

- : protiv

0 : suzdržani

30.1.2023

MIŠLJENJE ODBORA ZA RAZVOJ

upućeno Odboru za proračunski nadzor

o razrješnici za izvršenje općeg proračuna Europske unije za financijsku godinu 2021., dio III.

Komisija
(2022/2081(DEC))

PRIJEDLOZI

Odbor za razvoj poziva Odbor za proračunski nadzor da kao nadležni odbor u prijedlog rezolucije koji će usvojiti uvrsti sljedeće prijedloge:

1. dovodi u pitanje korištenje pričuve velikih razmjera u okviru Instrumenta za susjedstvo, razvoj i međunarodnu suradnju – Globalna Europa, uspostavljenog Uredbom (EU) 2021/947 Europskog parlamenta i Vijeća¹, u druge svrhe osim odgovora na nove potrebe kojima je namijenjen; poziva države članice da osiguraju da se pričuva mobilizira samo u predviđene svrhe;
2. pozdravlja činjenicu da su sve preporuke Revizorskog suda iz prethodne godine provedene u potpunosti, u većini ili u određenoj mjeri, unatoč visokorizičnoj prirodi razvojne suradnje u okviru izvršenja proračuna EU-a;
3. prepoznaje rad Komisije u primjeni kontrola kojima se osigurava da se transakcije izvršavaju na zakonit način i da se aktivnosti provode u skladu s prioritetima koje je odredio zakonodavac; poziva Komisiju da dodatno poboljša kontrole kako bi se smanjio broj transakcijskih pogrešaka i da u potpunosti provede preporuke Revizorskog suda;
4. ističe činjenicu da legitimnost i učinkovitost razvojne suradnje EU-a ovise o ispravnoj provedbi aktivnosti i njihovu odgovarajućem financiranju; poziva Komisiju da udvostruči napore kako bi pronašla prihvatljive projekte i osigurala dovoljan iznos plaćanja u okviru trenutne gornje granice rashoda;
5. podržava težnju za okupljanjem javnih i privatnih aktera i postizanjem sinergija među različitim politikama u okviru strategije Global Gateway; naglašava da bi dodjela službene razvojne pomoći trebala biti čvrsto usklađena s Programom održivog razvoja do 2030., ciljevima održivog razvoja i Pariškim sporazumom s ciljem ograničavanja globalnog zatopljenja na manje od 1,5°C, kao i poboljšanja otpornosti na negativne učinke klimatskih promjena, te da bi trebalo dosljedno provoditi usklađenost politika u interesu razvoja, demokratsku odgovornost zemalja te dužnu pažnju u pogledu socijalnih i ljudskih prava; žali zbog toga što je jedina uloga Parlamenta u mehanizmima upravljanja koje su usvojile države članice ona promatrača u odboru za strategiju Global Gateway; naglašava da je potrebno osigurati odgovarajući utjecaj Parlamenta u strateškim odlukama koje uključuju sredstva Unije, s obzirom na njegovu nadzornu ulogu u okviru Instrumenta za susjedstvo, razvoj i međunarodnu suradnju Globalna Europa i kao proračunskog tijela; poziva na redovite procjene provedbe strategije Global Gateway i očekuje da će se Europskom parlamentu, kao proračunskom tijelu, pružiti znatan nadzor u tom procesu, što nadilazi jednostavnu ulogu promatrača, s

¹ Uredba (EU) 2021/947 Europskog parlamenta i Vijeća od 9. lipnja 2021. o uspostavi Instrumenta za susjedstvo, razvoj i međunarodnu suradnju – Globalna Europa, izmjeni i stavljanju izvan snage Odluke br. 466/2014/EU Europskog parlamenta i Vijeća te stavljanju izvan snage Uredbe (EU) 2017/1601 Europskog parlamenta i Vijeća i Uredbe Vijeća (EZ, Euratom) br. 480/2009 (SL L 209, 14.6.2021., str. 1.).

obzirom na nadzornu ulogu na koju Europski parlament ima pravo u okviru Instrumenta za susjedstvo, razvoj i međunarodnu suradnju – Globalna Europa, koji je glavni izvor financiranja strategije Global Gateway;

6. naglašava da bi strategija Global Gateway mogla biti prekretnica za partnerske zemlje u razvoju, posebno u Africi, gdje nedostaci fizičke infrastrukture i povezivosti predstavljaju prepreke razvoju, nadalje napominje da za uspjeh te inicijative Komisija treba pružiti sve relevantne informacije Parlamentu kao proračunskom tijelu Europske unije;
7. konstatira da su poboljšano privatno-javno partnerstvo i mobilizacija domaćih resursa u partnerskim zemljama EU-a ključni za nadomještanje manjka financijskih sredstava za postizanje ciljeva održivog razvoja te u tom kontekstu poziva Komisiju da podrži dobro upravljanje i porezno upravljanje u partnerskim zemljama EU-a;
8. potiče Revizorski sud da nastavi s pripremom tematskih izvješća o rashodima za razvojnu suradnju i da u svojim tematskim izvješćima o horizontalnim pitanjima redovito obuhvaća aspekte razvojne suradnje u skladu s načelom usklađenosti politika u interesu razvoja utvrđenim u članku 208. Ugovora o funkcioniranju EU-a; poziva Europski revizorski sud da redovito izrađuje izvješća o provedbi nedavno pokrenute strategije Global Gateway i europske financijske strukture za razvoj, pri čemu će se ta izvješća objaviti i dovesti do političkih preporuka, među ostalim o mjerama koje treba poduzeti kako bi došlo do poboljšanja;
9. poziva na povećanje potpore organizacijama civilnog društva s obzirom na smanjenje prostora za djelovanje civilnog društva i kriminalizaciju civilnog društva u mnogim zemljama u razvoju; naglašava vrijednost pružanja usluga i potpore lokalnim zajednicama putem lokalnih nevladinih organizacija u zemljama u razvoju; potiče Komisiju da, kad god je to moguće, prednost da lokalnim nevladinim organizacijama kako bi se osigurala bolja izgradnja kapaciteta za lokalne nevladine organizacije na terenu; ističe učinkovitost lokalne odgovornosti u provedbi projekata u pogledu određivanja prioriteta, dodjele resursa i stvaranja lokalnog znanja i iskustva;
10. žali zbog trajnih velikih poteškoća s kojima se suočavaju male lokalne nevladine organizacije, uključujući religijske organizacije, u pogledu pristupa sredstvima Unije zbog vrlo zahtjevnih povezanih postupaka; poziva Komisiju da u potpunosti iskoristi postojeće fleksibilnosti, kao i nove fleksibilnosti koje bi mogle nastati zahvaljujući tekućoj reviziji Financijske uredbe, bez preuzimanja nerazumnih fiducijarnih rizika, te da predloži potrebne izmjene pravila;
11. podržava napore koje je EU poduzeo kako bi pružio potporu Ukrajini putem instrumenata vanjske politike EU-a, uključujući oblike makrofinancijske pomoći; naglašava da je za cijelu 2023. potreban širi strukturni instrument za financijsku potporu Ukrajini, kao i daljnja tekuća potpora EU-a Ukrajini, uključujući akcijski plan i financiranje za obnovu zemlje;
12. naglašava posebnu važnost uključivanja lokalnih organizacija u provedbu razvojne suradnje EU-a, s posebnim naglaskom na potpori pristupu obrazovanju za sve;
13. potiče Komisiju da navede nacionalne ciljeve potrošnje u pogledu najavljene dodjele od najmanje 10 % sredstava za obrazovanje te da obavijesti Parlament o uključenosti

lokalnih partnera zaduženih za provedbu;

14. poziva na djelovanje kojim će se među krajnjim korisnicima pomoći povećati vidljivost napora, a u konačnici i uključenih sredstava EU-a/europskih sredstava.

INFORMACIJE O USVAJANJU U ODBORU KOJI DAJE MIŠLJENJE

Datum usvajanja	25.1.2023
Rezultat konačnog glasovanja	+: 22 -: 2 0: 0
Zastupnici nazočni na konačnom glasovanju	Barry Andrews, Eric Andrieu, Hildegard Bentele, Stéphane Bijoux, Dominique Bilde, Udo Bullmann, Catherine Chabaud, Beata Kempa, Karsten Lucke, Janina Ochojska, Michèle Rivasi, Christian Sagartz, Tomas Tobé, Miguel Urbán Crespo, Bernhard Zimniok
Zamjenici nazočni na konačnom glasovanju	Ilan De Basso, Malte Gallée, Marlene Mortler, María Soraya Rodríguez Ramos, Carlos Zorrinho
Zamjenici nazočni na konačnom glasovanju prema čl. 209. st. 7.	Claude Gruffat, Miriam Lexmann, Aušra Maldeikienė, Carles Puigdemont i Casamajó

POIMENIČNO KONAČNO GLASOVANJE U ODBORU KOJI DAJE MIŠLJENJE

22	+
ECR	Beata Kempa
NI	Carles Puigdemont i Casamajó
PPE	Hildegard Bentele, Miriam Lexmann, Aušra Maldeikienė, Marlene Mortler, Janina Ochojska, Christian Sagartz, Tomas Tobé
Renew	Barry Andrews, Stéphane Bijoux, Catherine Chabaud, María Soraya Rodríguez Ramos
S&D	Eric Andrieu, Udo Bullmann, Ilan De Basso, Karsten Lucke, Carlos Zorrinho
The Left	Miguel Urbán Crespo
Verts/ALE	Malte Gallée, Claude Gruffat, Michèle Rivasi

2	-
ID	Dominique Bilde, Bernhard Zimniok

0	0

Korišteni znakovi:

+ : za

- : protiv

0 : suzdržani

MIŠLJENJE ODBORA ZA ZAPOŠLJAVANJE I SOCIJALNA PITANJA

upućeno Odboru za proračunski nadzor

o razrješnici za izvršenje općeg proračuna Europske unije za financijsku godinu 2021. – Komisija
(2022/2081(DEC))

Izvjestiteljica za mišljenje: Romana Tomc

PRIJEDLOZI

Odbor za zapošljavanje i socijalna pitanja poziva Odbor za proračunski nadzor da kao nadležni odbor u prijedlog rezolucije koji će usvojiti uvrsti sljedeće prijedloge:

1. podsjeća da je 2021. bila prva financijska godina obuhvaćena višegodišnjim financijskim okvirom (VFO) za razdoblje 2021. – 2027.;
2. prima na znanje da su na izvršenje proračuna za 2021. znatno utjecala kašnjenja pri donošenju novih pravnih osnova te nova pravila za strukturne fondove, kao i aktualna kriza bolesti COVID-19 i njezine socijalne posljedice, koje su utjecale na proračun u socijalnom području usvojen prije krize;
3. konstatira da su do kraja 2021. ukupne nepodmirene obveze iznosile 341,6 milijardi EUR; ističe, međutim, da su se nepodmirene obveze iz proračuna EU-a znatno smanjile u odnosu na rekordno visoku razinu od 303,2 milijarde EUR na kraju 2020., i to uglavnom zbog kašnjenja u početku provedbe sredstava pod podijeljenim upravljanjem u sklopu VFO-a za razdoblje 2021. – 2027.; napominje da su nepodmirene obveze za naslov 2.a „Kohezijska politika” iznosile 120,4 milijarde EUR;
4. podsjeća da su rashodi u okviru tog podnaslova usmjereni na jačanje konkurentnosti i smanjenje nejednakosti u razvoju različitih država članica i regija EU-a; ističe važnost kohezijske politike EU-a u podupiranju provedbe europskog stupa socijalnih prava te u pomaganju državama članicama i regijama u iskorištavanju novih mogućnosti i nošenju s izazovima kao što su globalizacija, nezaposlenost, industrijske promjene, digitalizacija, kao i u podupiranju usavršavanja i prekvalifikacije te cjeloživotnog učenja;
5. izražava zadovoljstvo zbog toga što je najveći dio proračuna Unije dodijeljen političkom cilju „Kohezija, otpornost i vrijednosti”; pozdravlja činjenicu da se nakon tog cilja najveći iznos sredstava izdvaja za prirodne resurse i okoliš;

Napomene o podnaslovu 2.a VFO-a „Gospodarska, socijalna i teritorijalna kohezija”

Opće napomene

6. izražava zabrinutost zbog povećanja ukupne razine pogreške u rashodima proračuna EU-a na 3 % u 2021., u usporedbi s 2,7 % u 2020.; primjećuje, s osobitom zabrinutošću, da je 2021. procijenjena ukupna razina pogreške u podnaslovu 2.a „Gospodarska, socijalna i teritorijalna kohezija” iznosila 4,1 %; ističe da je usprkos blagom smanjenju ta brojka i dalje znatno iznad praga značajnosti od 2 %; prima na znanje da se većina rashoda u tom području smatra visokorizičnima jer se ponajprije temelji na naknadama i često podliježe složenim pravilima; konstatira da su najčešće pogreške u naslovu koji se odnosi na koheziju uključivale neprihvatljive projekte i povrede pravila unutarnjeg tržišta, među kojima prednjači neusklađenost s pravilima o javnoj nabavi i državnim potporama; poziva na hitno djelovanje kako bi se u budućnosti smanjila stopa pogreške, a posebno u novom razdoblju financiranja;
7. sa zabrinutošću napominje da se gotovo polovica nepodmirenih obveza iz proračuna Unije i instrumenta *Next Generation EU* (NGEU) u 2021. (152,9 milijardi EUR) odnosila na programe u okviru podnaslova 2.a;
8. podsjeća na ključnu ulogu koju revizijska tijela u državama članicama imaju u okviru jamstva i kontrole u području kohezijske politike; izražava zabrinutost zbog činjenice da je Revizorski sud za financijsku godinu 2021. zaključio da su nedostaci otkriveni u postupcima uzorkovanja koje su primjenjivala neka revizijska tijela smanjili vjerodostojnost tog rada; pozdravlja zajedničke napore Komisije i revizijskih tijela koji su rezultirali „dopisom o dobroj praksi” za dokumentiranje rada revizijskih tijela, što je prvi korak prema poboljšanju;

Posebne napomene o Programu Europske unije za zapošljavanje i socijalne inovacije (EaSI)

9. sa zadovoljstvom napominje da su 2021. godine financijski instrumenti EaSI-ja (koji obuhvaćaju jamstvo za mikrofinanciranje i socijalno poduzetništvo EaSI-ja, dio za ulaganja u izgradnju kapaciteta i instrument koji se financira iz EaSI-ja) nastavili podupirati mikropoduzeća i socijalna poduzeća te da su od njegova pokretanja do 30. rujna 2021. potpisani sporazumi o jamstvu u vrijednosti od 401 milijun EUR, što je dovelo do ukupno 154 137 zajmova mikropoduzećima i socijalnim poduzećima u vrijednosti od 2,5 milijardi EUR; međutim, izražava žaljenje zbog kasnog početka EaSI-ja u 2021. zbog pandemije bolesti COVID-19 i drugih problema;

Posebne napomene o Europskom socijalnom fondu (ESF) i Europskom socijalnom fondu plus (ESF+)

10. podsjeća da je ESF+ od ključne važnosti kao glavni instrument EU-a za ulaganje u ljude, čime pruža važan doprinos politikama EU-a u području zapošljavanja, obrazovanja i vještina, kao i socijalnoj politici, uključujući strukturne reforme u tim područjima, visoku razinu zapošljavanja, otvaranje kvalitetnih radnih mjesta te borbu protiv siromaštva i socijalne isključenosti; napominje da ESF i ESF+, kako bi ispunili svoje ciljeve, trebaju uživati adekvatnu financijsku i političku potporu EU-a te nacionalnih i regionalnih institucija, osobito u svjetlu aktualnih kriza te radi doprinosa provedbi načela europskog stupa socijalnih prava i postizanju ciljeva iz Porta; napominje da je 2021. za programe ESF-a za razdoblje 2014. – 2020. isplaćeno gotovo 14,6 milijardi EUR, a za Pomoć za oporavak za koheziju i europska područja (REACT-

EU) gotovo 320 milijuna EUR, čime je stopa apsorpcije povećana na 61 % (ukupna plaćanja u usporedbi s dodijeljenim sredstvima, uključujući REACT-EU);

11. konstatira da je, za razliku od financijske potpore REACT-EU-a, došlo do znatnih kašnjenja u početku provedbe podijeljenog upravljanja sredstvima iz fonda ESF+, što se odražava u relevantnoj stopi izvršenja;
12. napominje da se ukupni iznos isplaćen za Fond europske pomoći za najpotrebitije (FEAD) 2021. povećao na 610,8 milijuna EUR zbog dodatnih sredstava (81 milijun EUR) stavljenih na raspolaganje u okviru REACT-EU-a;
13. prima na znanje da je u Europskoj uniji u prosjeku više od jedne petine osoba i jedne četvrtine djece i dalje izloženo riziku od siromaštva ili socijalne isključenosti; podsjeća na obvezu EU-a da u okviru FEAD-a i fonda ESF+ pruži potporu najpotrebitijima te da na taj način ublaži najgore oblike siromaštva u Uniji kao što su oskudica hranom, beskućništvo i siromaštvo djece; napominje da FEAD godišnje pomaže oko 13 milijuna ljudi, uključujući oko četiri milijuna djece mlađe od 15 godina;
14. hitno poziva Komisiju da zaposli interno ugostiteljsko osoblje kako bi se osigurali dobri radni uvjeti i izbjegla otpuštanja;

Zaključak

15. poziva Komisiju da popratiti sve pogreške koje je utvrdio Revizorski sud i, po potrebi, zatraži dodatne financijske ispravke;
16. prima na znanje činjenicu da je Komisija predana nastavku bliske suradnje s revizijskim tijelima kako bi osnažila njihov kapacitet za sprečavanje i ispravljanje pogrešaka, za bolju dokumentaciju revizijskog rada, a time i za doprinos postupku davanja jamstava;
17. traži od Komisije da što prije provede sve preostale preporuke Revizorskog suda.

INFORMACIJE O USVAJANJU U ODBORU KOJI DAJE MIŠLJENJE

Datum usvajanja	24.1.2023
Rezultat konačnog glasovanja	+: 39 -: 3 0: 2
Zastupnici nazočni na konačnom glasovanju	João Albuquerque, Atidzhe Alieva-Veli, Dominique Bilde, Gabriele Bischoff, Vilija Blinkevičiūtė, Milan Brglez, David Casa, Leila Chaibi, Ilan De Basso, Margarita de la Pisa Carrión, Özlem Demirel, Estrella Durá Ferrandis, Lucia Ďuriš Nicholsonová, Rosa Estaràs Ferragut, Helmut Geuking, Alicia Homs Ginel, Agnes Jongerius, Irena Joveva, Radan Kanev, Katrin Langensiepen, Miriam Lexmann, Elena Lizzi, Sara Matthieu, Max Orville, Kira Marie Peter-Hansen, Dragoș Pîslaru, Dennis Radtke, Elżbieta Rafalska, Guido Reil, Daniela Rondinelli, Mounir Satouri, Monica Semedo, Romana Tomc, Marianne Vind
Zamjenici nazočni na konačnom glasovanju	Abir Al-Sahlani, Konstantinos Arvanitis, Robert Biedroń, Krzysztof Hetman, Livia Járóka, Peter Lundgren
Zamjenici nazočni na konačnom glasovanju prema čl. 209. st. 7.	Deirdre Clune, Jens Geier, Robert Hajšel, Mircea-Gheorghe Hava

POIMENIČNO KONAČNO GLASOVANJE U ODBORU KOJI DAJE MIŠLJENJE

39	+
ECR	Margarita de la Pisa Carrión
NI	Livia Járóka, Daniela Rondinelli
PPE	David Casa, Deirdre Clune, Rosa Estarás Ferragut, Helmut Geuking, Mircea-Gheorghe Hava, Krzysztof Hetman, Radan Kanev, Miriam Lexmann, Dennis Radtke, Romana Tomc
Renew	Atidzhe Alieva-Veli, Abir Al-Sahlani, Lucia Ďuriš Nicholsonová, Irena Joveva, Max Orville, Dragoș Pîslaru, Monica Semedo
S&D	João Albuquerque, Robert Biedroń, Gabriele Bischoff, Vilija Blinkevičiūtė, Milan Brglez, Ilan De Basso, Estrella Durá Ferrandis, Jens Geier, Robert Hajšel, Alicia Homs Ginel, Agnes Jongerius, Marianne Vind
The Left	Konstantinos Arvanitis, Leila Chaibi, Özlem Demirel
Verts/ALE	Katrin Langensiepen, Sara Matthieu, Kira Marie Peter-Hansen, Mounir Satouri

3	-
ECR	Peter Lundgren
ID	Dominique Bilde, Guido Reil

2	0
ECR	Elzbieta Rafalska
ID	Elena Lizzi

Korišteni znakovi:

+ : za

- : protiv

0 : suzdržani

13.2.2023

MIŠLJENJE ODBORA ZA OKOLIŠ, JAVNO ZDRAVLJE I SIGURNOST HRANE

upućeno Odboru za proračunski nadzor

o razrješnici za izvršenje općeg proračuna Europske unije za financijsku godinu 2021., dio III.
– Komisija i izvršne agencije
(2022/2081(DEC))

Izvjestitelj za mišljenje: Pascal Canfin

PRIJEDLOZI

Odbor za okoliš, javno zdravlje i sigurnost hrane poziva Odbor za proračunski nadzor da kao nadležni odbor u prijedlog rezolucije koji će usvojiti uvrsti sljedeće prijedloge:

1. izražava zadovoljstvo načinom na koji se Komisija tijekom 2021. ukupno koristila sredstvima u proračunskim naslovima za okoliš, djelovanje u području klime, javno zdravlje i sigurnost hrane;
2. izražava zadovoljstvo radom pet decentraliziranih agencija koje pod njezinom nadležnošću obavljaju tehničke, znanstvene i upravljačke zadaće, čime pomažu institucijama Unije pri razradi i provedbi politika u područjima okoliša, djelovanja u području klime, javnog zdravlja i sigurnosti hrane, kao i izvršenjem proračuna tih agencija; naglašava da se, s obzirom na razmjere trenutanih i budućih izazova, moraju osigurati dovoljna sredstva i više ljudskih resursa za agencije i glavne uprave Komisije koje se bave područjem zaštite okoliša, djelovanja u području klime, javnog zdravlja i sigurnosti hrane, a posebno za Glavnu upravu za okoliš, istodobno zadržavajući odgovornu proračunsku politiku;
3. napominje da je Revizorski sud u svojem godišnjem izvješću o izvršenju proračuna za financijsku godinu 2021. ponovno zabilježio značajnu razinu pogreške u području potrošnje „prirodni resursi i okoliš”, pri čemu podsjeća da potrošnja u tim područjima podliježe složenim uvjetima i pravilima o prihvatljivosti i upozorava na vrste pogrešaka koje se mogu pojaviti, što su najčešće neprihvatljivi korisnici ili troškovi, administrativne pogreške i neispunjenje obveza u pogledu poljoprivrede i okoliša;
4. ponavlja s velikom zabrinutošću da, prema reviziji uspješnosti Revizorskog suda u pogledu uključivanja klimatskih pitanja i biološke raznolikosti, Komisija nije u dovoljnoj mjeri uzela u obzir postojeća preklapanja ciljeva u području klime i biološke raznolikosti pri izračunu doprinosa godišnjih rashoda u sklopu višegodišnjeg financijskog okvira (VFO) ciljevima biološke raznolikosti te nije izvijestila o postojećim preklapanjima između ciljeva u području klime i biološke raznolikosti u programskim izvještajima ili u godišnjem izvješću o upravljanju proračunom EU-a i o njegovoj uspješnosti za 2021.; poziva Komisiju da osigura da se najmanje 30 %

ukupnog iznosa proračuna EU-a i rashoda Instrumenta EU-a za oporavak dodijeli za potporu klimatskim ciljevima;

Okoliš i djelovanje u području klime

5. napominje da je 2021. proračun Glavne uprave za okoliš dosegnuo 534 milijuna EUR u odobrenim sredstvima za preuzimanje obveza i 440 milijuna EUR u odobrenim sredstvima za plaćanje te žali zbog toga što je, unatoč opetovanim pozivima Parlamenta, prema planovima radnih mjesta Komisije predviđeno samo 397 stalnih i privremenih radnih mjesta od 1. travnja 2021.¹; ističe da je stopa izvršenja odobrenih sredstava kojima izravno upravlja Glavna uprava za okoliš na kraju godine bila viša od 99 %;
6. pozdravlja činjenicu da je udio plaćanja koja je izvršila Glavna uprava za okoliš, a koja su premašivala zakonske rokove, 2021. dodatno smanjen (1,51 % u usporedbi s 3,26 % 2020.);
7. prima na znanje tematsko izvješće Revizorskog suda br. 21/2021² i njegov zaključak da bi se moglo učiniti više za borbu protiv nezakonite sječe i za poboljšanje fokusa mjera ruralnog razvoja za šumarstvo na biološku raznolikost i klimatske promjene; izražava zabrinutost zbog nedostataka u provedbi Uredbe (EU) br. 995/2010³ u državama članicama i zbog toga što često nedostaju učinkovite provjere, uključujući od strane Komisije;
8. napominje da je 2021. Glavna uprava za klimatsku politiku upravljala s 18,47 milijuna EUR pod naslovom „Klimatska politika” proračuna Unije, dok je 3 698,50 milijuna EUR bilo dostupno za inovacijski fond; također napominje da je na kraju godine spomenuta glavna uprava raspolagala s 285 članova osoblja;
9. napominje da Glavna uprava za klimatsku politiku i Glavna uprava za proračun prate cilj izdvajanja 20 % sredstava u VFO-u za razdoblje 2014. – 2020. za klimatske ciljeve te da Komisija izvješćuje da je 20,15 % proračuna Unije tijekom tog razdoblja potrošeno na aktivnosti povezane s klimom; osim toga, napominje da preliminarni podaci pokazuju da je 32,5 % proračuna za 2021. bilo namijenjeno djelovanju u području klime, u skladu s planovima iz Međuinstitucijskog sporazuma da se najmanje 30 % VFO-a za razdoblje 2021. – 2027. iskoristi u tu svrhu;
10. s dubokom zabrinutošću prima na znanje zaključak Revizorskog suda iz tematskog izvješća br. 9/2022⁴, u kojem se navodi da prijavljena potrošnja nije uvijek bila povezana s djelovanjem u području klime, da je iznos za koji je prijavljeno da je potrošen u tu svrhu procijenjen većim od stvarnog za najmanje 72 milijarde EUR, što znači da je samo oko 13 % proračuna za razdoblje 2014. – 2020. potrošeno na ciljeve povezane s klimom; stoga izražava žaljenje zbog toga što bi i u izvješćima Komisije za

¹ https://commission.europa.eu/system/files/2021-06/db2022_wd_2_human_resources_web_0.pdf

² Financijska sredstva EU-a za bioraznolikost i klimatske promjene u šumama EU-a: pozitivni, ali ograničeni rezultati, 4. listopada 2021.

³ Uredba (EU) br. 995/2010 Europskog parlamenta i Vijeća od 20. listopada 2010. o utvrđivanju obveza gospodarskih subjekata koji stavljaju u promet drvo i proizvode od drva (SL L 295, 12.11.2010., str. 23.).

⁴ Potrošnja sredstava u području klime u okviru proračuna EU-a za razdoblje 2014. – 2020. – Prijavljeni iznos veći je od stvarnoga, 30. svibnja 2022.

razdoblje 2021. – 2027. mogli postojati problemi s pouzdanošću podataka;

11. ističe važnost odgovarajućeg nadzora rashoda u području klime u proračunu EU-a i poziva Komisiju na odgovornost za provedbu stabilne i pouzdane metodologije, u skladu s obvezama preuzetima u sporazumu o VFO-u i stavku 16.d Međuinstitucijskog sporazuma od 16. prosinca 2020.;
12. poziva Komisiju da Parlamentu dostavi godišnje izvješće s detaljnim podacima o doprinosu svake proračunske stavke ciljevima povezanim s uključivanjem klimatskih mjera i biološkom raznolikošću, kako bi se olakšalo njihovo praćenje; nadalje poziva Komisiju da izvijesti o tome postoji li neka proračunska stavka koja nije u skladu s kriterijem nenanošenja bitne štete u smislu Uredbe o taksonomiji;
13. izražava žaljenje zbog zaključka Revizorskog suda iz njegova tematskog izvješća br. 16/2021⁵ da poljoprivredna sredstva EU-a namijenjena djelovanju u području klime nisu doprinijela smanjenju emisija stakleničkih plinova; dijeli mišljenje Revizorskog suda da bi nova zajednička poljoprivredna politika trebala biti usmjerena na smanjenje emisija iz poljoprivrede te da bi trebala biti odgovornija i transparentnija u pogledu svojeg doprinosa ublažavanju klimatskih promjena; s velikom zabrinutošću ponavlja da je Revizorski sud zaključio da je iznos od 17,2 milijarde EUR koji je Komisija prijavila za doprinos ZPP-a ciljevima u području klime i biološke raznolikosti precijenjen za 8,9 milijardi EUR;
14. ponovno izražava duboku zabrinutost zbog toga što se u godišnjem izvješću o radu Glavne uprave za klimatsku politiku za 2021. ponavlja zadržka, prisutna u njezinim godišnjim izvješćima o radu od 2010., zbog reputacijskih, pravnih, financijskih i institucionalnih razloga povezanih sa znatnim sigurnosnim rizicima utvrđenima u održavanju i radu registra Unije u sklopu sustava EU-a za trgovanje emisijama;

Javno zdravlje, sigurnost hrane, zdravlje i dobrobit životinja te zdravlje biljaka

15. ističe ulogu Glavne uprave za zdravlje i sigurnost hrane u omogućivanju koordiniranog odgovora na pandemiju bolesti COVID-19 u svim državama članicama tijekom 2021.; prima na znanje rad na stvaranju europske zdravstvene unije, uz odlučne korake prema donošenju novih mandata EMA-e i ECDC-a te osnivanju HERA-e; potvrđuje uspjeh u području medicinskih proizvoda i procjene zdravstvenih tehnologija te napredak u pogledu europskog plana za borbu protiv raka;
16. žali zbog toga što unatoč opetovanim pozivima odbora BUDG, CONT i ENVI Komisija još uvijek nije dostavila detaljnu raščlambu iznosa predujama i drugih subvencija koje je Unija isplatila svakom farmaceutskom poduzeću uključenom u razvoj cjepiva protiv bolesti COVID-19; poziva Komisiju da uspostavi transparentne mehanizme za sljedivost javnih ulaganja EU-a; nadalje poziva Komisiju da započne provjeravati pravilnost provedbe ugovora o predviđenoj kupoprodaji cjepiva i ugovora o kupnji cjepiva 2023., a ne krajem 2024., kako je trenutačno predviđeno;
17. napominje da je 2021. Glavna uprava za zdravlje i sigurnost hrane bila odgovorna za

⁵ Zajednička poljoprivredna politika i klima – polovica financijskih sredstava EU-a predviđenih za klimu troši se u okviru ZPP-a, ali se emisije iz poljoprivrede ne smanjuju, 21. lipnja 2021.

izvršenje proračuna Instrumenta za hitnu potporu te da je do kraja 2021. ta glavna uprava dodijelila više od 2,55 milijardi EUR kao predujam proizvođačima cjepiva u kontekstu nabave cjepiva protiv bolesti COVID-19; sa zabrinutošću napominje da na temelju revizije Revizorskog suda iz 2021. Komisija nije na odgovarajući način provjerila jesu li za isplate ugovarateljima poštovani financijski uvjeti njezinih ugovora o predviđenoj kupoprodaji s proizvođačima doza cjepiva protiv bolesti COVID-19;

18. žali zbog toga što, prema tematskom izvješću Revizorskog suda br. 19/2022⁶, zajednički pregovarački tim EU-a nije bio uključen u preliminarne pregovore o dosad najvećem ugovoru o kupnji cjepiva (1,8 milijardi doza) s Pfizerom; sa zabrinutošću napominje da su svi ključni elementi sporazuma predstavljenog upravljačkom odboru 9. travnja 2021. dogovoreni tijekom preliminarne pregovora između proizvođača i predsjednice Komisije;
19. napominje da je 2021. proračun Glavne uprave za zdravlje i sigurnost hrane dosegnuo 1 162,42 milijuna EUR za njezina područja politike i da je ta uprava imala 774 zaposlenih; ističe da je stopa izvršenja obveza iznosila 65,84 %, a plaćanja 63,51 %;
20. primjećuje da je Glavna uprava za zdravlje i sigurnost hrane 2021. imala prosječnu stopu preostale pogreške od 0,5 %, što je ispod praga značajnosti od 2 %;
21. prima na znanje činjenicu da se postotak plaćanja povezanih s upravljanjem bespovratnim sredstvima koja je Glavna uprava za zdravlje i sigurnost hrane izvršila na vrijeme 2021. smanjio na 86 % (95 % u 2020.), što je bilo ispod cilja od 95 %;

Tijelo za pripravnost i odgovor na zdravstvene krize (HERA)

22. napominje da je HERA osnovana 1. listopada 2021. kao unutarnja služba Komisije i da je njezina misija podupirati prioritete Komisije u području javnog zdravlja, pripravnosti i upravljanja krizama u sektorima zdravstva, istraživanja i inovacija te industrije; napominje da se Uredbom o ozbiljnim prekograničnim prijetnjama zdravlju⁷ od Komisije zahtijeva da do 31. prosinca 2024. procijeni potrebu za osnivanjem HERA-e kao zasebnog subjekta, uzimajući u obzir relevantne agencije ili tijela aktivna u području pripravnosti i odgovora u području zdravstva;
23. žali zbog toga što se odluka Komisije o financiranju HERA-e u velikoj mjeri oslanjala na program „EU za zdravlje”, čime je njegov proračun smanjen za više od polovine, uz doprinos programa „EU za zdravlje” u iznosu od 2,795 milijardi EUR za HERA-u u razdoblju od 2021. do 2027.; sa zabrinutošću napominje da je takvo smanjenje utjecalo na sposobnost ambicioznog financiranja drugih aktivnosti programa „EU za zdravlje”, kako je predviđeno Uredbom (EU) 2021/522, uključujući ugrožavanje mjera u okviru europskog plana za borbu protiv raka i potrebnu potporu za stvaranje europskog prostora za zdravstvene podatke; žali zbog toga što je Komisija dodjeljivanjem tako znatnih iznosa HERA-i prekršila dogovorene gornje granice financiranja minimalne i

⁶ Nabava cjepiva protiv bolesti COVID-19 u EU-u – Nakon početnih izazova osigurano je dovoljno doza, no uspješnost samoga procesa nije dostatno procijenjena, 12. rujna 2022.

⁷ Uredba (EU) 2022/2371 Europskog parlamenta i Vijeća od 23. studenoga 2022. o ozbiljnim prekograničnim prijetnjama zdravlju i o stavljanju izvan snage Odluke br. 1082/2013/EU, SL L 314, 6.12.2022., str. 26.

maksimalne potrošnje utvrđene u Uredbi „EU za zdravlje”;

24. primjećuje blisku suradnju dužnosnika Komisije i industrije u okviru aktivnosti HERA-e; poziva na uspostavu strogih pravila o transparentnosti i sukobu interesa kako bi se osiguralo povjerenje javnosti u HERA-u i njezina komercijalna neovisnost;
25. potiče Komisiju da primjenjuje visok stupanj transparentnosti na sve trenutačne i buduće zajedničke aktivnosti javne nabave i povezane ugovore o kupnji u području zdravstva; ustraje u tome da bi njezine relevantne glavne uprave trebale uspostaviti čvrst i transparentan okvir javne nabave EU-a, za slučajeve kada se djelomično ili u potpunosti koriste sredstva iz proračuna EU-a, koji bi Parlamentu omogućio sveobuhvatni nadzor, posebno nad rashodovnim područjima povezanima s velikim zdravstvenim krizama; u skladu s prevladavajućim javnim interesom navedenim u Uredbi 1049/2001 i potrebom za osiguravanjem povjerenja javnosti; poziva Komisiju da u potpunosti stavi na raspolaganje sve sklopljene ugovore o (predviđenoj) kupoprodaji cjepiva za bolest COVID-19;
26. smatra da se na temelju dostupnih podataka i izvješća o provedbi Komisiji može odobriti razrješnica za rashode u područjima okolišne i klimatske politike, javnog zdravlja i sigurnosti hrane za financijsku godinu 2021.

INFORMACIJE O USVAJANJU U ODBORU KOJI DAJE MIŠLJENJE

Datum usvajanja	9.2.2023
Rezultat konačnog glasovanja	+: 62 -: 13 0: 0
Zastupnici nazočni na konačnom glasovanju	Mathilde Androuët, Traian Băsescu, Aurélie Beigneux, Hildegard Bentele, Alexander Bernhuber, Michael Bloss, Delara Burkhardt, Pascal Canfin, Mohammed Chahim, Tudor Ciuhodaru, Nathalie Colin-Oesterlé, Bas Eickhout, Cyrus Engerer, Agnès Evren, Helène Fritzon, Malte Gallée, Andreas Glück, Catherine Griset, Teuvo Hakkarainen, Anja Hazekamp, Martin Hojsík, Pär Holmgren, Jan Huitema, Petros Kokkalis, Ewa Kopacz, Joanna Kopcińska, Peter Liese, César Luena, Marian-Jean Marinescu, Liudas Mažylis, Tilly Metz, Silvia Modig, Dolors Montserrat, Ljudmila Novak, Jutta Paulus, Stanislav Polčák, Erik Poulsen, Frédérique Ries, María Soraya Rodríguez Ramos, Sándor Rónai, Christine Schneider, Ivan Vilibor Sinčić, Maria Spyra, Véronique Trillet-Lenoir, Achille Variati, Petar Vitanov, Alexandr Vondra, Pernille Weiss, Emma Wiesner, Michal Wiezik, Tiemo Wölken, Anna Zalewska
Zamjenici nazočni na konačnom glasovanju	João Albuquerque, Eric Andrieu, Nicolás González Casares, Robert Hajšel, Billy Kelleher, Ska Keller, Sara Matthieu, Sirpa Pietikäinen, Manuela Ripa, Robert Roos, Massimiliano Salini, Christel Schaldemose, Sarah Wiener, Jadwiga Wiśniewska
Zamjenici nazočni na konačnom glasovanju prema čl. 209. st. 7.	Karolin Braunsberger-Reinhold, Clare Daly, Ilan De Basso, Jarosław Duda, Niclas Herbst, Beata Kempa, Karsten Lucke, Johan Nissinen, Jörgen Warborn

POIMENIČNO KONAČNO GLASOVANJE U ODBORU KOJI DAJE MIŠLJENJE

62	+
PPE	Traian Băsescu, Hildegard Bentele, Alexander Bernhuber, Nathalie Colin-Oesterlé, Jaroslav Duda, Agnès Evren, Niclas Herbst, Ewa Kopacz, Peter Liese, Marian-Jean Marinescu, Liudas Mažylis, Dolors Montserrat, Ljudmila Novak, Sirpa Pietikäinen, Stanislav Polčák, Massimiliano Salini, Christine Schneider, Maria Sпыraki, Jörgen Warborn, Pernille Weiss
Renew	Pascal Canfin, Andreas Glück, Martin Hojsík, Jan Huitema, Billy Kelleher, Erik Poulsen, Frédérique Ries, María Soraya Rodríguez Ramos, Véronique Trillet-Lenoir, Emma Wiesner, Michal Wiezik
S&D	João Albuquerque, Eric Andrieu, Delara Burkhardt, Mohammed Chahim, Tudor Ciuhodaru, Ilan De Basso, Cyrus Engerer, Helène Fritzon, Nicolás González Casares, Robert Hajšel, Karsten Lucke, César Luena, Sándor Rónai, Christel Schaldemose, Achille Variati, Petar Vitanov, Tiemo Wölken
The Left	Clare Daly, Anja Hazekamp, Petros Kokkalis, Silvia Modig
Verts/ALE	Michael Bloss, Bas Eickhout, Malte Gallée, Pär Holmgren, Ska Keller, Sara Matthieu, Tilly Metz, Jutta Paulus, Manuela Ripa, Sarah Wiener

13	-
ECR	Beata Kempa, Joanna Kopcińska, Johan Nissinen, Robert Roos, Alexandr Vondra, Jadwiga Wiśniewska, Anna Zalewska
ID	Mathilde Androuët, Aurélia Beigneux, Catherine Griset, Teuvo Hakkarainen
NI	Ivan Vilibor Sinčić
PPE	Karolin Braunsberger-Reinhold

0	0

Korišteni znakovi:

+ : za

- : protiv

0 : suzdržani

31.1.2023

MIŠLJENJE ODBORA ZA PROMET I TURIZAM

upućeno Odboru za proračunski nadzor

o razrješnici za izvršenje proračuna Europske unije za financijsku godinu 2021., dio III. – Komisija i izvršne agencije (2022/2081(DEC))

Izvjestitelj za mišljenje: Gheorghe Falcă

PRIJEDLOZI

Odbor za promet i turizam poziva Odbor za proračunski nadzor da kao nadležni odbor u prijedlog rezolucije koji će usvojiti uvrsti sljedeće prijedloge:

1. pozdravlja zaključke Europskog revizorskog suda o tome da konsolidirana računovodstvena dokumentacija Unije za 2021. u svim značajnim aspektima vjerno prikazuje financijsko stanje Unije; žali zbog toga što se procijenjena stopa pogreške u rashodima s 2,7 %, koliko je iznosila prošle godine, povećala na 3 %, što je već utvrđeno kao značajno i rašireno, te preporučuje Europskoj komisiji da poboljša praćenje rashoda, npr. pojašnjavanjem pravila i postupaka za mehanizme financiranja, kao i poboljšanjem mehanizama praćenja kad god je to moguće, kako bi se rizici povezani s visokorizičnim rashodima, kao što je financiranje Instrumenta za povezivanje Europe, sveli na najmanju moguću mjeru;
2. naglašava da sve institucije EU-a moraju poštovati financijske propise i visoke standarde upravljanja;
3. prima na znanje veliku razliku između procjene rizika u trenutku plaćanja iz Komisijina godišnjeg izvješća o upravljanju proračunom EU-a i njegovoj uspješnosti¹ (1,9 %) i iz godišnjeg izvješća Europskog revizorskog suda o izvršenju proračuna EU-a (3 %); potiče Komisiju da na temelju preporuka Revizorskog suda preispita te mehanizme unutarnje kontrole;
4. napominje da pandemija nije završila, da se pojavljuju nove varijante i da je nužan stalan oprez; inflacija je dosegla razine kakve nisu zabilježene desetljećima, zbog čega se smanjuje efektivni financijski kapacitet proračuna EU-a, koji se ažurira fiksnim deflatorom od 2 %, što je znatno ispod stvarne razine inflacije; napetosti u lancima opskrbe doprinose visokim inflatornim pritiscima i utječu na otvorenu stratešku autonomiju EU-a;

¹ https://ec.europa.eu/info/publications/annual-management-and-performance-report-2021_hr

5. pozdravlja zaključak iz Komisijina godišnjeg izvješća o unutarnjim revizijama provedenima 2021.² o tome da Glavna uprava za mobilnost i promet ima uspostavljen učinkovit sustav unutarnje kontrole kako bi pomogla osigurati potporu, praćenje i provedbu prava EU-a u državama članicama;
6. pozdravlja tematsko izvješće Revizorskog suda br. 05/2021 o infrastrukturi za punjenje električnih vozila, u kojem se Komisija pohvaljuje za uspjehe u promicanju zajedničkog standarda EU-a za priključke za punjenje električnih vozila, ističu preostale prepreke za putovanje električnim vozilima diljem EU-a i iznose preporuke;
7. žali zbog toga što je zbog kasnog usvajanja VFO-a za razdoblje 2021. – 2027. odgođeno donošenje pravnih akata kojima se uspostavlja nova generacija programa, što je dovelo do odgode u provedbi programa u okviru podijeljenog upravljanja za 2022., što znači da su dijelovi proračuna za 2021. preneseni u buduće godine i da postoji rizik da će na njih utjecati visoke stope inflacije;
8. napominje da su gotovo tri četvrtine financijskih sredstava za oporavak i otpornost, povezanih s ublažavanjem i rješavanjem problema klimatskih promjena, usmjerene na energetska tranziciju i izgradnju održivog prometa kako bi se do 2050. postigla klimatska neutralnost; naglašava potrebu za podupiranjem prometnih projekata koji ispunjavaju zahtjeve održive europske prometne mreže otporne na promjene u budućnosti;
9. izražava žaljenje zbog toga što se VFO-om još uvijek ne daje snažan signal za infrastrukturna ulaganja niti se daje prednost dovršetku mreže TEN-T (nema povećanja omotnice Instrumenta za povezivanje Europe u prometnom sektoru, nema izričitog namjenskog financiranja prometa u okviru plana oporavka);
10. napominje da je posljednji poziv na podnošenje prijedloga u okviru Instrumenta za povezivanje Europe za razdoblje 2014. – 2020. dovršen 2021. i da je odabrano 77 mjera s ukupnim doprinosom Instrumenta za povezivanje Europe većim od 280 milijuna EUR, čime su potaknuta ukupna ulaganja u iznosu većem od 500 milijuna EUR, no žali zbog toga što je prvi poziv na podnošenje prijedloga u okviru Instrumenta za povezivanje Europe za razdoblje 2021. – 2027. objavljen tek u rujnu 2021., a prve obveze preuzete sredinom 2022., sve zbog kašnjenja u pregovorima o VFO-u za razdoblje 2021. – 2027.;
11. napominje da su za Instrument za povezivanje Europe u prometnom sektoru odobrena sredstva za preuzimanje obveza za 2021. dodijeljena za prvi skup od 13 poziva na podnošenje prijedloga i da je podneseno više od 400 prijedloga; evaluacija tih prijedloga trenutačno je u tijeku, a 2021. nisu iskorištena odobrena sredstva za plaćanje u vezi s pozivima; odabir se odnosio na studije koje su se odnosile na pripremne korake za buduće radove u okviru Instrumenta za povezivanje Europe za razdoblje 2021. – 2027., s naglaskom na izgradnji infrastrukture održivih načina prijevoza duž koridora osnovne mreže; nadalje, posljednji je rok za primjenu mehanizma mješovitog financiranja završio, čime je obuhvaćeno 45 projekata sufinanciranih u okviru dvaju prioriteta (ERTMS i alternativna goriva), s ukupnim doprinosom Instrumenta za povezivanje Europe u iznosu većem od 305 milijuna EUR, čime se podupiru ukupni prihvatljivi troškovi u iznosu većem od 1,2 milijarde EUR;
12. primjećuje da su do 31. prosinca 2020. iz Europskog fonda za strateška ulaganja podupirana

²https://www.europarl.europa.eu/cmsdata/252903/annual_internal_audit_report_web-10.06.pdf

ulaganja u prometnu infrastrukturu u iznosu od otprilike 9,3 milijarde EUR za promicanje prometnih mreža i čišći vozni park te za smanjenje zagušenja i uskih grla;

13. pozdravlja evaluaciju Uredbe 913/2010 (Uredba o željezničkim teretnim koridorima) koju je provela Glavna uprava za mobilnost i promet i u okviru koje je zaključeno da postojeći pravni okvir nije dovoljan za postizanje ambicioznih ciljeva za željeznicu utvrđenih u zelenom planu i razrađenih u strategiji za održivu i pametnu mobilnost; ta je ideja razmotrena u okviru revizije Uredbe o TEN-T-u, a bit će dovršena 2023. revizijom koridora za željeznički prijevoz tereta;
14. potiče na daljnju nadogradnju velikog uspjeha Europske godine željeznice 2021., koja je uključivala niz događanja, kampanja i inicijativa kojima se željeznica promiče kao održiv, inovativan i siguran način prijevoza i ističu se njezine koristi za ljude, gospodarstvo i klimu uz naglasak na preostalim izazovima za stvaranje istinskog jedinstvenog europskog željezničkog prostora bez granica; podsjeća na iznimnu ekološku učinkovitost željezničkog prometa koju je Komisija utvrdila kao jedan od svojih prioriteta akcijskim planom za poticanje željezničkog prijevoza putnika na velike udaljenosti i prekograničnog željezničkog prijevoza putnika, poziva na poduzimanje mjera za povećanje ulaganja u željeznički promet te u usklađivanje i standardizaciju sustava, ali i za poboljšanje mogućnosti financiranja za poticanje ulaganja u Europski sustav za upravljanje željezničkim prometom, poziva na poduzimanje mjera za povećanje ulaganja u multimodalne logističke platforme;
15. pohvaljuje prijedloge u djelokrugu Glavne uprave za mobilnost i promet „FuelEU Maritime”, „Refuel Aviation” i Uredbu o uvođenju infrastrukture za alternativna goriva te druge prijedloge iz paketa „Spremni za 55 %” na kojima je surađivala Glavna uprava za mobilnost i promet; naglašava da je provedba Uredbe o uvođenju infrastrukture za alternativna goriva ključna za ostvarivanje većine svih prijedloga;
16. pozdravlja pokretanje novog akcijskog plana NAIADES III „Poticanje europskog prijevoza unutarnjim plovnim putovima otpornog na buduće promjene”, koji je usklađen s novim višegodišnjim financijskim okvirom (2021. – 2027.) i usmjeren na jače preusmjeravanje teretnog prijevoza na unutarnje plovne putove; naglašava da su europsko usklađivanje i standardizacija kvalitetne plovnosti i opreme te odgovarajuće financiranje ključni u tom pogledu te poziva na daljnje mjere i ulaganja kako bi se postigao prometni sustav koji je otporniji na klimatske promjene;
17. pozdravlja proaktivnost Glavne uprave za mobilnost i promet u 2021. u pogledu promicanja najboljeg napretka u Međunarodnoj pomorskoj organizaciji u pogledu smanjenja emisija stakleničkih plinova s obzirom na to da je globalni pristup ključan element za postizanje cilja utvrđenog Pariškim sporazumom;
18. pozdravlja činjenicu da Instrument za povezivanje Europe u digitalnom sektoru sadržava nove mrežne veze vrlo velikog kapaciteta za socioekonomske čimbenike i vrlo kvalitetne veze za lokalne zajednice kako bi se osigurala digitalna tranzicija te da je Instrument za povezivanje Europe u digitalnom sektoru 2022. pridonio proračunu za klimu u iznosu od 4284 milijarde EUR 2021.;
19. pozdravlja nove istraživačke i inovacijske projekte pokrenute 2021. u okviru programa Obzor 2020. i Obzor Europa, uključujući ključne projekte koji se odnose na zelene zračne luke i brodske luke, nova partnerstva / zajednička poduzeća, kao i pokretanje misija povezanih s klimom, za koje je samo u okviru programa Obzor 2020. potrošeno 0,5 milijuna sredstava Glavne uprave za mobilnost i promet;

20. pozdravlja činjenicu da je Komisija 2021. pokrenula partnerstvo za vodni promet bez emisija u okviru programa Obzor Europa, naglašava potrebu za podupiranjem obnovljivih pogonskih tehnologija za europski pomorski promet, kao što su obnovljiva goriva nebiološkog podrijetla, električna energija s obale, pogonski sustavi potpomognuti vjetrom, održiva biogoriva i sve druge zelene inovacijske tehnologije;
21. pozdravlja ambiciju da se teži klimatskoj neutralnosti u europskim programima za mlade, primjerice dodatnom gospodarskom potporom za putovanja niskougljičnim prijevoznim sredstvima u okviru programa Erasmus+ i Europskih snaga solidarnosti³;
22. pozdravlja pregled Revizorskog suda br. 05/2021 o okviru Unije za velike projekte prometne infrastrukture i žali zbog zaključaka koji se odnose na velika prekoračenja troškova i vremenska kašnjenja projekata; traži od Komisije da zajedno s Revizorskim sudom, OLAF-om i EPPO-om nastavi pomno pratiti prometne projekte Unije, da poboljša postupak i da Parlamentu i nacionalnim parlamentima podnosi godišnje izvješće o provedbi u kojem će navesti mjere koje su poduzete kako bi se zajamčio dovršetak mreže TEN-T; pozdravlja činjenicu da su zaključci pregleda Europskog revizorskog suda br. 5/2021 u skladu s prethodno istaknutim razlozima za zabrinutost; u tom pogledu podsjeća na tematsko izvješće br. 10/2020 naslovljeno „Prometna infrastruktura u EU-u: potrebno je ubrzati provedbu megaprojekata kako bi se očekivane koristi mreže ostvarile u predviđenom roku”;
23. traži da Komisija zajedno s Revizorskim sudom i OLAF-om pomno prati prometne projekte EU-a; smatra da je to ključno ne samo kako bi se zajamčila transparentnost kojom se sprječava korupcija i zlouporaba novca poreznih obveznika, nego i kako bi se osiguralo da se ne dovedu u pitanje najviši sigurnosni standardi za korisnike;
24. pozdravlja analizu Europskog revizorskog suda o uključivanju pet horizontalnih prioritetnih područja u zakonodavstvo EU-a⁴; sa žaljenjem primjećuje slabu razinu rodne integracije u 11 pregledanih programa, koji uključuju Obzor Europa i Europski fond za regionalni razvoj, u okviru kojih se financiraju projekti povezani s prometom;
25. ističe da financiranje revizije mreže TEN-T mora dobro odražavati proširenje veze s istočnim susjedstvom i dodatno se usredotočiti na to kako bi se osigurala povezivost zemalja i regija pogođenih ruskom ratnom agresijom, kao što su Ukrajina i Moldova, kao i na reviziju prioriteta istočnih država članica u pogledu prekograničnih veza koje nedostaju; također traži od Komisije da predloži prometnu zajednicu „Istočna Europa” ili „Istočno partnerstvo”, uključujući okvir za ulaganja za istočnu Europu; u tom pogledu ustraje u tome da se ne odgađa ulazak Bugarske i Rumunjske u schengensko područje kako bi se osigurala neometana prometna povezanost s istokom; osim toga, to će pomoći i u smanjenju troškova za poduzeća izvan schengenskog područja;
26. ističe da mreža TEN-T daje ključan doprinos postizanju političkih ciljeva EU-a u okviru politika pristupanja i susjedstva, posebno preko prekograničnih projekata, te budući da su održavanje i jačanje bliskih prometnih veza s trećim zemljama u okviru mreže TEN-T i daljnja integracija zemalja zapadnog Balkana i Istočnog partnerstva stoga od velike

³https://www.europarl.europa.eu/cmsdata/258050/Detailed%20replies_EP%202027.10.2022.pdf

⁴https://www.eca.europa.eu/Lists/ECADocuments/annualreport-Performance-2021/annualreport-Performance-2021_HR.pdf

važnosti za EU;

27. naglašava važnost daljnje i bolje integracije najudaljenijih regija, partnerskih zemalja iz Europskog područja slobodne trgovine, jugoistočne europske prometne zajednice i promicanja bolje povezanosti s perifernim područjima EU-a; potiče na objavljivanje posebnih poziva za prometne veze koje opslužuju najudaljenije regije i, u digitalnom sektoru, na modernizaciju podmorskih kabela;
28. poziva na povećanje proračunske omotnice za Instrument za povezivanje Europe II. u okviru aktualnog VFO-a kako bi se uzeli u obzir svi strateški prioriteti i na to da se u sljedećem VFO-u u Instrumentu za povezivanje Europe III kreira dodatna proračunska omotnica namijenjena „vanjskom prometu”, kako bi se povećala suradnja s trećim zemljama u pogledu prekograničnih projekata i uvođenja infrastrukture;
29. traži od Komisije da prati sve veći rizik od aktiviranja nepredviđenih obveza na teret proračuna EU-a u vezi s nelegalnom i neopravdanom ruskom ratnom agresijom protiv Ukrajine te da po potrebi poduzme mjere kako bi se zajamčilo da alati za ublažavanje rizika održe dostatne kapacitete;
30. prima na znanje niski iznos odobrenih sredstava za plaćanja od 2 milijuna za vojnu mobilnost s nažalost slabom financijskom omotnicom; podsjeća da je proračun za vojnu mobilnost 2020. smanjen s 5,9 milijardi EUR na 1,69 milijardi EUR; poziva na brzo i znatno povećanje proračunskih sredstava za vojnu mobilnost kako bi se mreža TEN-T prilagodila novom geopolitičkom okruženju i kako bi se poboljšala i razvila infrastruktura s dvojnomo namjenom sa strateškom ulogom nužnom za zadovoljavanje sadašnjih i budućih potreba; naglašava potrebu za poboljšanjem kapaciteta EU-a za procjenu i kontrolu vlasništva i ulaganja u području strateške infrastrukture kao ključnog aspekta za jamčenje sigurnosti EU-a i naših građana;
31. pozdravlja Akcijski plan za vojnu mobilnost 2.0 i Zajedničku komunikaciju o politici kiberobrane EU-a koje su predložili Europska komisija i Visoki predstavnik kako bi se riješilo pitanje pogoršanja sigurnosnog okruženja nakon nezakonite i neopravdane ruske agresije na Ukrajinu i povećao kapacitet EU-a za zaštitu njegovih građana i infrastrukture; cijeni Provedbenu uredbu Komisije kojom se definiraju zahtjevi za prometnu infrastrukturu potrebni za dvojni civilnu i vojnu mobilnost; pozdravlja odluku o proširenju fleksibilnosti preostalih fondova kohezijske politike za razdoblje 2014. – 2020., uključujući REACT-EU;
32. poziva na bolju povezanost i zaštitu infrastrukture te na racionalizaciju regulatornih pitanja; poziva na pojačanu suradnju s NATO-om i ključnim strateškim partnerima, kao što su SAD, Kanada i Norveška, i na istodobno promicanje povezanosti i dijaloga s regionalnim partnerima i zemljama u postupku proširenja, kao što su Ukrajina, Moldova i zemlje zapadnog Balkana;
33. poziva na utvrđivanje mogućih nedostataka u infrastrukturi, pružanje informacija za buduće mjere za davanje prednosti poboljšanjima i integraciju zahtjeva u pogledu lanaca opskrbe gorivom kako bi se podržala velika kretanja vojnih snaga bez duge prethodne najave;
34. poziva na digitalizaciju administrativnih postupaka povezanih s carinskom logistikom i sustavima vojne mobilnosti; naglašava da je ključno ulagati u mjere za zaštitu prometne

infrastrukture od kibernetičkih i drugih hibridnih prijetnji;

35. pozdravlja tematsko izvješće Revizorskog suda br. 27/2021 o ulaganjima u turizam koja se sufinanciraju sredstvima EU-a, u kojem se ocjenjuje učinkovitost financiranja iz EFRR-a/KF-a za javna ulaganja u turizam, kao i napredak Komisije u pogledu tranzicijskog puta za turizam s ciljem postizanja digitalne i zelene tranzicije tog sektora te poziva Komisiju da provede preporuke iz tog izvješća; primjećuje da Komisija do kraja 2024. mora provesti ex-post evaluaciju potpore iz EFRR-a za razdoblje 2014. – 2020.; ponavlja zahtjev Parlamenta za stvaranje nove proračunske linije za turizam kako bi se pružila potpora tom sektoru koji je bio teško pogođen pandemijom bolesti COVID-19, a sada i energetsom krizom i inflacijom; poziva Komisiju da razvije novu strategiju za turistički sektor i plan za održivi turizam;
36. skreće pozornost na tematsko izvješće Revizorskog suda br. 15/2021 u kojem se ističe da tijekom krize uzrokovane pandemijom bolesti COVID-19 prava putnika u zračnom prometu, unatoč aktima Komisije, nisu bila u potpunosti zaštićena; poziva Komisiju da poboljša pružanje informacija o pravima putnika u zračnom prometu;
37. pozdravlja osnivanje Europske izvršne agencije za klimu, infrastrukturu i okoliš (CINEA), koja će preuzeti aktivnosti Izvršne agencije za inovacije i mreže (INEA), i sa zanimanjem iščekuje objavljivanje njezina godišnjeg izvješća o radu za 2021.; pozdravlja promjenu imena kako bi se uključila i klimatska dimenzija; kao i njezin novi pristup prema kojem se sredstva iz Instrumenta za povezivanje Europe dodjeljuju djelomično i postupno kako bi se osiguralo poštovanje rokova projekta;
38. napominje da je Glavna uprava za mobilnost i promet krajem prosinca 2021. imala 420 zaposlenika, uključujući vanjsko osoblje (ugovorno osoblje i upućene nacionalne stručnjake); poziva EPSO da selekcijski postupak prilagodi u skladu s preporukama iz tematskog izvješća Revizorskog suda br. 23/2020 kako bi se stručnjaci izravno zapošljavali na stalna radna mjesta ili da se sustav EPSO-a u potpunosti napusti kad je riječ o stručnjacima i da se razvije novi ciljani postupak zapošljavanja sličan onom u ESB-u;
39. predlaže dati razrješnicu Komisiji i njezinim izvršnim agencijama za izvršenje općeg proračuna Unije za financijsku godinu 2021. u područjima prometa i turizma.

INFORMACIJE O USVAJANJU U ODBORU KOJI DAJE MIŠLJENJE

Datum usvajanja	31.1.2023
Rezultat konačnog glasovanja	+: 38 -: 1 0: 1
Zastupnici nazočni na konačnom glasovanju	Andris Ameriks, José Ramón Bauzá Díaz, Erik Bergkvist, Izaskun Bilbao Barandica, Ciarán Cuffe, Karima Delli, Anna Deparnay-Grunenberg, Ismail Ertug, Gheorghe Falcă, Isabel García Muñoz, Jens Gieseke, Elsi Katainen, Elena Kountoura, Bogusław Liberadzki, Peter Lundgren, Benoît Lutgen, Elżbieta Katarzyna Łukacijewska, Marian-Jean Marinescu, Tilly Metz, Caroline Nagtegaal, Jan-Christoph Oetjen, Philippe Olivier, Dominique Riquet, Vera Tax, Henna Virkkunen, Petar Vitanov, Lucia Vuolo, Roberts Zile, Kosma Złotowski
Zamjenici nazočni na konačnom glasovanju	Sara Cerdas, Ignazio Corrao, Clare Daly, Nicola Danti, Markus Ferber, Maria Grapini, Colm Markey, Beata Mazurek, Ljudmila Novak, Jörgen Warborn
Zamjenici nazočni na konačnom glasovanju prema čl. 209. st. 7.	Achille Variati

**POIMENIČNO KONAČNO GLASOVANJE U ODBORU KOJI DAJE
MIŠLJENJE**

38	+
ECR	Beata Mazurek, Roberts Zīle, Kosma Złotowski
PPE	Gheorghe Falcă, Markus Ferber, Jens Gieseke, Elzbieta Katarzyna Łukacijewska, Benoît Lutgen, Marian-Jean Marinescu, Colm Markey, Ljudmila Novak, Henna Virkkunen, Lucia Vuolo, Jörgen Warborn
Renew	José Ramón Bauzá Díaz, Izaskun Bilbao Barandica, Nicola Danti, Elsi Katainen, Caroline Nagtegaal, Jan-Christoph Oetjen, Dominique Riquet
S&D	Andris Ameriks, Erik Bergkvist, Sara Cerdas, Ismail Ertug, Isabel García Muñoz, Maria Grapini, Bogusław Liberadzki, Vera Tax, Achille Variati, Petar Vitanov
The Left	Clare Daly, Elena Kountoura
Verts/ALE	Ignazio Corrao, Ciarán Cuffe, Karima Delli, Anna Deparnay-Grunenberg, Tilly Metz

1	-
ECR	Peter Lundgren

1	0
ID	Philippe Olivier

Korišteni znakovi:

+ : za

- : protiv

0 : suzdržani

1.2.2023

MIŠLJENJE ODBORA ZA REGIONALNI RAZVOJ

upućeno Odboru za proračunski nadzor

o razrješnici za izvršenje općeg proračuna Europske unije za financijsku godinu 2021., dio III.
– Komisija
(2022/2081(DEC))

Izvjestitelj za mišljenje: Younous Omarjee

PRIJEDLOZI

Odbor za regionalni razvoj poziva Odbor za proračunski nadzor da kao nadležni odbor u prijedlog rezolucije koji će usvojiti uvrsti sljedeće prijedloge:

1. napominje da je Revizorski sud u svojem godišnjem izvješću za 2021.¹ procijenio da stopa pogreške za proračunske rashode EU-a za područje „Kohezija, otpornost i vrijednosti” za 2021. iznosi 3,6 %, dok je za 2020. iznosila 3,5 %; ističe da samo za podnaslov „Gospodarska, socijalna i teritorijalna kohezija” procijenjena stopa pogreške iznosi 4,1 %; žali zbog toga što se silazni trend iz prethodnih godina nije uspio održati; naglašava da se većina nepravilnosti koje su utvrdila revizijska tijela i Komisija odnose na iste glavne kategorije: neprihvatljive rashode, javnu nabavu, revizijski trag i državnu potporu; stoga smatra primjerenim da se u postupke uključi potreba za većom kontrolom i pažljivom analizom pogrešaka, kako bi se u budućnosti olakšalo izbjegavanje ili sprečavanje pogrešaka; poziva Komisiju i države članice da pažljivo uzmu u obzir činjenicu povećanja stope pogreške i posljedичne povećane razine rizika, kao i mogućnost naknadnog gubitka financiranja u kasnijoj fazi;
2. potvrđuje da bi rekordno visoka razina plaćanja u okviru kohezijske politike 2021., zajedno sa složenim pravilima kojima se uređuje potrošnja u tom području, mogla djelomično objasniti povećanu stopu pogreške; međutim, izražava zabrinutost zbog zaključka Revizorskog suda da se postojećim kontrolama ne ublažava visok inherentni rizik od pogrešaka u tom području; ističe potrebu za poboljšanjima okvira za kontrolu i jamstvo za koheziju; naglašava da bi bolja i opsežnija razmjena dobrih praksi među zemljama bila ključna za povećanje učinkovitosti i smanjenje stope pogreške; naglašava da bi daljnje pojednostavljenje pravila i postupaka kojima se uređuje apsorpcija sredstava u tom području također moglo znatno doprinijeti učinkovitijem i istodobno usmjerenijem korištenju sredstava te smanjiti pogreške u postupcima podnošenja zahtjeva; u tom pogledu podsjeća na prethodno stajalište Revizorskog suda o

¹ Europski revizorski sud, [Godišnja izvješća o izvršenju proračuna EU-a za financijsku godinu 2021.](#)

pogreškama u povratu PDV-a i potrebi za pojednostavljenjem pravila u tom području kako bi se državama članicama pomoglo da ispune svoje obveze plaćanja korisnicima;

3. ističe zabrinjavajuće zaključke tematskog izvješća Europskog revizorskog suda br. 26/2021 „Pravilnost rashoda u području kohezijske politike EU-a”, u kojima se ističe da sustav kontrole Europske komisije u nedovoljnoj mjeri nadoknađuje nedostatke u radu revizijskih tijela država članica na provjeri potrošnje sredstava EU-a u području kohezije; poziva Komisiju da poboljša svoj revizijski rad, revizijsku dokumentaciju i postupak preispitivanja te da ojača glavne elemente informacija o pravilnosti iz godišnjih izvješća o radu koje objavljuju njezine glavne uprave;
4. snažno potiče Komisiju da zajamči dobro financijsko upravljanje pri korištenju sredstava, uključujući poštovanje vladavine prava i temeljnih prava, upotrebom postojećih instrumenata, kao što je europski mehanizam vladavine prava, u punoj mjeri te da pritom ne izbjegava svoje nadležnosti i dužnosti čuvara Ugovora EU-a; čvrsto vjeruje da će uvjetovanost vladavine prava također doprinijeti povećanju pravilnosti financiranja EU-a;
5. pozdravlja činjenicu da se 2021. povećala stopa apsorpcije sredstava iz europskih strukturnih i investicijskih fondova za programsko razdoblje 2014. – 2020.; ističe da je to uglavnom posljedica izmjena programa povezanih s inicijativama CRII i CRII+, koje su omogućile brzu mobilizaciju nepotrošenih kohezijskih sredstava za zdravstvene mjere, potporu poduzećima i radnicima te ranjive skupine; naglašava da bi slične, jedinstvene izmjene programa imale smisla i za druge programe u mjeri u kojoj mogu dovesti do veće učinkovitosti te brže i jednostavnije apsorpcije uz istodobno smanjenje pogrešaka;
6. pozdravlja brzo uvođenje dodatnih sredstava u okviru inicijative REACT-EU; ističe da je do kraja 2021. utvrđena namjena 39,4 milijarde EUR (99 % ukupnog iznosa dostupnog za tu godinu) i da su prva plaćanja državama članicama izvršena već u lipnju 2021.; naglašava da svako povećanje financijskih sredstava zahtijeva veću pozornost i da u slučaju pogrešaka institucije riskiraju gubitak vjerodostojnosti; stoga naglašava da je potrebno pomno pratiti daljnja plaćanja i osigurati da se intenzitet plaćanja ne smanji, uz odgovarajuću transparentnost i zaštitne mjere kako bi se spriječila zlouporaba sredstava;
7. međutim, upozorava da određene države članice imaju vrlo niske stope apsorpcije sredstava iz europskih strukturnih i investicijskih fondova te da će one biti pod znatnim pritiskom da iskoriste sva raspoloživa sredstva prije zaključenja programâ; žali zbog toga što je davanje prioriteta Mehanizmu za oporavak i otpornost od strane država članica možda dovelo do kašnjenja u izvršenju sredstava iz europskih strukturnih i investicijskih fondova;
8. naglašava da bi bilo ključno razviti integrirane, kohezivne, poticajne, učinkovite i pouzdane mehanizme, a posebno preporuke i tehničke smjernice o tome kako promicati apsorpciju europskih sredstava u državama članicama kako bi ih one mogle sve učinkovitije koristiti; naglašava da bi trebalo utvrditi države članice s vrlo niskom apsorpcijom resursa te ustanoviti i analizirati zašto se smanjuje apsorpcija te da bi zatim trebalo poduzeti odgovarajuće mjere za poboljšanje stope apsorpcije, među ostalim razmjenom najboljih praksi među zemljama i administrativnim osposobljavanjem;

poziva Komisiju da u strukturiranom dijalogu s državama članicama analizira administrativne prakse i postupke kako bi se uklonile neučinkovitosti te da svim nadležnim tijelima proslijedi primjere učinkovite administrativne prakse i postupaka;

9. uviđa da je kriza uzrokovana bolešću COVID-19 predstavljala nov i neočekivan izazov te da će posljedice ruske agresije na Ukrajinu također predstavljati velik izazov; ističe da EU i njegove države članice moraju odlučno reagirati i pružiti rješenja na razini EU-a i na nacionalnoj razini; naglašava da je kohezijska politika već dokazala svoju dodanu vrijednost i da će biti još nužnija u razdoblju nakon krize uzrokovane bolešću COVID-19 i rata u Ukrajini;
10. pozdravlja povećanu financijsku fleksibilnost povezanu s korištenjem kohezijskih sredstava koja državama članicama omogućuje da se privremeno koriste sredstvima za financiranje projekata povezanih s krizom; naglašava potrebu za promicanjem kontinuiteta i dublje suradnje među svim dionicima relevantnim za kohezijsku politiku, posebno malim i srednjim poduzećima, općinama i regijama koje će se u narednim mjesecima suočiti s energetsom krizom, porastom nezaposlenosti, migracijama, visokom inflacijom, prehrambenom krizom i zdravstvenom skrbi; ostaje predan dugoročnim ciljevima kohezijske politike koje bi te fleksibilnosti također trebale podupirati; naglašava da bi rješavanje temeljnih uzroka nepravilnosti racionalizacijom i jačanjem administrativnih kapaciteta pomoglo korisnicima i tijelima da se usredotoče na rezultate i doprinijelo smanjenju stope pogreške; napominje da su hitne mjere fleksibilnosti poduzete kao odgovor na krizu uzrokovanu bolešću COVID-19 imale neposredan učinak i da bi mnoge od tih mjera, koje su polučile iznimne rezultate, trebalo kratkoročno nastaviti, posebno sada u kontekstu rata u Ukrajini;
11. poziva Komisiju da razvije mjere za pojednostavljenje postupaka kojima bi se, u prethodno navedenim okolnostima, doprinijelo odgovornom i primjerenom trošenju sredstava i oporavku koji će uslijediti u državama članicama, imajući na umu da ciljevi država članica za programsko razdoblje 2021. – 2027. moraju biti mnogo ambiciozniji kao odgovor na trenutačne dalekosežne gospodarske i socijalne posljedice krize uzrokovane bolešću COVID-19 i rata u Ukrajini kako bi se zaštitili građani, očuvala radna mjesta i ojačala ulagačka klima; u tom kontekstu također poziva Komisiju da osigura sudjelovanje svih dionika te svih razina vlasti i lokalne samouprave u izradi i provedbi planova gospodarskog oporavka;
12. prima na znanje da Komisija od 2021. upravlja pričuvom za prilagodbu Brexitu, namijenjenom za potporu regijama koje su najviše pogođene povlačenjem Ujedinjene Kraljevine iz EU-a; prima na znanje da su 2021. izvršena dva plaćanja pretfinanciranja u okviru te pričuve; naglašava da bi trebalo izraditi jasan pregled stanja i da bi programi tehničke pomoći za suradnju s upravnim tijelima te tehničke smjernice i programi osposobljavanja trebali pomoći pogođenim zemljama da bolje iskoriste sredstva;
13. žali zbog zabrinjavajućih kašnjenja u provedbi Fonda za pravednu tranziciju (FPT), koji je hitno potreban za potporu građanima i regijama EU-a u zelenoj tranziciji; snažno potiče na uklanjanje nedostataka poduzimanjem odgovarajućih mjera; naglašava da je potrebno točno utvrditi razlog kašnjenja i, posljedično, prilagoditi postupke ili pojednostaviti pravila te smanjiti administrativno opterećenje koje potencijalno paralizira apsorpciju; naglašava da je, posebno u slučaju novih fondova, potrebna veća integracija svih dionika u postupke kako bi se izbjegla uska grla i zaostaci u plaćanjima

u procesu apsorpcije;

14. žali zbog kašnjenja u pokretanju novih programa za fondove u skladu s Uredbom o zajedničkim odredbama; potvrđuje da je to kašnjenje posljedica kasnog donošenja kohezijskog zakonodavstva, postupka reprogramiranja u okviru hitnih mjera povezanih s bolešću COVID-19 te rada na nacionalnim planovima za oporavak i otpornost; ističe da je iskorišteno samo 2 % raspoloživog iznosa odobrenih sredstava za preuzimanje obveza za sredstva iz Uredbe o zajedničkim odredbama; naglašava potrebu za pomnim praćenjem intenziteta apsorpcije i, u slučaju nepoboljšane situacije, poticanjem država članica da poduzmu mjere;
15. žali zbog činjenice da Revizorski sud u svojem tematskom izvješću o potrošnji sredstava u području klime u okviru proračuna EU-a za razdoblje 2014. – 2020. smatra da je ukupno izvješćivanje Komisije o potrošnji u području klime bilo nepouzđano i da je Komisija precijenila potrošnju u području klime za najmanje 72 milijarde EUR, od čega je više od 80 % bilo iz sredstava za poljoprivredu, što znači da je oko 13 % proračuna EU-a za razdoblje 2014. – 2020. potrošeno na djelovanje u području klime te stoga izražava zabrinutost u pogledu pouzdanosti izvješćivanja o klimi za razdoblje 2021. – 2027. te poziva Komisiju da preispita svoju metodologiju praćenja klimatskih mjera;
16. naglašava važnost kohezijske politike u promicanju rodne ravnopravnosti, kao što je istaknuto u izvješću Europskog parlamenta o vlastitoj inicijativi o rodnoj dimenziji u kohezijskoj politici te u tematskom izvješću Europskog revizorskog suda br. 10/2021: „Uključivanje rodno osviještene politike u proračun EU-a: vrijeme je da se riječi pretoče u djela”; ističe procjenu Suda da rodna ravnopravnost nije uzeta u obzir na odgovarajući način u proračunskom ciklusu EU-a te da Komisija nije ispunila svoju obvezu uključivanja rodno osviještene politike u proračun EU-a; s druge strane pozdravlja rad Komisije na novoj klasifikaciji za mjerenje utjecaja potrošnje Unije na rodnu ravnopravnost; poziva Komisiju da osigura da se ta klasifikacija usmjeri na točan i sveobuhvatan prikaz učinka programa na rodnu ravnopravnost;
17. prima na znanje da je Revizorski sud OLAF-u 2021. prijavio 15 slučajeva, dok je 2020. prijavio šest slučajeva; također prima na znanje da je samo jedan od tih slučajeva istodobno prijavljen Uredu europskog javnog tužitelja; žali zbog nedostatka transparentnosti u pogledu broja slučajeva koje je Komisija prijavila Uredu europskog javnog tužitelja; poziva Komisiju da dosljednije prati provedbu programa i da dosljedno prijavljuje kršenja Uredu europskog javnog tužitelja, osiguravajući pritom transparentnost u prijavljenim slučajevima;
18. ističe ulogu Ureda europskog javnog tužitelja u zaštiti financijskih interesa Unije kaznenopravnim sredstvima; podsjeća da mu je Uredbom o EPPO-u povjerena nadležnost za istragu, kazneni progon i podizanje optužnica za kaznena djela koja utječu na financijske interese Unije, s posebnim naglaskom na kaznenim djelima s prekograničnom dimenzijom; naglašava da je Uredbom o EPPO-u za sve institucije, tijela, urede i agencije Unije uvedena obveza da Ured europskog javnog tužitelja izravno izvješćuju o svakom kažnjivom postupanju u pogledu kojeg bi on mogao izvršavati svoju nadležnost; također žali zbog kontroverzije u vezi s odlučivanjem o nadležnosti u određenim slučajevima u nekim državama članicama, posebno u vezi sa slučajevima sumnje na prijevaru koji uključuju sredstva iz inicijativa CRII i CRII+;

19. žalji zbog toga što trenutačno u pojačanoj suradnji s Uredom europskog javnog tužitelja ne sudjeluju sve države članice te osuđuje nepravilnosti ili pristrane intervencije u imenovanju tužitelja u državama članicama sudionicama;
20. nadalje, traži ulaganje većih napora u borbu protiv prijevara na razini EU-a i u državama članicama; poziva Komisiju da pruži odgovarajuću potporu državama članicama kako bi se mogle učinkovitije boriti protiv korupcije, čime će se povećati i opće povjerenje građana u institucije EU-a.

INFORMACIJE O USVAJANJU U ODBORU KOJI DAJE MIŠLJENJE

Datum usvajanja	25.1.2023
Rezultat konačnog glasovanja	+: 30 -: 0 0: 5
Zastupnici nazočni na konačnom glasovanju	François Alfonsi, Pascal Arimont, Adrian-Dragoş Benea, Isabel Benjumea Benjumea, Stéphane Bijoux, Franc Bogovič, Corina Creţu, Rosa D'Amato, Christian Doleschal, Matthias Ecke, Chiara Gemma, Mircea-Gheorghe Hava, Krzysztof Hetman, Ondřej Knotek, Elżbieta Kruk, Nora Mebarek, Martina Michels, Denis Nesci, Niklas Nienaaß, Andrey Novakov, Younous Omarjee, Alessandro Panza, Caroline Roose, Marcos Ros Sempere, André Rougé, Susana Solís Pérez
Zamjenici nazočni na konačnom glasovanju	Karolin Braunsberger-Reinhold, Daniel Buda, Hannes Heide, Jan Olbrycht, Mauri Pekkarinen, Rovana Plumb, Bronis Ropè
Zamjenici nazočni na konačnom glasovanju prema čl. 209. st. 7.	Jordi Cañas, Gilles Lebreton

POIMENIČNO KONAČNO GLASOVANJE U ODBORU KOJI DAJE MIŠLJENJE

30	+
NI	Chiara Gemma
PPE	Pascal Arimont, Isabel Benjumea Benjumea, Franc Bogovič, Karolin Braunsberger-Reinhold, Daniel Buda, Christian Doleschal, Mircea-Gheorghe Hava, Krzysztof Hetman, Andrey Novakov, Jan Olbrycht
Renew	Stéphane Bijoux, Jordi Cañas, Ondřej Knotek, Mauri Pekkarinen, Susana Solís Pérez
S&D	Adrian-Dragoș Benea, Corina Crețu, Matthias Ecke, Hannes Heide, Nora Mebarek, Rovana Plumb, Marcos Ros Sempere
The Left	Martina Michels, Younous Omarjee
Verts/ALE	François Alfonsi, Rosa D'Amato, Niklas Nienaaß, Caroline Roose, Bronis Ropë

0	-

5	0
ECR	Elżbieta Kruk, Denis Nesci
ID	Gilles Lebreton, Alessandro Panza, André Rougé

Korišteni znakovi:

+ : za

- : protiv

0 : suzdržani

13.1.2023

PISMO ODBORA ZA POLJOPRIVREDU I RURALNI RAZVOJ

gđa Monika Hohlmeier
Predsjednica
Odbor za proračunski nadzor
Spinelli 14E201
Bruxelles

IPOL-COM-AGRI D (2022) 1170

Predmet: Mišljenje o razvrstnici za 2021.: Opći proračun EU-a – Komisija
(2022/2081(DEC))

Poštovana gđo predsjednice,

u okviru navedenog predmeta, Odbor za poljoprivredu i ruralni razvoj zadužen je za podnošenje mišljenja Vašem odboru. Na svojoj sjednici od 3. listopada 2022. to je mišljenje odlučio podnijeti u obliku pisma.

Koordinatori Odbora za poljoprivredu i ruralni razvoj usvojili su ovo pismo 12. siječnja 2023. i odlučili pozvati Odbor za proračunski nadzor da kao nadležni odbor u prijedlog rezolucije koji će usvojiti uključi sljedeće prijedloge:

1. pozdravlja zaključke Revizorskog suda o financijskoj godini 2021.; podsjeća da rashodi za poljoprivredu i ruralni razvoj čine 97,5 % rashoda u okviru područja „Prirodni resursi i okoliš”, što predstavlja 30,6 % ukupne proračunske potrošnje EU-a;
2. žali zbog toga što se stopa izvršenja odobrenih sredstava za preuzimanje obveza smanjila u odnosu na 2020. te je 2021. dosegla 89,40 % (2020. godine iznosila je 97,17 %), a ukupni iznos rezerviranih sredstava iznosio je 58 394,26 milijuna EUR; shvaća da je do tog smanjenja došlo zbog vrlo niske stope provedbe instrumenta *Next Generation EU*, uglavnom zbog kašnjenja u podnošenju izmjena programa EPFRR-a; međutim, napominje da je stopa izvršenja odobrenih sredstava za plaćanje ostala gotovo nepromijenjena te je 2021. dosegla 97,84 % (2020. godine iznosila je 98,53 %) i da je ukupni isplaćeni iznos iznosio 55 521,72 milijuna EUR;
3. pozdravlja činjenicu da je procijenjena stopa pogreške za područje „Prirodni resursi” niža od praga značajnosti, odnosno s 2,0 % u 2020. smanjila se na 1,8 % u 2021. (oko 1,4 % za izravna plaćanja, 2,9 % za ruralni razvoj i 2,1 % za tržišne mjere); shvaća da je većina pogrešaka utjecala na transakcije povezane s ruralnim razvojem i tržišnim mjerama (koje čine 33 % rashoda), dok su u izravnim plaćanjima (67 % rashoda) pronađene samo tri neznatne mjerljive pogreške;
4. napominje da su najčešći izvor pogrešaka utvrđenih u uzorku bili neprihvatljivi korisnici

ili rashodi (58 %), zatim administrativne pogreške (22 %, što je znatno povećanje u odnosu na 8 % u 2020.) i nepoštovanje agroekoloških obveza (14 %); smatra da je to uvjerljiv argument za smanjenje administrativne složenosti u novoj zajedničkoj poljoprivrednoj politici (ZPP) u najvećoj mogućoj mjeri;

5. podržava preporuku Revizorskog suda da bi Komisija trebala osigurati praćenje i evaluaciju mjere ruralnog razvoja M21 kako bi se potvrdilo da je ta mjera pravilno usmjerena na prihvatljive korisnike, to jest na one koji su imali probleme s likvidnošću zbog krize prouzročene bolešću COVID-19 i čiji je kontinuitet poljoprivrednih ili poslovnih aktivnosti ugrožen;
6. pozdravlja nalaze Revizorskog suda prema kojima integrirani administrativni i kontrolni sustav (IAKS), a posebno sustav za identifikaciju zemljišnih čestica (LPIS), čine djelotvoran sustav upravljanja i kontrole za izravna plaćanja, čime se smanjuje rizik od pogreške; naglašava učinkovitost preliminarnih provjera agencija za plaćanja od 2015. i provjera praćenjem u nekim državama članicama od 2018., pri čemu se potonjima povećava korektivni kapacitet država članica upozoravanjem poljoprivrednika na moguću neusklađenost s pravilima programa plaćanja u bilo kojem trenutku tijekom sezone uzgoja; pridružuje se preporuci Revizorskog suda upućenoj Komisiji da praćenjem u više zemalja kao ključnim sustavom kontrole pojača promicanje provjera i smatra da te provjere moraju biti koordinirane, stroge i učinkovite, bez povećanja razine birokracije s kojom se suočavaju poljoprivrednici;
7. napominje da je 2021. bilo prijelazno razdoblje; insistira na tome da, zbog ugleda ZPP-a, standardi za sustave kontrole moraju biti pouzdani i u potpunosti usklađeni s novim propisima o zajedničkoj poljoprivrednoj politici kako bi se osigurala pravilna provedba, posebno kad je riječ o novom modelu ostvarivanja politike od 1. siječnja 2023.; potiče razmjenu najboljih praksi kako bi se to osiguralo u svim državama članicama;
8. promiče upotrebu novih tehnologija za sprečavanje i otkrivanje prijevара u rashodima u okviru ZPP-a, kao što je Arachne, te provedbu provjera praćenjem koje će pomoći u dobivanju boljeg uvida u rizike od prijevара; prepoznaje činjenicu da je primjena tih tehnologija dobrovoljna i da su države članice reagirale sporo;
9. podsjeća da su i Komisija i države članice odgovorne za borbu protiv prijevара u rashodima u okviru ZPP-a; ističe da bi mjere za borbu protiv prijevара trebale ostati glavni prioritet EU-a i država članica jer prijevare sprečavaju da se sredstvima EU-a postižu ciljevi politike; naglašava da su potrebne razmjernе sankcije i pravovremeni povrat sredstava EU-a;
10. žali zbog nalaza Revizorskog suda koji pokazuju da Komisija nije bila dovoljno proaktivna u suzbijanju učinka rizika od jagme za zemljištem na plaćanja u okviru ZPP-a, u praćenju mjera država članica protiv prijevара i iskorištavanju potencijala novih tehnologija.

Kao predsjednik odbora AGRI molim odbor CONT da ovo mišljenje uzme u obzir u svojim izvješćima o predloženoj razrješnici.

S poštovanjem,

24.1.2023

MIŠLJENJE ODBORA ZA KULTURU I OBRAZOVANJE

upućeno Odboru za proračunski nadzor

o razrješnici za izvršenje općeg proračuna Europske unije za financijsku godinu 2021., dio III.
Komisija i izvršne agencije
(2022/2081(DEC))

Izvjestitelj za mišljenje: Romeo Franz

PRIJEDLOZI

Odbor za kulturu i obrazovanje poziva Odbor za proračunski nadzor da kao nadležni odbor u prijedlog rezolucije koji će usvojiti uvrsti sljedeće prijedloge:

1. konstatira da je 2021. bila prva godina provedbe VFO-a za razdoblje 2021. 2027. i da su pravne osnove novih programa Erasmus+, Kreativna Europa i Europske snage solidarnosti službeno donesene u svibnju 2021.; ističe ključnu ulogu tih programa koji pružaju svojim korisnicima dugoročne perspektive; podsjeća da je Parlament tijekom pregovora ustrajao u tome da se treba više usredotočiti na ulaganje u ljude, uključivost i raznolikost, posebno na rodnu ravnotežu, mjere ekologizacije i održivu digitalizaciju; pozdravlja razne mjere poduzete u okviru tih programa u korist uključivanja, posebno malih organizacija, osoba u nepovoljnom položaju i ranjivih osoba te osoba iz udaljenih, ruralnih i izoliranih područja, kao i potpore ukrajinskim izbjeglicama;
2. napominje da su, unatoč tom kasnom usvajanju, Glavna uprava za obrazovanje, mlade, sport i kulturu te Glavna uprava za komunikacijske mreže, sadržaje i tehnologije uspjeli u potpunosti izvršiti operativne obveze iz tih programa i gotovo u potpunosti izvršiti plaćanja; sa zabrinutošću primjećuje da je 2021. Europska izvršna agencija za obrazovanje i kulturu (EACEA) izvršila 40 % manje operativnih plaćanja nego 2020.; snažno potiče EACEA-u da poduzme sve potrebne mjere za ubrzanje provedbe u 2022., uključujući znatna povećanja broja osoblja predviđena za sljedećih šest godina;
3. poziva na veću transparentnost kako bi se osigurala stabilnost, predvidljivost i nadzor te smanjila birokracija u pogledu provedbe projekata te na konstruktivno korištenje digitalnih instrumenata u slučajevima u kojima oni mogu biti od koristi za korisnike i projekte;
4. prima na znanje mjere ublažavanja koje su Komisija i EACEA poduzele kako bi zaštitile provedbu programa, posebno nastojanja EACEA-e da u što kraćem roku u drugoj polovici godine objavi pozive na podnošenje prijedloga te podnositeljima zahtjeva i korisnicima ponudi prilagođenu potporu; žali zbog nedostupnosti konsolidiranih podataka o provedbi za 2021. zbog tih kašnjenja u trenutku finalizacije godišnjeg izvješća o radu Komisije; očekuje da će se provedba i izvješćivanje nastaviti

uobičajenim tijekom od 2022. nadalje;

5. ističe da je pandemija bolesti COVID-19 2021. i dalje snažno utjecala na učenike, nastavnike, mlade, kulturne djelatnike i sportaše; prima na znanje činjenicu da je Komisija u lipnju 2021. donijela Komunikaciju o smjernicama EU-a za siguran nastavak aktivnosti u kulturnim i kreativnim sektorima, čiji je cilj bio poduprijeti koordinirano ponovno otvaranje kulturnog sektora u Europi;
6. napominje da je u prvoj godini novog VFO-a pokrenuto ili dodatno razrađeno nekoliko važnih političkih inicijativa, kao što su europski prostor obrazovanja i novi Akcijski plan za digitalno obrazovanje 2021. – 2027.; naglašava potrebu za brзом provedbom tih inicijativa za potporu preobrazbi naših obrazovnih sustava kako bi im se omogućila integracija digitalnih tehnologija; traži da se pri odlučivanju o bilo kakvim prilagodbama programa prilikom revizije VFO-a uzme u obzir strukturni nedostatak financijskih sredstava EU-a za obrazovanje, mlade, solidarnost i kulturu u pogledu novih izazova i prioriteta;
7. žali zbog toga što su nakon objave predsjednice Komisije Ursule von der Leyen u rujnu 2021. za pripremu za Europsku godinu mladih 2022. na raspolaganju ostala samo tri mjeseca te zbog toga što je tim ubrzanim zakonodavnim postupkom narušeno demokratsko pravo Parlamenta, ali i ugrožena ambicija Europske godine mladih, razina uključenosti sektora mladih i kvaliteta projekata;
8. poziva Komisiju da podrži predanost suzakonodavaca tome da Europska godina mladih 2022. ostavi trajan trag temeljitom evaluacijom njezinih rezultata, uključivanjem mladih u sve povezane politike EU-a putem ispitivanja mladih i osiguravanjem odgovarajućeg financiranja za daljnje aktivnosti, među ostalim s pomoću mapiranja kako bi se utvrdili dodatni izvori financiranja nakon 2022.;
9. pozdravlja činjenicu da je 2021. pokrenut inovativni internetski vodič za financiranje EU-a za kulturu kroz sve programe, kao i obnovljeni portal EU-a za mlade; nada se da će ti portali doprinijeti boljem informiranju i lakšem pristupu informacijama o programima EU-a i mogućnostima financiranja;
10. potiče Komisiju da što prije provede otvorenu preporuku Europskog revizorskog suda o usvajanju strategije medijske pismenosti s jasnim pokazateljima za sustavno mjerenje učinka mjera u području pismenosti i ističe potrebu za nastavkom borbe protiv širenja dezinformacija;
11. napominje da je ukupni rizik Glavne uprave za obrazovanje, mlade, sport i kulturu i EACEA-e u trenutku plaćanja bio relativno nizak te da je njihova ukupna stopa pogreške 2021. ostala ispod praga značajnosti od 2 %;
12. prima na znanje pozitivan razvoj strategije za ljudske resurse Glavne uprave za obrazovanje, mlade, sport i kulturu ostvaren 2021.; duboko je zabrinut zbog velike fluktuacije osoblja u Europskom institutu za inovacije i tehnologiju (EIT) zbog radnog pritiska; ističe da je EIT zatražio dodatno osoblje, posebno za rad na novim inicijativama, kao što je pilot-mjera za povećanje inovativnih kapaciteta visokih učilišta; poziva Glavnu upravu za obrazovanje, mlade, sport i kulturu da osigura da EIT ima

dovoljno osoblja kako bi mogao ispuniti sve svoje odgovornosti, posebno prioritete u području visokog obrazovanja;

13. prima na znanje napredak postignut u pogledu zaštite osobnih podataka korisnika i sudionika programa Erasmus+ i Europskih snaga solidarnosti, posebno u pogledu prijenosa osobnih podataka iz trećih zemalja, konkretno uvođenjem „alata za prijenos” u obliku pravno obvezujućeg sporazuma s ovlaštenim tijelima u trećim zemljama;
14. pozdravlja činjenicu da je Glavna uprava za obrazovanje, mlade, sport i kulturu 2021. uvela novi interni alat za izvješćivanje kojim se nacionalnim agencijama omogućuje lakše otkrivanje dvostrukog podnošenja, dvostrukog financiranja i akreditacijskog plagiranja; potiče Glavnu upravu za obrazovanje, mlade, sport i kulturu i Glavnu upravu za komunikacijske mreže, sadržaje i tehnologije da nastave nuditi osposobljavanje za osoblje u području borbe protiv prijevara i zaštite podataka, posebno usmjereno na nove članove osoblja i ovlaštena tijela, te da sudjelovanje u takvom osposobljavanju učine obveznim.

INFORMACIJE O USVAJANJU U ODBORU KOJI DAJE MIŠLJENJE

Datum usvajanja	24.1.2023
Rezultat konačnog glasovanja	+: 20 -: 2 0: 0
Zastupnici nazočni na konačnom glasovanju	Asim Ademov, Christine Anderson, Andrea Bocskor, Ilana Cicurel, Laurence Farreng, Tomasz Frankowski, Romeo Franz, Catherine Griset, Hannes Heide, Irena Joveva, Petra Kammerevert, Predrag Fred Matić, Niklas Nienaß, Peter Pollák, Diana Riba i Giner, Marcos Ros Sempere, Sabine Verheyen, Theodoros Zagorakis, Milan Zver
Zamjenici nazočni na konačnom glasovanju	Isabella Adinolfi, João Albuquerque
Zamjenici nazočni na konačnom glasovanju prema čl. 209. st. 7.	Ivan Štefanec

POIMENIČNO KONAČNO GLASOVANJE U ODBORU KOJI DAJE MIŠLJENJE

20	+
NI	Andrea Bocskor
PPE	Asim Ademov, Isabella Adinolfi, Tomasz Frankowski, Peter Pollák, Ivan Štefanec, Sabine Verheyen, Theodoros Zagorakis, Milan Zver
Renew	Ilana Cicurel, Laurence Farreng, Irena Joveva
S&D	João Albuquerque, Hannes Heide, Petra Kammerevert, Predrag Fred Matić, Marcos Ros Sempere
Verts/ALE	Romeo Franz, Niklas Nienab, Diana Riba i Giner

2	-
ID	Christine Anderson, Catherine Griset

0	0

Korišteni znakovi:

+ : za

- : protiv

0 : suzdržani

1.3.2023

MIŠLJENJE ODBORA ZA GRAĐANSKE SLOBODE, PRAVOSUĐE I UNUTARNJE POSLOVE

upućeno Odboru za proračunski nadzor

o razrješnici za izvršenje općeg proračuna Europske unije za financijsku godinu 2021., dio III. – Komisija (2022/2081(DEC))

Izvjestiteljica za mišljenje: Saskia Bricmont

PRIJEDLOZI

Odbor za građanske slobode, pravosuđe i unutarnje poslove poziva Odbor za proračunski nadzor da kao nadležni odbor u prijedlog rezolucije koji će usvojiti uključi sljedeće prijedloge:

1. konstatira da je Revizorski sud proveo reviziju rashodovnih područja koja obuhvaćaju različite politike povezane s migracijama i upravljanjem granicama (naslov 4.) te sigurnošću i obranom (naslov 5.);
2. konstatira da je Revizorski sud za revidirana rashodovna područja povezana s migracijama i upravljanjem granicama te sigurnosnom i obrambenom politikom odlučio ispitati uzorak od 28 transakcija, koji nije reprezentativan za rashode u okviru naslova 4. i 5. VFO-a; konstatira da odabrani uzorak ispitanih transakcija ne omogućuje Revizorskom sudu da iznese procjenu stope pogreške za te naslove VFO-a; žali zbog odluke Revizorskog suda da se, unatoč opetovanim pozivima Parlamenta, ipak izračuna procijenjena stopa pogreške; prima na znanje objašnjenje Revizorskog suda da opseg revizije nije osmišljen tako da bude reprezentativan za te naslove; poziva Revizorski sud da razmotri dodatno ispitivanje i proširivanje opsega svoje revizije u tom pogledu;
3. žali zbog činjenice da je devet od 28 transakcija koje je Revizorski sud ispitao sadržavalo mjerljive pogreške koje su imale financijski učinak na sredstva isplaćena iz proračuna Unije; ističe da takvi slučajevi mogu osjetno srozati ugled i da bi u konačnici mogli dovesti u pitanje pridržavanje načela dobrog financijskog upravljanja rashodima Unije; apelira na Komisiju da riješi tu situaciju i obavijesti tijelo nadležno za davanje razrješnice o postignutom napretku; žali zbog toga što je Revizorski sud provjerio samo 25 transakcija u nadležnosti Glavne uprave za migracije i unutarnje poslove (DG HOME) te da stoga nije mogao provjeriti jamstvenu izjavu DG HOME-a u odnosu na rezultate vlastite revizije; poziva Revizorski sud da dodatno ispita i proširi opseg svoje revizije u tom pogledu;
4. sa zabrinutošću konstatira da, unatoč činjenici da su države članice 2021. pojačale provedbu svojih nacionalnih programa za Fond za azil, migracije i integraciju (FAMI) i

Fond za unutarnju sigurnost (ISF), znatni iznosi sredstava i dalje nisu isplaćeni; konstatira da je kumulativna stopa apsorpcije FAMI-ja i FUS-a u okviru podijeljenog upravljanja dosegla 72,54 %, što je povećanje u odnosu na 60,75 % koliko je iznosila na kraju 2020.¹; poziva Komisiju da uloži još veće napore kako bi pomogla državama članicama da djelotvorno provedu svoje nacionalne programe;

5. duboko žali zbog toga što nisu poduzete daljnje mjere u vezi s njegovim prethodnim pozivima na podjelu linija FAMI-ja prema prioritetima; naglašava da bi takva podjela doprinijela povećanju transparentnosti i odgovornosti u proračunskoj potrošnji te stoga ponavlja poziv da se to učini;
6. pozdravlja činjenicu da je, nakon priljeva raseljenih osoba iz Ukrajine u Uniju uzrokovanog invazijom na Ukrajinu koja je započela 24. veljače 2022., Uredbom 2022/585 od 6. travnja 2022. razdoblje primjene fondova u programskom razdoblju 2014. – 2020. produljeno do 30. lipnja 2024., čime se državama članicama pruža dodatna fleksibilnost za upotrebu preostalih sredstava;
7. prima na znanje završetak financiranja iz Instrumenta za granice i vize u okviru Fonda za unutarnju sigurnost (FUS-GV); konstatira da se novim Instrumentom za financijsku potporu za upravljanje granicama i vize (BMVI) omogućuje potpora mjerama kojima se doprinosi snažnom i djelotvornom europskom integriranom upravljanju granicama na vanjskim granicama;
8. pozdravlja brzu reakciju na krize tijekom 2021. te sa zadovoljstvom primjećuje da je u kontekstu događaja do kojih je Bjelarus doveo na vanjskoj granici EU-a Komisija brzo iznijela prijedloge za suspenziju Sporazuma s Bjelarusom o pojednostavnjenju izdavanja viza i predložila da se Latviji, Litvi i Poljskoj, kao najpogođenijim državama članicama u ovoj krizi, dodijeli financijska potpora u iznosu od preko 240 milijuna EUR;
9. sa žaljenjem konstatira da su od 47 programa za samo njih 11 prijavljeni iznosi sredstava kojima se doprinosi rodnoj ravnopravnosti i koji su u tom smislu u bodovnoj kategoriji 2 ili 1, i to u visini od samo 5 % preuzetih obveza do kraja 2021.; potiče Komisiju da izdvoji više sredstava za promicanje i obranu rodne ravnopravnosti;
10. prima na znanje da, prema Godišnjem izvješću o radu Komisije za 2021., prosječna stopa preostale pogreške u okviru Fonda za azil, migracije i integraciju i Fonda za unutarnju sigurnost iznosi 1,12 %, što je postotak znatno ispod praga značajnosti od 2 %; pozdravlja činjenicu da se stopa preostale pogreške u bespovratnim sredstvima pod izravnim upravljanjem Glavne uprave za pravosuđe i zaštitu potrošača smanjila na 1,83 % (s 2,69 % 2020.);
11. konstatira velik broj zakonodavnih prijedloga o pravosuđu i unutarnjim poslovima objavljenih 2021.; žali zbog toga što za mnoge od tih prijedloga nije provedena prethodna procjena učinka, među ostalim na temeljna prava; podsjeća Komisiju da je potrebno osigurati da svaki objavljeni prijedlog o pravosuđu i unutarnjim poslovima

¹ Izvor: Godišnje izvješće o radu Komisije za 2021., DG HOME
https://commission.europa.eu/system/files/2022-06/annual-activity-report-2021-migration-and-home-affairs_en_0.pdf

bude popraćen procjenom učinka, uključujući na temeljna prava; sa zabrinutošću konstatira da su u listopadu 2021. organizacije civilnog društva podnijele Europskom ombudsmanu pritužbu o projektima povezanih sa slanjem nadzornih kapaciteta u afričke zemlje, koje je Komisija financirala iz svojeg Kriznog uzajamnog fonda EU-a za razvojnu pomoć (EUTFa); izražava duboku zabrinutost zbog zaključka Europskog ombudsmana da su ta sredstva osigurana bez jasne procjene učinka na ljudska prava; žali zbog toga što je Europski ombudsman utvrdio propust jer Komisija nije mogla dokazati da se postojećim mjerama osigurava dosljedan i strukturiran pristup učincima koje projekti u okviru EUTFa-a imaju na ljudska prava; podsjeća na zaključke Ombudsmana, u kojima se izražava žaljenje zbog toga što za predmetne projekte u okviru EUTFa-a nije provedena jasna procjena učinka na ljudska prava, koja bi bila predstavljena ili kao zaseban dokument ili kao zaseban odjeljak u dokumentaciji o radu; sa zabrinutošću konstatira potencijalne rizike za temeljna prava i građanske slobode koji proizlaze iz upotrebe tehnologija nadzora koje financira EU u trećim zemljama; poziva Komisiju da donese smjernice za evaluaciju projekata u okviru uzajamnih fondova EU-a ne samo u Africi nego i drugdje; naglašava da bi u takvim smjernicama trebalo propisati da se procjena mogućih učinaka projekata na ljudska prava zajedno s odgovarajućim korektivnim mjerama mora predstaviti u zasebnom dokumentu ili u zasebnom odjeljku svakog dokumenta;

12. konstatira da je do studenoga 2021. provedeno 75 % mjera u okviru strategije Komisije za borbu protiv prijevара iz 2019.; poziva Komisiju da nastavi s potpunom provedbom te strategije i da nastavi jačati suradnju s Europskim uredom za borbu protiv prijevара (OLAF) i Uredom europskog javnog tužitelja (EPPO) u cilju zaštite financijskih interesa Unije; podsjeća da je prevencija ključan aspekt u borbi protiv kriminala usmjerenog protiv financijskih interesa Unije; pozdravlja blisku suradnju između Revizorskog suda, OLAF-a i EPPO-a u cilju zaštite proračuna Unije; napominje da je Revizorski sud 2021. OLAF-u prijavio 15 slučajeva sumnje na prijevaru (šest slučajeva 2020.), od kojih je jedan istodobno prijavljen i EPPO-u, zajedno s dodatnim slučajem koji je Revizorski sud utvrdio tijekom revizijskih aktivnosti 2021.;
13. pozdravlja činjenicu da je 2021. donesena Strategija EU-a za suzbijanje organiziranog kriminala za razdoblje 2021. – 2025., u kojoj su utvrđeni alati i mjere za prekogranično onemogućavanje kriminalnih organizacija, kako na internetu tako i izvan njega; nadalje pozdravlja zakonodavne prijedloge Komisije iz 2021. u području sprečavanja pranja novca i financiranja terorizma, području u kojem decentralizirane agencije i tijela EU-a iz domene pravosuđa i unutarnjih poslova te druge institucije iz te domene imaju temeljnu ulogu u provedbi relevantnog zakonodavstva EU-a; prima na znanje da je na borbu protiv organiziranog kriminala tijekom 2021. potrošeno 65 milijuna EUR;s

INFORMACIJE O USVAJANJU U ODBORU KOJI DAJE MIŠLJENJE

Datum usvajanja	1.3.2023
Rezultat konačnog glasovanja	+: 50 -: 10 0: 3
Zastupnici nazočni na konačnom glasovanju	Magdalena Adamowicz, Abir Al-Sahlani, Malik Azmani, Katarina Barley, Pietro Bartolo, Vladimír Bilčík, Vasile Blaga, Ioan-Rareș Bogdan, Karolin Braunsberger-Reinhold, Patrick Breyer, Saskia Bricmont, Patricia Chagnon, Caterina Chinnici, Clare Daly, Lena Düpont, Lucia Ďuriš Nicholsonová, Maria Grapini, Sylvie Guillaume, Andrzej Halicki, Evin Incir, Sophia in 't Veld, Patryk Jaki, Marina Kaljurand, Assita Kanko, Fabienne Keller, Łukasz Kohut, Moritz Körner, Alice Kuhnke, Jeroen Lenaers, Juan Fernando López Aguilar, Erik Marquardt, Nuno Melo, Maite Pagazaurtundúa, Karlo Ressler, Diana Riba i Giner, Birgit Sippel, Sara Skytvedal, Vincenzo Sofo, Tineke Strik, Ramona Strugariu, Annalisa Tardino, Tomas Tobé, Yana Toom, Milan Uhrík, Tom Vandendriessche, Jadwiga Wiśniewska, Javier Zarzalejos
Zamjenici nazočni na konačnom glasovanju	Susanna Ceccardi, Gwendoline Delbos-Corfield, Loucas Fourlas, Beata Kempa, Philippe Olivier, Dragoș Tudorache, Petar Vitanov, Tomáš Zdechovský
Zamjenici nazočni na konačnom glasovanju prema čl. 209. st. 7.	Gheorghe Falcă, Jean-François Jalkh, Petra Kammerevert, Marisa Matias, Martina Michels, Ljudmila Novak, Mick Wallace, Bernhard Zimniok

POIMENIČNO KONAČNO GLASOVANJE U ODBORU KOJI DAJE MIŠLJENJE

50	+
ECR	Patryk Jaki, Assita Kanko, Beata Kempa, Vincenzo Sofo, Jadwiga Wiśniewska
PPE	Magdalena Adamowicz, Vladimír Bilčík, Vasile Blaga, Ioan-Rareș Bogdan, Karolin Braunsberger-Reinhold, Lena Düpont, Gheorghe Falcă, Loucas Fourlas, Andrzej Halicki, Jeroen Lenaers, Nuno Melo, Ljudmila Novak, Karlo Ressler, Sara Skyttedal, Tomas Tobé, Javier Zarzalejos, Tomáš Zdechovský
Renew	Abir Al-Sahlani, Malik Azmani, Lucia Ďuriš Nicholsonová, Sophia in 't Veld, Fabienne Keller, Moritz Körner, Maite Pagazaurtundúa, Ramona Strugariu, Yana Toom, Dragoș Tudorache
S&D	Katarina Barley, Pietro Bartolo, Caterina Chinnici, Sylvie Guillaume, Evin Incir, Marina Kaljurand, Petra Kammerevert, Lukasz Kohut, Juan Fernando López Aguilar, Birgit Sippel, Petar Vitanov
Verts/ALE	Patrick Breyer, Saskia Briemont, Gwendoline Delbos-Corfield, Alice Kuhnke, Erik Marquardt, Diana Riba i Giner, Tineke Strik

10	-
ID	Patricia Chagnon, Jean-François Jalkh, Philippe Olivier, Bernhard Zimniok
NI	Milan Uhrík
S&D	Maria Grapini
The Left	Clare Daly, Marisa Matias, Martina Michels, Mick Wallace

3	0
ID	Susanna Ceccardi, Annalisa Tardino, Tom Vandendriessche

Korišteni znakovi:

+ : za

- : protiv

0 : suzdržani

MIŠLJENJE ODBORA ZA PRAVA ŽENA I RODNU RAVNOPRAVNOST

upućeno Odboru za proračunski nadzor

o razrješnici za izvršenje općeg proračuna Europske unije za financijsku godinu 2021., dio III.
– Komisija i izvršne agencije(2022/2081(DEC))

Izjaviteljica za mišljenje: Monika Vana

PRIJEDLOZI

Odbor za prava žena i rodnu ravnopravnost poziva Odbor za proračunski nadzor da kao nadležni odbor u prijedlog rezolucije koji će usvojiti uvrsti sljedeće prijedloge:

- A. budući da su rodna ravnopravnost i uklanjanje nejednakosti glavne vrijednosti na kojima se temelji Unija, kao i predanost promicanju rodne ravnopravnosti i rodno osviještene politike u svim njezinim djelovanjima, kako je utvrđeno u članku 8. UFEU-a;
- B. budući da je Parlament u više navrata pozivao Komisiju da promiče i provodi uporabu rodno osviještene politike, izradu rodno osjetljivog proračuna i procjene utjecaja na rodnu ravnopravnost u svim područjima politika Unije;
 1. naglašava da bi perspektivu rodne ravnopravnosti trebalo integrirati i zajamčiti u svim područjima politika, posebno s obzirom na višestruke rodno uvjetovane posljedice različitih aktualnih kriza, poput klimatske, energetske i društvene, uključujući nazadovanje u pogledu rodne ravnopravnosti i prava žena, posebno spolnog i reproduktivnog zdravlja i prava, u nekoliko država članica i diljem svijeta; stoga ponovno poziva da se tijekom cijelog proračunskog postupka uzima u obzir rodna perspektiva; naglašava važnost rodno osjetljivog proračuna u svim mjerama oporavka i ublažavanja kako bi se programi EU-a iskoristili za ublažavanje rodno uvjetovanih učinaka različitih kriza;
 2. ponovno ističe svoju zabrinutost zbog međusobne povezanosti napada na vladavinu prava i nazadovanja u području rodne ravnopravnosti i prava žena; poziva Komisiju da ojača vladavinu prava u Uniji i tako zaštititi temeljna prava i rodnu ravnopravnost, s pomoću mehanizma uvjetovanosti vladavine prava za pristup sredstvima EU-a, uključujući zakonske prijedloge usmjerene na zaštitu proračuna EU-a u slučaju općih nedostataka u poštovanju vladavine prava, kršenja ljudskih prava, uključujući prava žena i kršenja temeljnih vrijednosti Europske unije; stoga poziva Komisiju da istraži glavne misije onih kojima se dodjeljuju sredstva EU-a i da uskrati sredstva akterima koji žele iskoristiti sredstva EU-a za nazadovanje u pogledu ljudskih prava, posebno prava žena, i rodne ravnopravnosti;

3. napominje sa zabrinutošću da je u tematskom izvješću br. 10/2021 koje je objavio Europski revizorski sud¹ potvrđeno da se u proračunskom ciklusu Unije rodna ravnopravnost još uvijek ne uzima u obzir na odgovarajući način te da Komisija još nije u potpunosti ispunila svoju obvezu uključivanja rodno osviještene politike u proračun Unije;
4. pozdravlja položaj rodne ravnopravnosti i rodno osviještene politike kao jednog od horizontalnih načela za fondove Unije u višegodišnjem financijskom okviru za razdoblje od 2021. do 2027. i u Mehanizmu za oporavak i otpornost te poziva na provedbu procjena utjecaja na rodnu ravnopravnost, rodne ciljeve i praćenje rodne ravnopravnosti, kao što je navedeno u tematskom izvješću Revizorskog suda;
5. pozdravlja rad Komisije na novoj klasifikaciji za procjenu utjecaja potrošnje Unije na rodnu ravnopravnost; poziva Komisiju da osigura da se ta klasifikacija usmjeri na točan i sveobuhvatan prikaz učinka programa na rodnu ravnopravnost; podsjeća da je pandemija 2021. pogoršala postojeće strukturne rodne nejednakosti i nerazmjerno utjecala na zapošljavanje žena, posebno žena koje rade u neformalnoj ekonomiji i u nesigurnim radnim uvjetima; podsjeća da bi žene i muškarci trebali imati jednake koristi od Mehanizma za oporavak i otpornost, posebno s obzirom na razliku u plaćama između spolova u Uniji od 13 %;
6. naglašava važnost korištenja europskih strukturnih i investicijskih fondova kao što je Europski socijalni fond plus (ESF+) za promicanje rodne ravnopravnosti te zapošljavanja žena i njihova pristupa tržištu rada, skrbi za djecu i ustanovama za dugotrajnu skrb;
7. naglašava važnost jačanja posebne namjenske inicijative Daphne povećanjem njezinih sredstava, posebno za mjere kojima se na svim razinama bori protiv svih oblika rodno uvjetovanog nasilja nad ženama i djevojčicama te obiteljskog nasilja u skladu s člankom 7. stavkom 6. Uredbe (EU) 2021/692 te za odgovarajuću potporu žrtvama;
8. izražava žaljenje zbog nedostatka posebnih proračunskih linija za mjere namijenjene rodnoj ravnopravnosti, posebno u okviru programa Daphne, što dovodi do nedostatka transparentnosti i odgovornosti;
9. izražava duboku zabrinutost zbog otkrića o reakciji Komisije na silovanje do kojeg je došlo 2015. u toj instituciji, kada je Komisija suspendirala osuđenog dužnosnika, ali mu je nastavila isplaćivati plaću tijekom cijelog trajanja sudskog postupka; poziva Komisiju da ojača protokol kako bi se zajamčilo da u takvim slučajevima Komisija u potpunosti ukine isplatu plaće; poziva Komisiju da svojem protokolu doda pravo na pristup psihološkoj i drugoj potpori za žrtve; snažno potiče Komisiju da osigura da se svim postojećim pravilima jamče nulta tolerancija na sve oblike neprimjerenog ponašanja i potpuna potpora svim žrtvama; podsjeća na dužnost Komisije da uspostavi sve potrebne politike za sprečavanje i rješavanje svih oblika uznemiravanja i nasilja.

¹ Europski revizorski sud, Uključivanje rodno osviještene politike u proračun EU-a: vrijeme je da se riječi pretoče u djela. Tematsko izvješće br. 10, 2021., Ured za publikacije Europske unije, Luxembourg, 2021.

INFORMACIJE O USVAJANJU U ODBORU KOJI DAJE MIŠLJENJE

Datum usvajanja	25.1.2023
Rezultat konačnog glasovanja	+: 24 -: 6 0: 1
Zastupnici nazočni na konačnom glasovanju	Isabella Adinolfi, Christine Anderson, Simona Baldassarre, Robert Biedroń, Viliija Blinkevičiūtė, Margarita de la Pisa Carrión, Gwendoline Delbos-Corfield, Rosa Estaràs Ferragut, Frances Fitzgerald, Lívia Járóka, Arba Kokalari, Alice Kuhnke, Elżbieta Katarzyna Łukacijewska, Karen Melchior, Johan Nissinen, Carina Ohlsson, Sirpa Pietikäinen, Samira Rafaela, Evelyn Regner, Diana Riba i Giner, Eugenia Rodríguez Palop, María Soraya Rodríguez Ramos, Christine Schneider, Michal Šimečka, Sylwia Spurek, Elissavet Vozemberg-Vrionidi
Zamjenici nazočni na konačnom glasovanju	Sylvie Brunet, Virginie Joron, Marina Kaljurand, Predrag Fred Matić
Zamjenici nazočni na konačnom glasovanju prema čl. 209. st. 7.	Paola Ghidoni

POIMENIČNO KONAČNO GLASOVANJE U ODBORU KOJI DAJE MIŠLJENJE

24	+
PPE	Isabella Adinolfi, Rosa Estaràs Ferragut, Frances Fitzgerald, Arba Kokalari, Elżbieta Katarzyna Łukacijewska, Sirpa Pietikäinen, Christine Schneider, Elissavet Vozemberg-Vrionidi
Renew	Sylvie Brunet, Karen Melchior, Samira Rafaela, María Soraya Rodríguez Ramos, Michal Šimečka
S&D	Robert Biedroń, Vilija Blinkevičiūtė, Marina Kaljurand, Predrag Fred Matić, Carina Ohlsson, Evelyn Regner
The Left	Eugenia Rodríguez Palop
Verts/ALE	Gwendoline Delbos-Corfield, Alice Kuhnke, Diana Riba i Giner, Sylwia Spurek,

6	-
ECR	Johan Nissinen, Margarita de la Pisa Carrión
ID	Christine Anderson, Simona Baldassarre, Paola Ghidoni, Virginie Joron

1	0
NI	Livia Járóka

Korišteni znakovi:

+ : za

- : protiv

0 : suzdržani

INFORMACIJE O USVAJANJU U NADLEŽNOM ODBORU

Datum usvajanja	22.3.2023
Rezultat konačnog glasovanja	+: 19 -: 6 0: 0
Zastupnici nazočni na konačnom glasovanju	Gilles Boyer, Olivier Chastel, Caterina Chinnici, Ilana Cicurel, Corina Crețu, José Manuel Fernandes, Luke Ming Flanagan, Daniel Freund, Isabel García Muñoz, Monika Hohlmeier, Jean-François Jalkh, Joachim Kuhs, Claudiu Manda, Markus Pieper, Michèle Rivasi, Petri Sarvamaa, Eleni Stavrou, Angelika Winzig, Lara Wolters, Tomáš Zdechovský
Zamjenici nazočni na konačnom glasovanju	Maria Grapini, Jeroen Lenaers, Viola von Cramon-Taubadel
Zamjenici nazočni na konačnom glasovanju prema čl. 209. st. 7.	Anne-Sophie Pelletier, Bert-Jan Ruissen

POIMENIČNO KONAČNO GLASOVANJE U NADLEŽNOM ODBORU

19	+
PPE	José Manuel Fernandes, Monika Hohlmeier, Jeroen Lenaers, Markus Pieper, Petri Sarvamaa, Eleni Stavrou, Angelika Winzig, Tomáš Zdechovský
Renew	Gilles Boyer, Olivier Chastel, Ilana Cicurel
S&D	Caterina Chinnici, Corina Crețu, Isabel García Muñoz, Claudiu Manda, Lara Wolters
Verts/ALE	Daniel Freund, Michèle Rivasi, Viola von Cramon-Taubadel

6	-
ECR	Bert-Jan Ruissen
ID	Jean-François Jalkh, Joachim Kuhs
S&D	Maria Grapini
The Left	Luke Ming Flanagan, Anne-Sophie Pelletier

0	0

Korišteni znakovi:

+ : za

- : protiv

0 : suzdržani